

İLLER ve BELEDİYELER DERGİSİ

Türkiye Belediyeler Birliği adına
sahibi
Birlik Başkanı ve
Adana Büyükşehir Belediye Başkanı

Aytaç DURAK

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Cemal AYMAN

Genel Sekreter

YAYIN KURULU

Cemal AYMAN
Sabahattin ÜTKÜR
Fethi AYTAÇ
M. Cemal İŞLEYİCİ
Mustafa DÖNMEZ
M. Cemal ÖZYARDIMCI

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Burcu KULAÇ

YÖNETİM YERİ

Tunus Caddesi No: 12
Kavaklıdere - ANKARA
Tel: (0312) 419 21 00 (PBX)
Fax: (0312) 419 21 30
Misafirhane: Selanik Cad. No: 57
Kızılay - ANKARA
Tel: (0312) 425 00 03 - 425 00 31
e-posta: tbb@tbb.gov.tr
www.tbb.gov.tr

TASARIM - BASKI

ÜMİT OFSET MATBAACILIK
K. Karabekir Cad. Murat Çarşısı
41/1-2-9 İskitler-ANKARA
Tel: 0312 384 26 27 - 384 17 07

Yayın Türü: "Dergimiz ayda bir
yayınlanan yaygın süreli yayındır.
Mayıs 2008, Sayı 721
Basım Tarihi: 05.06.2008

DERGİMİZİN YAYIN İLKELERİ

1- Yayınlanmak üzere dergimize gönderilen yazıların yayımlanıp yayımlanamayacağına Yayın ve Danışma Kurulumuz karar verir.

Dergi formatında 5 sayfayı geçmeyen yazılar tercih sebebidir.

2- Gönderilen yazılar, yayımlansın veya yayımlanmasın iade edilmez.

3- Yayınlanan yazılardan dolayı sorumluluk tamamen yazarlarına ait olup, dergimizde yayımlanmış olması onların görüşünü paylaştığımız anlamına gelmez.

4- Daha önce başka yerlerde yayımlandığı anlaşılan yazılar dergimizde yayımlanmaz.

5- Dergide yayımlanacak yazıların yerel yönetimlerle ilgili konuları içermesi esastır.

6- Dergimizde yayımlanmış yazılardan kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

3. manşet

Türkiye Belediyeler Birliği'nin
2008 Yılı Mayıs Ayı Olağan Meclis
Toplantısı Yapıldı

9. dış ilişkiler

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel
Yönetimler Kongresi Strasbourg'da
Yapıldı

Türkiye Belediyeler Birliği Münih'de
Düzenlenen Uluslararası Çevre
Teknolojileri Fuarı IFAT'ı Ziyaret Etti

12. haberler

Mahalli İdarelerin Mali Yönetimi
Forumu

Kalite Güvence Sistemi İktisadi
İşletmesi (KGS) 16'ncı Toplantısını
Yaptı

Önemli Bir Halk Sorunu: İyot
Yetersizliği Hastalıkları

16. duyuru

Kimlikler

17. uzman gözüyle

17. Yerel Yönetimlerin Gelişmesinde
Turizmin Önemi
Prof. Dr. Nuri TORTOP

19. Belediyelerde Sosyal Denge
Sözleşmesi
Dr. Mustafa TAMER

23. Belediyelerde Özellikli Bütçe
İşlemleri ve Bunların Muhasebesi
Erkan KARAARSLAN

29. İdari Mercilerce Verilen İhalelere
Katılma Yasaklarının Kaldırılması
Av. Atilla İNAN

31. Memurların Yıllık İzin Hakkı İle
İzinlerin Kullanılmasında Hizmet ve
Takdir Esası
Adem DİNÇ

34. Temsil, Ağırlama ve Tören Giderleri
Hakkında Bir İnceleme
Mustafa DÖNMEZ

41. Belediyeler Lehine Olumlu Bir
Gelişme
Hafize ZÜLÜFLÜ

46. soru cevap hattı

55. pratik bilgiler

59. resmi gazete

61. genelgeler

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ'NİN 2008 YILI MAYIS AYI OLAĞAN MECLİS TOPLANTISI YAPILDI

Brüksel ve Strasbourg'da Türkiye Belediyeler Birliği Temsilciliği Açılacak

Türkiye Belediyeler Birliği Belediyecilik Akademisi Kurulması Konusunda Çalışmalara Başlanacak

İçişleri Bakanı Beşir Atalay'dan Belediyelere Müjde:

İl Özel İdare ve Belediyelere 4 Milyar YTL Ek Kaynak...

Belediye Gelirleri Kanunu 1 Temmuz 2008'de Yürürlükte...

Pay Dağılımında Nüfus + Gelişmişlik Kriteri Getiriliyor...

Yaz Döneminde 3 Ay Kesinti Yapılmamasına Yönelik Çalışmalara Başlandı...

Burcu KULAÇ- (Ankara) Türkiye Belediyeler Birliği'nin Mayıs Ayı Olağan Meclis Toplantısı, 21 Mayıs 2008 Çarşamba günü Birlik Hizmet Binası'nda İçişleri Bakanı Beşir Atalay, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Yerel Yönetimler Başkanı Hüseyin Tanrıverdi, üst düzey bürokratlar ve belediye başkanlarının katılımı ile yapıldı.

Toplantının açılış oturumunda konuşan İçişleri Bakanı Sayın Beşir Atalay belediye başkanlarına birçok konuda müjde verdi. İl Özel İdare ve Belediye Gelirleri Kanunu'nun 1 Temmuz 2008 tarihinde yürürlüğe girmesinin ön görüldüğünü kaydeden Bakan Atalay, merkezi idareden il özel idare ve

belediyelere 4 milyar YTL ek kaynak aktarılacağını ifade etti. Böylece il özel idare ve belediyelerin genel bütçeden aldığı gelirin yüzde 30 oranında artınacağını belirten Bakan Atalay ayrıca pay dağılımlarında esas alınan nüfus kriterine gelişmişlik kriterinin de ekleneceğini vurguladı. Geçen yıllarda olduğu gibi belediyelerin İller Bankası paylarından yaz döneminde 3 ay süre ile kesinti yapılmamasına yönelik çalışmalara başlandığını da bildirdi.

Türkiye Belediyeler Birliği ve Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Aytaç Durak ise açılış konuşmasında; Birliğin tarihçesi hakkında bilgi verdikten sonra belediyelerin yaşadığı bazı sorunları

dile getirdi. Belediyelerin sorunlarının siyasi yapılanma ile ilgili olmadığını vurgulayan Başkan Durak, tüm belediyelerin benzer sıkıntıları yaşadığını söyledi. Durak ayrıca, Belediyeler Birliği Yönetiminin yapısı ve çalışmaları hakkında değerlendirmelerde bulunarak, meclis toplantısında alınan karar doğrultusunda Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi kurumları ile sürekli temaslarda bulunarak, gelişmeleri yakından takip etmek ve belediyelerimizle paylaşmak amacıyla Brüksel ve Strasbourg'da "Türkiye Belediyeler Birliği Temsilciliği" açılacağını vurguladı. Başkan Durak, Belediyelerimize eğitim ve danışmanlık hizmeti vermek amacıyla Belediyecilik Akademisi kurulması konusunda çalışmalara başlanacağını da dile getirdi.

İÇİŞLERİ BAKANİ BEŞİR ATALAY:
"İl Özel İdare ve Belediyelere
4 milyar YTL ek kaynak"

Türkiye Belediyeler Birliği Mayıs ayı Olağan Meclis Toplantısında konuşan **İçişleri Bakanı Beşir Atalay**, temel amacın hizmeti kolaylaştırmak, huzur ve güvenliği sağlamak olduğunu kaydetti. Vatandaşla devlet ilişkilerinde, güveni esas alan bir anlayışa sahip olduklarının altını çizen Bakan Atalay, "Problem değil, çözüm üreten devlet, milletine hizmet için vardır; temel ilkemiz de budur" dedi.

Belediye başkanları ve meclis üyelerinin toplumsal ve siyasi hayatın en önemli kesimi olduğunu söyleyen Bakan Atalay, yerel yönetimlerin vatandaşa daima en yakın ve en önemli hizmeti götüren mekanizmalar olduklarını da sözlerine ekledi.

Kamu yönetiminde bütünlüğün esas olduğuna değinen İçişleri Bakanı Beşir Atalay, merkezi ve yerel yönetimlerin birbirini tamamlayarak halka daha fazla hizmet üreteceğini belirtti.

AK Parti olarak demokrasinin olmazsa olmaz şartını yerel yönetimlerin güçlenmesi olarak gördüklerini ifade eden Bakan Atalay, yerel yönetimlerin önünü açmak, hizmet alanını rahatlatmak için çaba sarf edildiğini vurguladı. Gelişmiş ülkelere ve dünyadaki ülkelerin gelişmişlik endeksine bakıldığında yerel yönetimleri en fazla gelişen ülkelerin yine gelişmiş ülkeler olduğunu kaydeden Bakan Atalay, bu konuda kararlı olduğunu bildirerek, **"Bir ülkenin ekonomik ve demokratik anlamda gelişmişliğinin göstergeleri arasında, yerel yönetimlerin güçlü olması yatar.** Hükümet olarak yerel yönetimlerin yetkisini artıracak ve kaynaklarını güçlendireceğiz" diye konuştu.

Seçilmiş mekanizmalar olan yerel yönetimlerin çalışma alanlarının özgür olması gerektiğini vurgulayan Bakan Atalay, merkezi yönetimlerin de yerel yönetimlere rehberlik etmesi gerektiğini söyledi. Bazı ülkelerde yerel yönetim bakanlıkları olduğunu hatırlatan Bakan Atalay, bakanlıkların yerel yönetimleri daha fazla vesayet altında tutmak için değil, yerel yönetimlere daha fazla rehberlik etmek ve onların imkanlarını genişletmek, çalışma alanlarını rahatlatmak için var olduğunu ifade etti. İçişleri Bakanlığı bünyesinde Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nü biraz daha güçlendirme yönünde çalışmalar yapıldığını belirten İçişleri Bakanı Atalay, belediyelerin sorunlarına daha hızlı çözüm bulmak amacıyla Bakanlığın geliştirildiğini anlattı.

Yerel yönetimlere devredilen görev, yetki ve sorumluluklara uygun güçlü idari yapıların kurulması gerektiğini söyleyen Bakan Atalay, yerel hizmetlerde maliyetlerin düşürülmesi yönünde çalışmalar yapıldığını kaydederek, "Alan ve nüfus bakımından

optimal ölçekte belediyelerin kurulması, büyükşehirlerde ilçeyi esas alan yönetim yapısının geliştirilmesi, kamu hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması ve hizmet kalitesinin artırılması ile mümkün olduğu ölçüde il özel idareleri ve belediyelerin güçlendirilmesi, hizmet alanlarının organize edilmesi ve mali yapılarının güçlendirilmesi yönündeki çalışmalarımızı sürdürüyoruz.” diye konuştu.

İl Özel İdaresi ve Belediye Gelirleri Kanunu 1 Temmuz’da yürürlükte

1 Temmuz 2008 tarihi itibarıyla, yeni bir düzenleme ile İl Özel İdaresi ve Belediye Gelirleri Kanunu’nun yürürlüğe girmesi sağlamak için çaba sarf edildiğini anlatan Bakan Atalay, yerel seçimlerden önce bu kanunun çıkarılacağını taahhüt edildiğini, bunu da yerine getirmek için çalışıldığını ifade etti. Bu oluşumun, **vatandaşa en küçük bir külfet getirmeden** gerçekleştirileceğini kaydeden Bakan Atalay, **il özel idare ve belediyelerin genel bütçeden aldığı gelirin yüzde 30-33 oranında artırılacağını** belirtti.

Belediyelere ve il özel idarelerine genel bütçe vergi gelirlerinden 2007 yılında ayrılan payın 13 milyar YTL olduğunu söyleyen Bakan Atalay, “eğer bu yeni düzenleme 2007 yılı itibarı ile uygulamada olsaydı, bu pay 17 milyar YTL’ye çıkmış olacaktı. Yani, il özel idare ve belediyelerimizin gelirleri yılda 4 milyar YTL artmış olacak” dedi.

Başkanlar Rahatlayacak

Yeni düzenlemeyle ayrıca, belediyelerin İller Bankası paylarında önemli bir değişiklik getirerek, nüfus kriterinin yanında gelişmişlik endeksinin de göz önüne alınmasının öngörüldüğünü aktaran Bakan Atalay, konuyla ilgili olarak “Mevcut sistemde belediyelerin bütçe gelirinde İller Bankası üzerinden aldığı paylar tamamen nüfus kriteri üzerindiydi. Buna gelişmişlik endeksini de ekliyoruz.” şeklinde konuştu.

Son yapılan **Adrese Dayalı Nüfus Sayımının sonuçlarına göre** sadece nüfusa dayalı bir gelir dağılımı olması ve belediyelerin bütçelerini eski nüfuslarına göre yapmış olmaları nedeniyle sıkıntılar olduğuna değinen İçişleri Bakanı, yaşanan sıkıntı karşısında hükümet olarak **2009 Mart ayı yerel seçimlerine kadar paylarda bir düşme olmaması** yönünde karar alındığını vurguladı. Ayırımın vatandaşı

cezalandırmak olacağına inanıldığını ve hiçbir siyasi ayırım yapmadan bu uygulamanın gerçekleştirildiğini ifade eden Bakan Atalay, “Belediye başkanımız hangi partiden olursa olsun, adil olmaya, eşit dağıtmaya kararlı olduk ve gerçekleştirdik.” dedi.

Yatırımların fazla olduğu yaz döneminde son yıllarda belediye gelirlerinden yapılan kesintilerin 3 ay için kaldırıldığını hatırlatan Bakan Atalay, yine böyle bir çalışma içinde olduğunu bildirdi. Bakan Atalay, “**Kesinti yaz döneminde 3 ay kaldırılır, Temmuz ayından itibaren de yüzde 30 oranında kaynak aktarımında artış gerçekleşirse** belediye başkanlarımızın rahatlayacaklarını düşünüyorum.” diye konuştu.

Köy yeniden değerlendirilecek

Köylerle ilgili ayrı bir çalışma yapıldığını değinen Bakan Atalay, konuyla ilgili olarak şu değerlendirmelerde bulundu:

“Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü ağırlıkta olarak, hem diğer kurumlarımız hem yerel yönetimlerden oluşan bir ekiple çalışmayı; Türkiye’de köy konusunu geniş bir tartışmaya açmayı planlıyoruz. Köy olgusunu yeniden değerlendirmek, köyün yönetimini günümüz şartlarında yeniden değerlendirmek durumundayız.

Esas çalışma konusu Köy Kanunu gibi algılanabilir; ama aslında köyü çalışacağız. Bazı gelişmiş ülkelerde köy nüfusu yüzde 4'lere düşmüş olabilir; ama Türkiye’de köy nüfusu 20 milyon, köy sayısı 35 bin, köy altı yerleşim yeri sayısı ise 45 bindir.

Bazı ülkelerdeki uygulamalar da inceleniyor. Köy muhtarlarını biraz daha belediye başkanlarına

yaklaştıran bir yapılaşma getirilebilir. Köy yönetiminin, yerel yönetimlerin hizmet üreten birimleri haline gelmesini istiyoruz”.

Türkiye Belediyeler Birliği

Türkiye Belediyeler Birliğinin daha aktif ve dinamik olması gerektiğini söyleyen Bakan Atalay, aynı aktif durumun belediyelerin hizmet standardının geliştirilmesinde kullanılması gerektiği de kaydetti.

Bu alanda pek çok rehberliğe ihtiyaç olduğunu hatırlatan Bakan Atalay, “Belediyelerimizin her açıdan gelişmesi, hizmet standardının gelişmesi, belediye personelinin eğitime katkı verilmesi konularında mevzuat çalışmaları ile ilgili işbirliği yaptığımız Birlik daha fazla işin içinde olmalıdır.” dedi.

Birliklerin yerel yönetimlere verilen yetkilerin tekrar merkezi idare kuruluşlarına aktarılması yönündeki eğilimlere karşı mücadele ederek duyarlı olmalarını isteyen Bakan Atalay, özellikle yerel yönetimlerde stratejik yönetim anlayışının yaygınlaştırılması ve yerel yönetim sisteminin odağında halkın ihtiyaç ve beklentilerinin yer aldığı bir yönetim zihniyetinin kurulmasına destek sağlaması gerektiğini söyledi.

Stratejik yönetim anlayışında Birliğin çok fazla katkı vereceğine inandığını vurgulayan Bakan Atalay, “Burası tecrübe paylaşımı merkezi olmalıdır. Birlik çeşitli fonları takip ederek, bu fonlara ulaşamayan belediyelere destek verebilir. Başkentte Meclis’in yanında güzel bir binaya sahip olan Birliğin, hizmetlerinde verimlilik sağlanmalıdır. Buraya en yakın Bakanlık olarak her katkı için bütün birimlerimizle emrinizdeyiz.” şeklinde konuştu.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ VE ADANA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI AYTAÇ DURAK:

“Brüksel ve Strasbourg’da Temsilcilik”

Türkiye Belediyeler Birliği ve Adana Büyükşehir Belediye Başkanı **Aytaç Durak**, Birliğin tarihçesi hakkında bilgi vererek başladığı konuşmasında şöyle konuştu: “Türkiye’de belediyecilik alanında ilk organize birliktelik 1945 yılında Türk Belediyecilik Derneği adı altında bir kuruluşla yapılır. O günden itibaren belediyelerin tamamı derneğin doğal üyesi olur. Yıllar geçtikçe aidat sorunu ortaya çıkar; aidat ödemedeki sıkıntı derneğin aktivelerinin azalmasının ana nedenidir. Yıllar sonra uğraşlarımız sonunda Bakanlar Kurulu’nun 2002 yılında aldığı bir kararla dernek, ‘birlik’ statüsüne geçer. Yasal yönden daha etkin olan birlik statüsü; ancak 2003 yılında 5355

sayılı Kanunla yeni bir yapılaşmaya kavuşur. Buna göre, TBB, ülke genelinde en üst birlik olur ve tüm belediyeler bu birliğin doğal üyesidir. Kaynaklarının sağlam dayanakları vardı; gerek içerde gerek dışarıda yeni kanunun verdiği etkinlikle yeni bir açılıma gider.”

Belediyelerin sorunlarının siyasi yapılanma ile ilgili olmadığını değinen Başkan Durak, tüm belediyelerin benzer sıkıntıları yaşadığını vurguladı. “Bu sıkıntıların çözümünde her kesimin, her görüşün temsil edilmesinde yarar olduğu kanaatindeyiz” diyen Durak, Türkiye Belediyeler Birliği Encümeni’nde Türkiye’nin coğrafi yapısı da dikkate alınarak en küçük belde belediyesinden en büyük şehre kadar yönetimde temsil edilmesinin yararlı olduğunu kaydetti.

Belediyecilik Akademisi

İlk defa **Avrupa Birliği** ve **Avrupa Konseyi**’nde, **Strasbourg**’da temsil ediliyoruz diyen Başkan Durak, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi’nde Türkiye yararına kamuoyu oluşturmaya yardımcı olmak üzere lobi faaliyetlerinde bulunmak üzere **Brüksel ve Strasbourg**’da “Türkiye Belediyeler Birliği Temsilciliği”nin açılacağını da müjdesini verdi. Durak ayrıca Meclis toplantısında alınacak kararla, Birliğin temel görevleri arasında yer alan; belediyelerimizin seçilmişleri ile atanmış personelinin etkin ve verimli hizmet vermesini desteklemek ve belediyelerimize eğitim ve danışmanlık hizmeti vermek amacıyla **Türkiye Belediyeler Birliği Belediyecilik Akademisinin** kurulması konusunda da çalışmalara başlanacağı belirtti.

Belediyelerde yaşanan bazı sıkıntıları dile getiren Birlik Başkanı Durak, belediyelerde uzman olarak görev yapan **sözleşmeli personele imza yetkisi** verilmesi ve **belediyelerde çalışan memurların** da 657 sayılı Kanuna tâbi diğer devlet memurları gibi başka kurumlara **il içinde nakil** imkânlarının olması gerektiğini söyledi.

İller Bankası Kanununda değişiklik beklentisi

1930'lu yıllarda kurulan İller Bankası'nın günümüzün ihtiyaçlarına tam anlamıyla cevap veremediğine dikkat çeken Başkan Aytaç Durak, "Dünya değişti. 1930'lu yıllarda haritacı, mühendis, yoktu. Ama yıllar geçti. Hükümet kurulur kurulmaz acil eylem planına bu konuyu alarak '**İller Bankası sadece bankacılık yapsın**' diye öngörmüştü. Hiçbir belediye başkanı İller Bankası'nın paylarından, hangi ayda ne kadar kesinti yapacağını bilmiyor. İller Bankası Kanununda önemli değişiklik yapılacağı müjdesini bekliyoruz." diyerek sözlerini tamamladı.

ENCÜMEN ÜYELERİ

Faaliyet raporu, 2007 yılı kesin hesabı ve birlikte sözleşmeli olarak çalışacak personele ödenecek ücretlerin belirlenmesi konularının da görüşülerek karara bağlandığı toplantıda, ayrıca Kıbrıs Türk belediyelerinin, Türkiye'deki belediyeler ile karşılıklı bilgi ve deneyim alışverişinde bulunmaları, kardeş şehir ilişkilerinin geliştirilmesi ve somut hedefli projelerin hayata geçirilmesi amacıyla Birliğimiz ile Kıbrıs Türk Belediyeler Birliği'nin işbirliği yapmasına karar verildi.

Daha sonra yapılan seçimle, Türkiye Belediyeler Birliği ve Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Aytaç DÜRAK Başkanlığı'nda görev yapacak Encümen Üyeleri, Meclis Başkan Vekilleri, Meclis Kâtip Üyeleri ile Plan ve Bütçe Komisyonu Üyeleri yeniden seçildi.

Türkiye Belediyeler Birliği Encümeni

Başkan

Aytaç DÜRAK

Adana Büyükşehir
Belediye Başkanı

Üyeler

Asım GÜZELBEY

Gaziantep Büyükşehir
Belediye Bşk.

Ahmet KÜÇÜKLER

Erzurum Büyükşehir
Belediye Bşk.

Nihat ZEYBEKÇİ

Denizli Belediye Bşk.

M. Volkan CANALIOĞLU

Trabzon Belediye Bşk.

İsmet ÖZARSLAN

Amasya Belediye Bşk.

Hasan ÜNVER

Nevşehir Belediye Bşk.

Ahmet ERTAK

Şırnak Belediye Bşk.

Osman GÜRÜN

Muğla Belediye Bşk.

Veysel TİRYAKİ

Altındağ Belediye Bşk.

Adem ESEN

Selçuklu Belediye Bşk.

Murat AYDIN

Zeytinburnu Belediye
Bşk.

Hasan AKGÜN

Büyükçekmece
Belediye Bşk.

Burhanettin KOCAMAZ

Tarsus Belediye Bşk.

İsmet ÇETİNKAYA

Akıncılar Belediye Bşk.

MECLİS KARARLARI

Karar Tarihi: 21 Mayıs 2008

TOPLANTIYA KATILANLAR:

Birlik Başkanı: Aytaç DÜRAK

Kâtip Üyeler: İrfan DİNÇ, Recai DOĞAN

Meclis Üyeleri: Ekli liste.

Karar 1: Türkiye Belediyeler Birliği 2007 Yılı Faaliyet Raporunun kabulüne oy birliğiyle karar verilmiştir.

Karar 2: Türkiye Belediyeler Birliği 2007 yılı Bütçe Kesin Hesabının; gelirler toplamının 26.493.969,88 YTL, giderler toplamının 8.920.864,77 olarak kabul edilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Karar 3: Türkiye Belediyeler Birliğinde mimar, mühendis ve şehir plancısı kadroları karşılık gösterilerek çalıştırılacak olan sözleşmeli personele, 657 sayılı Kanuna göre ödenecek aylık net 1.342,99 YTL'nin % 25 fazlası olan net 1.678,74 YTL ödenmesine oy birliğiyle karar verilmiştir.

Karar 4: Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi kurumları ile sürekli temaslarda bulunarak, gelişmeleri yakından takip etmek ve belediyelerimizle paylaşmak; Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyindeki çeşitli etkin kesimlerle irtibat, diyalog ve koordinasyon sağlamak; belediyelerimizin yeni projeler üretme sürecine katkıda bulunmak; Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi'nde Türkiye yararına kamuoyu oluşturmaya yardımcı olmak üzere lobi faaliyetlerinde bulunmak amacıyla Brüksel'de ve Strasbourg'da "Türkiye Belediyeler Birliği Temsilciliği" açılmasına, bu

konudaki çalışmaların Birlik Encümenince yürütülmesine oy birliğiyle karar verilmiştir.

Karar 5: Türkiye Belediyeler Birliğinin temel görevleri arasında yer alan; belediyelerimizin seçilmişleri ile atanmış personelinin etkin ve verimli hizmet vermesini desteklemek ve belediyelerimize eğitim ve danışmanlık hizmeti vermek amacıyla "Türkiye Belediyeler Birliği Belediyecilik Akademisi"nin kurulmasına oy birliğiyle karar verilmiştir.

Karar 6: Kıbrıs Türk belediyelerinin, Türkiye'deki belediyeler ile karşılıklı bilgi ve deneyim alışverişinde bulunmaları, kardeş şehir ilişkilerinin geliştirilmesi ve somut hedefli projelerin hayata geçirilmesi amacıyla Birliğimiz ile Kıbrıs Türk Belediyeler Birliğinin işbirliği yapmasına oy birliğiyle karar verilmiştir.

Karar 7: Denetim komisyonu kurulmasına oy birliğiyle karar verilmiştir.

Karar 8: Türkiye Belediyeler Birliği Meclisi 1. Başkan Vekilliğine Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Yusuf Ziya YILMAZ, 2. Başkan Vekilliğine Manisa Belediye Başkanı Bülent KAR seçilmiştir.

Karar 9: Türkiye Belediyeler Birliği Meclisi asıl katip üyeliğine, Çankırı Belediye Başkanı İrfan DİNÇ, Balıkesir Belediye Başkanı Sabri UĞUR, yedek katip üyeliğine; Yozgat Akdağmadeni Belediye Başkanı Suphi DAŞTAN, Hatay Yeşilköy Belediye Başkanı Fatma GÖRGEN seçilmiştir.

Karar 10: Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğine, Sivas Belediye Başkanı Sami AYDIN, Eskişehir Odunpazarı Belediye Başkanı Burhan SAKALLI, Trabzon Pelitli Belediye Başkanı Ömer KAYIKÇI, Uşak Belediye Başkanı Mesut APAYDIN, Mersin Erdemli Belediye Başkanı Musa MUTLU seçilmiştir.

Karar 11: Encümen üyeliğine; Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Asım GÜZELBEY, Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet KÜÇÜKLER, Amasya Belediye Başkanı İsmet ÖZARSLAN, Denizli Belediye Başkanı Nihat ZEYBEKÇİ, Adıyaman Akıncılar Belediye Başkanı İsmet ÇETİNKAYA, Şırnak Belediye Başkanı Ahmet ERTAK, Muğla Belediye Başkanı Osman GÜRÜN, Ankara Altındağ Belediye Başkanı Veysel TIRYAKI, Nevşehir Belediye Başkanı Hasan ÜNVER, Trabzon Belediye Başkanı M. Volkan CANALIOĞLU, İstanbul Büyükçekmece Belediye Başkanı Hasan AKGÜN, İstanbul Zeytinburnu Belediye Başkanı Murat AYDIN, Konya Selçuklu Belediye Başkanı Adem ESEN ve Mersin Tarsus Belediye Başkanı Burhanettin KOCAMAZ seçilmiştir.

Karar 12: Denetim Komisyonu üyeliğine, Bayburt Belediye Başkanı Bekir ÇETİN, Bilecik Belediye Başkanı Selim YAĞCI, Şanlıurfa Karaköprü Belediye Başkanı Ahmet GÜZEL, Muğla Köyceğiz Belediye Başkanı Salih ERBAY ve Eskişehir Tepebaşı Belediye Başkanı M. Tacettin SARIOĞLU seçilmiştir.

Türkiye Belediyeler Birliği ve Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Aytaç DURAK, İçişleri Bakanı Beşir ATALAY'a toplantı anısına 3225 Belediye Başkanı adına bir plaket sundu.

AVRUPA KONSEYİ YEREL VE BÖLGESEL YÖNETİMLER KONGRESİ STRASBOURG'DA YAPILDI

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'nin 15. Genel Kurul Toplantısında, bu düzeyde göreve getirilen ilk Türk unvanını elde eden Çanakkale İl Genel Meclisi Üyesi Yavuz MİLDON, Kongre Başkanlığına seçildi.

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, 15. Genel Kurul Toplantısı 27-29 Mayıs 2008 tarihlerinde Fransa'nın Strasbourg kentinde yapıldı. Kongreye Türkiye Belediyeler Birliği'ni temsilen delegasyon üyesi; Denizli Belediye Başkanı Nihat ZEYBEKÇİ, Konya Selçuklu Belediye Başkanı Adem ESEN, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Hasan AKGÜN'ün yanı sıra Türkiye Belediyeler Birliği Encümen Üyesi İsmet ÇETİNKAYA ve Birlik görevlileri katıldı.

Oldukça yoğun geçen Genel Kurul Toplantısı programı çerçevesinde Kongre Başkanlığı için seçimler yapıldı. Çanakkale İl Genel Meclisi Üyesi Yavuz MİLDON iki yıl süreyle görev yapmak üzere Kongre Başkanlığına seçildi. MİLDON, Avrupa Konseyi'nde bireysel temelde seçimlerle işbaşına gelen en yüksek düzeyli ilk Türk yetkili oldu. 2004 yılından bu yana Kongre'nin Bölgeler Meclisi Başkanlığını da yürüten Yavuz MİLDON, Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi Başkanlığını, 2006'da bu göreve seçilen Norveçli Halvdan SKARD'dan devraldı.

Genel Kurul Toplantısı programı çerçevesinde, 28 Mayıs 2008 günü Kongre'nin yapıldığı merkezin fuayesinde Türkiye Belediyeler Birliğince Konya

Yavuz MİLDON Avrupa Konseyi Yerel Bölgesel Yönetimler Kongre Başkanlığına seçilmesinin ardından Türkiye delegasyon üyesi, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes TÜREL, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Yusuf Ziya YILMAZ, Denizli Belediye Başkanı Nihat ZEYBEKÇİ, Konya Selçuklu Belediye Başkanı Adem ESEN, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Hasan AKGÜN, Antalya Muratpaşa Belediye Meclis Üyesi Gaye DOĞANOĞLU ve Türkiye Belediyeler Birliği görevlileri ile bir arada...

Kongre Başkanlığına seçilen Yavuz MİLDON...

Selçuklu Belediyesi işbirliği ile bir Semazen Gösterisi düzenlendi. Türkiye'nin tanıtımının yapılması amacıyla Birlik Encümeni tarafından alınan karara istinaden gerçekleştirilen gösteri, Kongre, delege Belediye Başkanı ve diğer temsilciler tarafından ilgiyle izlendi.

Semazen gösterisi programının açılış konuşmalarını Türkiye Belediyeler Birliği adına Encümen Üyemiz ve Denizli Belediye Başkanı Nihat ZEYBEKÇİ, Kongre Başkanı Yavuz MİLDON ve Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Terry DAVIS yaptılar. Konuşmalarda Mevlana'nın Anadolu'da Türk ve İslam düşüncesinin tüm insanlığı kucaklayan felsefesi ile Avrupa Konseyinin temsil ettiği değerlerin paralelliği vurgulandı. Konsey binasının ana girişinde düzenlenen semazen gösterisi son derece etkileyici bir atmosferde gerçekleşti. Gösteri katılımcılar tarafından büyük alkış aldı.

Gösteri akşamı Avrupa Parlamenterler Birliği Binasında, Yavuz MİLDON'un Kongre Başkanlığına seçilmesi dolayısı ile Avrupa Konseyi nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği ve Türkiye Belediyeler Birliği tarafından ortaklaşa bir resepsiyon düzenlendi. Büyükelçi Daryal BATIBAY ve Türkiye Belediyeler Birliği adına Denizli Belediye Başkanı Nihat ZEYBEKÇİ'nin ev sahipliğini üstlendiği resepsiyona yerli ve yabancı bir çok temsilci katıldı.

Semazen gösterisi açılış konuşmasını Türkiye Belediyeler Birliği adına Encümen Üyesi Denizli Belediye Başkanı Nihat ZEYBEKÇİ yaptı.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ MÜNİH'DE DÜZENLENEN ULUSLARARASI ÇEVRE TEKNOLOJİLERİ FUARI IFAT'I ZİYARET ETTİ

5 ve 9 Mayıs 2008 tarihleri arasında Almanya'nın Münih kentinde düzenlenen **14. Avrupa Su, Atıksu, Katı Atık Sempozyumu ve Uluslararası Çevre Teknolojileri Fuarı'na** katılmak üzere Türkiye Belediyeler Birliğinin organizasyonunda bir heyet Münih'e gitti.

Fuar programına Türkiye Belediyeler Birliği ve Adana Büyükşehir Belediye Başkanı **Aytaç DURAK**

ve Türkiye Belediyeler Birliği Encümen Üyeleri, Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet KÜÇÜKLER, Altındağ Belediye Başkanı Veyssel TİRYAKİ, Zeytinburnu Belediye Başkanı Murat AYDIN, Büyükşehirmece Belediye Başkanı Hasan AKGÜN, Tarsus Belediye Başkanı Burhanettin KOCAMAZ, Birlik Meclis Başkan Vekili Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Yusuf Ziya YILMAZ, Birlik Denetim Komisyonu Üyesi Karaköprü Belediye Başkanı Ahmet GÜZEL ile Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Macit ÖZCAN, Elazığ Belediye Başkanı M. Süleyman SELMANOĞLU, Yüreğir Belediye Başkanı Ömer TOPÇU katıldılar. Fuar programına Birlik Genel Sekreteri Vali Cemal AYMAN, Genel Koordinatör Sabahattin ÜTKÜR, Uzman Bahar ÖZDEN ve Teknik Danışman Dr. Haluk DOĞU da iştirak etti.

Programın teknik ağırlıklı ikinci kısmında ise Adana Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü ve Samsun Büyükşehir Belediyesinden teknik elemanları hazır bulundu.

163 ülkeden 120 000 kişinin ziyaret ettiği ve bundan öncekine göre % 10 artışın izlendiği IFAT fuarında çevre teknolojileri alanında faaliyet gösteren 2560 firma stand açarak ürünlerini sergiledi ve ziyaretçilere detaylı bilgiler verdi. Bu yıl açılan stand sayısında da % 15 artış görüldüğü ve bunların üçte birinin Almanya dışından geldiği IFAT fuar yönetimi tarafından açıklandı.

Sempozyumda Türkiye Belediyeler Birliğinin de organizasyonuna katıldığı "Atıksu Çamurları" başlıklı oturumda İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünden Adnan ADIGÜZEL, Faruk İŞGENÇ, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünden Dr. Özgür ÖZDEMİR ve Malatya Belediyesi Su ve Kanalizasyon İşletmesinden Oktay ÖZELÇİ (MASKİ) Türkiye'deki uygulamalara ilişkin sunumlar gerçekleştirdiler ve konu ile ilgili soruları cevaplandırdılar.

MAHALLİ İDARELERİN MALİ YÖNETİMİ FORUMU

Mahalli idareler ile merkezi yönetim arasındaki mali ilişkileri düzenlemede rol alan **Hazine Müsteşarlığı** tarafından mahalli idarelerin mali yönetimine ilişkin olarak her yıl farklı bir konunun ele alınacağı **Mahalli İdarelerin Mali Yönetimi Forumu** düzenlenmeye başlandı.

Her yıl yapılması planlanan forumun temel amacı; belirlenecek konuya ilişkin bilgi birikimlerinin taraflar arasında aktarılabilmesini sağlamak, mahalli idarelerin sorun ve taleplerini dinlemek, onlara merkezi idarenin taleplerini aktarabilmek, bu çerçevede mahalli idarelerin merkezi idare ile olan iletişimlerinin geliştirilerek mali yönetim konusunda birikimlerini artırmak olarak belirlendi.

Mahalli İdarelerin Borçlanması konusunda 22-23 Mayıs 2008 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen birinci toplantının açılış konuşmasını **Hazine'den Sorumlu Devlet Bakanı Mehmet ŞİMŞEK** yaptı. Üst düzey bürokratların katılımıyla gerçekleşen foruma çok sayıda belediye başkanı da katıldı.

Devlet Bakanı Mehmet ŞİMŞEK, Avrupa Birliği üyeliği yolunda müzakere sürecinin devam ettiğini hatırlattığı konuşmasında Avrupa Birliği'nde mahalli idarelerin taşıdığı önem ve demokratikleşmede oynadıkları rolün önemine dikkat çekti. Şimşek, Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde mahalli idarelerin gerek mali gerekse kurumsal gelişimi yönünde reformların hız kesmeden devam edeceğini kaydetti.

"Mahalli idarelerin kamu yönetimindeki rol ve etkinliklerinin artması bu idarelerin gerek hukuki, gerek teknik gerekse yönetim bakımından bugüne kadar olduğundan daha fazla desteklenmesi ve güçlendirilmesi gerektiğini ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda, modern yönetim anlayışı çerçevesinde, Anayasamızın temel ilkeleri ve ülkemizin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak, demokratik yönetimin başlangıç adımı olan yerel yönetimin geliştirilmesi amacıyla gerek hükümet programlarımızda gerekse acil eylem planımızda vurgulandığı şekliyle mahalli idareler reformuna önem verilmiş ve son yıllarda çıkarılan Kanunlar ile mahalli idarelerimizin daha güçlü bir yapıya kavuşturulması hedeflenmiştir" diye konuşan Bakan Şimşek, mahalli idareler reformunun bir bileşeni olarak "İl Özel İdaresi ve Belediye Gelirleri Kanunu"nunda Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminde yerini aldığını ve önümüzdeki dönemde yasalaşmasının beklendiğini vurguladı.

Bu Kanun ile mahalli idarelerimizin gelirlerinin yeniden tanımlanarak mevzuatın sadeleştirildiğine dikkat çeken Bakan Şimşek, söz konusu Kanunda aynı zamanda mahalli idarelere genel bütçeden ayrılan kaynakta da artış yapılması ve bu kaynağın dağıtımında nüfusun dışında gelişmişlik endeksi ve performans gibi çeşitli kriterlerin ilave edilerek daha adil bir paylaşımın öngörüldüğünü ifade etti.

Bunlara ilaveten mahalli idarelerin mali yapılarını da güçlendirmek amacıyla 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu çerçevesinde

Hazine Müsteşarlığı tarafından her yıl düzenlenecek Mahalli İdarelerin Mali Yönetimi Forumu'nun ilk toplantısı Mahalli İdarelerin Borçlanması konusunda Hazine'den Sorumlu Devlet Bakanı Mehmet ŞİMŞEK'in katılımıyla yapıldı.

belediyeler ve bağlı kuruluşları ile şirketlerinin kamu kurum ve kuruluşlarından olan alacakları ile bunlara olan borçlarının takas ve mahsup edildiğini anlatan Bakan Şimşek, bu işlemlerden ülke genelinde 2.451 belediye, 13 büyükşehir belediyesi ve 6 bağlı kuruluşun faydalandığını ve bunların 15,7 milyar YTL olan borçlarının yeniden değerlendirilerek 10,6 milyar YTL'ye indirildiğini belirtti. Ayrıca, bu kuruluşların 31.12.2004 tarihine kadar olan borçları için devam etmekte olan haciz işlemlerinin de kaldırıldığını hatırlatarak bu adımların, mahalli hizmetlerin çağın standartlarında sağlanabilmesine ciddi katkıda bulunduğunu söyledi.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, merkezi yönetim için olduğu kadar mahalli idarelerin de mali yapılarının güçlenmesi ve şeffaflaşması yönünde atılmış önemli bir adım olduğunu kaydeden Bakan Mehmet Şimşek, "kamu kaynağının kullanımında mahalli idarelerimizin payına baktığımızda, 2006 yılı bütçe rakamları ile 33,5 milyar YTL giderleri, 32,2 milyar YTL gelirleri olduğunu ve bu tablo ile genel yönetim bütçesinin yaklaşık %16'sının mahalli idareler bütçesinden oluştuğunu görmekteyiz" dedi. Mahalli idarelerin de aynı merkezi yönetimde olduğu gibi kullandığı kamu kaynaklarını şeffaf ve hesap verilebilir bir anlayış içinde kullanmasının önemli olduğunu belirten Bakan Şimşek doğrudan doğruya halka hizmet sunan mahalli idarelerin hesap verme ve şeffaflık konusunda, hizmeti alanların sürekli olarak denetimi ve gözetimi altında olduğunu hatırlattı. Bakan Şimşek konuyla ilgili olarak "Bu durum mahalli idarelerde kapasite geliştirilmesinin gerekliliğini ve önemini de öne çıkarmaktadır" diye konuştu.

Açılış ve protokol konuşmalarının ardından sunumların yapıldığı forum 1,5 gün sürdü. Formda yer alan sunumlar ve ayrıntılı bilgi için: www.hazine.gov.tr

KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ İKTİSADİ İŞLETMESİ (KGS) 16'NCI TOPLANTISINI YAPTI

Türkiye Belediyeler Birliği'nin de Kurul Üyesi olduğu Kalite Güvence Sistemi (KGS) İktisadi İşletmesi, 16'ncı toplantısını 14 Mayıs 2008 tarihinde İstanbul'da yaptı.

Ülkemizdeki en yaygın yapı sistemi olan betonarmenin iki temel malzemesinden birisi olan betonun üretim yerinde denetlenmesi ve belgelendirilmesi için Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) tarafından 1996 yılında kurulan **Kalite Güvence Sistemi (KGS) İktisadi İşletmesi**, Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından 23 Şubat 2007 tarihinde alınan karar ile betonda (TS EN 206-1) TS EN 45011 Standardına göre akredite bir ürün belgelendirme kuruluşu oldu.

KGS, yapı malzemeleri içinde önemli riske sahip olan ürünlerde yaptığı denetim ve belgelendirme çalışmaları ile kaliteli yapı üretimine katkı yapmaya çalışıyor. Ayrıca, Avrupa Birliği Komisyonu'na yapı malzemelerinde CE işaretlemesi için Onaylanmış Belgelendirme Kuruluşu olarak da yetkilendirildi.

Ana faaliyet alanı olan hazır betonun denetimlerini yoğun bir şekilde sürdüren KGS, Türkiye çapında gönüllü 300 hazır beton tesisini denetleyip belgelendirerek kaliteli hazır beton üretimine katkı sağladı. KGS, diğer temel yapı malzemelerinde de CE belgelendirmesi yapmak için kapsam genişletme çalışmalarını sürdürüyor.

KGS'nin, yetkinliği, yeterliliği ve tarafsızlığı, TS EN 45011 "Ürün Belgelendirme Kuruluşları için Genel Şartlar" ve TS EN ISO/IEC 17021 "Yönetim

Sistemlerinin Tetkikini ve Belgelendirmesini Sağlayan Kuruluşlar için Şartlar" standartlarından yararlanılarak oluşturulup yürütülüyor.

KGS İktisadi İşletmesi, ilgili bütün tarafların bulunduğu bir kurul ile yürütülmektedir. Bu kurulda Türkiye Belediyeler Birliği'nin yanında şu kurum ve kuruluşlar yer almaktadır:

"Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası, TMMOB Mimarlar Odası, İTÜ; ODTÜ, Boğaziçi, Yıldız Teknik Üniversiteleri, TÜBİTAK, Türkiye İnşaat ve İşverenleri Sendikası, Türkiye Hazır Beton Birliği, Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği, Türkiye Prefabrik Birliği, Agregat Üreticileri Birliği, Katkı Üreticileri Birliği"

ÖNEMLİ BİR HALK SORUNU: İYOT YETERSİZLİĞİ HASTALIKLARI

Yaşam kalitesini olumsuz etkileyen, anne ve çocuk ölümlerine yol açabilen sağlık problemlerinin çözümüne ve toplumun bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapan Sağlık Bakanlığı, önemli bir halk sağlığı sorunu olan iyot yetersizliği hastalıkları ve bu hastalıkların önlenmesi amacıyla yürüttüğü çalışmalarını sürdürüyor.

İyot yetersizliği, en olumsuz etkilerinin gözlendiği doğurganlık çağındaki kadınlarda düşük ve ölü doğum riski; bebeklerde ve çocuklarda büyüme ve gelişme geriliği, zeka düzeyinde düşüklük gibi risklere neden olurken her yaşta guatr tehlikesi de yaratmaktadır.

Bu önemli sorunun ortadan kaldırılması ve toplumun yüzde 100'ünün iyotlu tuz kullanması

hedefine ulaşılmasında, sağlık sektörü dışında diğer kurum ve kuruluşlarında işbirliği ile toplumun bilinçlendirilmesi önemli bir yer tutuyor.

Ülkemizde 1968 yılında başlayan tuzun iyotlanması çalışmaları, 1994 yılında başlayan ulusal "**İyot Yetersizliği Hastalıklarının Önlenmesi ve Tuzun İyotlanması Programı**" ile hız kazanırken; eğitim, yasal düzenleme, bilgilendirme, bilinçlendirme, izleme ve denetimler ile iyotlu tuz kullanımında artış sağlanmıştır. Ancak iyot yetersizliği hastalıkları hala önemli bir halk sorunu olarak devam etmektedir.

Bu nedenle iyotlu tuz kullanımının yaygınlaştırılması ve toplum bilinci oluşturulması amacıyla Sağlık Bakanlığı tarafından Türkiye Belediyeler Birliği'nin de katılımıyla gerçekleştirilen bilgilendirme toplantıları

yapılmaktadır. Bu çerçevede Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü'nce hazırlanan bilgi notu şöyledir:

Sağlık Bakanlığından:

İYOT YETERSİZLİĞİ HASTALIKLARI ve TUZUN İYOTLANMASI

Sağlıklı yaşamak kişilerin en doğal hakkı, halkın sağlığını korumak da devletin en önemli görevleri arasındadır. Bilindiği gibi; anayasamız ülkenin sağlık şartlarının düzeltilmesini, sağlığa zarar veren tüm etkenlerle mücadele edilmesini ve gelecek nesillerin sağlıklı yetiştirilmesi için gereken tedbirlerin alınmasını bir devlet görevi olarak belirlemiştir.

Sağlık; bir toplumun gelişmesini ve kalkınmasını belirleyen en önemli unsurların başında gelmektedir. Bu bağlamda, her ülke sağlık durumunu, sağlığı etkileyen faktörleri, sağlık sorunları ile bunların nedenlerini araştırarak saptamak ve bu sorunları ortadan kaldırmaya yönelik çaba göstermek, gerekiyorsa özel çalışmalar yapmak zorundadır.

İYOT NEDİR VE KAYNAKLARI NELERDİR?

İyot, insan vücudunda çok az miktarda bulunan normal büyüme ve gelişme için gerekli bir eser elementtir. Vücuda besinler, su ve deniz ürünleri tüketimi ile alınır. İyot yetersizliği hastalıkları özellikle toprağında iyot yetersizliği olan bölgelerde görülmektedir. Havada bulunan toprağa çöker ve bu toprakta yetişen bitkiler iyodu alır. Bu bitkilerle beslenen insanlar ve hayvanlarda iyottan yaralanır. Özellikle bol yağış alan, ağaç bulunmayan yörelerde toprak yüzeyindeki iyot yağmur suları ve rüzgarla erozyona uğrar. Bu bölgelerde iyot yetersizliği hastalıkları daha sık görülür.

İYOT NİÇİN ÖNEMLİDİR?

Vücudun iyoda ihtiyacı çok az miktardadır. Fakat bu miktar yaşam için çok önemlidir. İyot tiroid bezinde tiroid hormonlarının yapımı için gereklidir. Tiroid bezi boynun ön kısmında bulunur. Tiroid bezinde sentezlenen hormonlar, kana geçerek vücutta çeşitli işlevleri kontrol ederler.

Tiroid Hormonlarının Görevleri:

- Normal büyüme ve gelişmeyi sağlamak
- Beynin normal çalışmasını sağlamak
- Sinir sistemi çalışmasını düzenlemek
- Vücut ısını
- Vücut enerjisini kontrol etmektir.

İYOT YETERSİZLİĞİNDE ORTAYA ÇIKAN SAĞLIK SORUNLARI NELERDİR?

İyot yetersizliğinin en olumsuz ve yıkıcı etkilerinin gözlemlendiği risk grupları; doğurganlık çağıdaki kadınlar, gebeler, bebekler ve çocuklardır. Bebek ve çocuklarda; büyüme ve gelişme geriliği, zeka düzeyinin akranlarına göre en az 13,5 puan daha düşük olması, öğrenme yeteneği ve okul başarısında azalma, gebelerde düşük ve ölü doğum riskinde artma, her yaşta guatr iyot yetersizliğinin oluşturduğu önemli sağlık problemlerinden sadece birkaçıdır.

Bir toplumda günlük olarak alınması gereken miktarda iyot alınmadığında sadece tek bir hastalığın değil, bir dizi fonksiyonel ve gelişimsel bozukluğun ortaya çıktığı saptanmıştır. Bunlar kısaca "iyot yetersizliği hastalıkları" olarak ifade edilmektedir. Bu hastalıkların belki de en fazla bilineni guatrdır. Ancak iyotun yetersiz alınması (iyot gereksiniminin karşılanamaması); gözle görülmeyen ve ciddi yıkımlara yol açabilen pek çok önemli sağlık problemini de beraberinde getirmektedir.

İyot yetersizliği hastalıkları nedeni ile, gerek gelişmiş toplumların gerekse içinde ülkemizin de yer aldığı gelişmekte olan toplumların sosyal ve ekonomik gelişmeleri olumsuz yönde etkilenmektedir. Bu önemli halk sağlığı sorunu bütün bir toplumu fakirliğe ve geri kalmışlığa sürüklemekte, o toplumda yaşayan çocuklar ve dolayısıyla yetişkinler daha az üretebilmektedirler.

İyot yetersizliğinin olduğu bölgelerde alınacak başlıca önlem, kişilerin günlük iyot alımlarını artırmak ve bunun için ülkenin ve yörenin özelliklerine göre seçilecek yöntemle karar vermektir. Birçok ülkede olduğu gibi bizim ülkemizde de bunun için seçilen en etkili ve kalıcı yöntem iyotlu tuz kullanılmasıdır. Çünkü

İYOT YETERSİZLİĞİ HASTALIKLARI DOĞUMDAN ÖNCE, ÇOCUKLUK ÇAĞININ ÇEŞİTLİ DÖNEMLERİNDE VE YETİŞKİNLİK DÖNEMİ BOYUNCA İNSAN HAYATINI ETKİLEMEKTEDİR

Yetişkinlerde:	Guatr (Şekil 1), Hipotroidizm, Enerji Kaybı
Hamile Kadınlarda:	Düşük, Erken Doğum ve Zihinsel Geriliği Olan Çocukların Doğumu
Çocuklarda:	Bozulmuş Zihinsel ve Fiziksel Gelişim, Zihinsel Gerilik, Fiziksel Deformiteler, Kretinizm (Şekil 2), Guatr
Toplumda:	Verimlilikte Azalma Sosyal Hizmet Servislerinde Yüksek Talep

Şekil 1: Guatr vakaları

tuz her yaş grubunun kolayca ulaşabildiği ve yaygın kullanılan bir besin maddesidir, ayrıca uygun miktarlarda tüketildiğinde iyotlu tuz günlük iyot ihtiyacını karşılayabilmektedir.

Ülkemizde de önemli bir halk sağlığı sorunu olan iyot yetersizliği hastalıklarının önlenmesine yönelik olarak, 1994 yılından beri Sağlık Bakanlığı, UNICEF işbirliğinde “İyot Yetersizliği Hastalıklarının Önlenmesi ve Tuzun İyotlanması Programı”nı yürütmektedir.

Bu önemli sorunun ortadan kaldırılması ve toplumun tamamının iyotlu tuz kullanması hedefine ulaşmada, sağlık sektörü dışında diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte çalışmak ve ellerindeki olanakları bu alanda işbirliği anlayışı içinde kullanmak gerekmektedir. Bu bağlamda çocuklarımıza ve topluma en yakın ve güvenilir bilgi kaynakları olan öğretmenlerimizin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi, dolayısıyla konunun öğrencilere aktarılması amacıyla 200.000 adet “El Kitapçığı” hazırlanmış ve 81 İl Sağlık Müdürlüğüne gönderilerek Milli Eğitim Müdürlükleri ile işbirliğinde ilköğretim okullarına dağıtımının yapılması sağlanmıştır.

İyot yetersizliği açısından bir başka önemli gösterge, hane düzeyinde halkın iyotlu tuz kullanım oranıdır. Dünya Sağlık Örgütü’ ne göre, hane halkı iyotlu tuz kullanım oranının %90’ının üzerine çıkması

Şekil 2: Kretinizm vakası, aynı yaşta 2 kişi.

ve hatta %100 olması gerekmektedir. Bu konuda da programın başından beri çeşitli araştırmalar gerçekleştirilmiştir.

1995 yılında programın başlangıcında iyotlu tuz tüketim oranı % 18,2 iken, 2002 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi işbirliğinde yapılan “**Hanehalkı İyotlu Tuz Kullanım Araştırması**” sonuçları iller düzeyinde aşağıda yer almaktadır.

2003 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırmasına göre, aynı oranın %70’e ulaştığı görülmüştür. Kırsal alanda hane halkının yaklaşık yarısı iyotlu tuz kullanırken, kentlerde bu oran %80’e çıkmaktadır.

Bu sonuçlar dünyada söz konusu programı uygulayan ülkeler içinde başarı sıralamasında ön sıralarda yer almamızı sağlamıştır.

Bütün bunlar yapıldığında, Türkiye’nin çocukları daha zeki, daha başarılı olacak ve Türkiye ekonomisine milyonlarca lira kazandırılacaktır. Hep beraber iyot yetersizliğine son verelim...

İLLERİN İYOTLU TUZ KULLANIM DURUMU (%)

80-96	20 İl
60-78	18 İl
50-59	13 İl
35-49	13 İl
0-31	14 İl

Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyeleri ile Zabıta Kimlik Kartlarının dağıtım yetkisi Türkiye Belediyeler Birliği'ne aittir...

İçişleri Bakanlığı'nın 19.07.2001 tarih ve B.05.MAH.0.65.00.02(50-51)-01-80900 sayılı genelgesine göre;
Belediye Başkanı kimlik kartlarının;
 İçişleri Bakanlığı'nın 15.03.2004 tarih ve B.05.0.MAH.0.65.00.02/80381(50-51)-04 sayılı genelgesi ile
Belediye Meclis Üyesi kimlik kartlarının;
 İçişleri Bakanlığı'nın 23.05.2007 tarih ve B.05.0.MAH.0.65.001/80000-13139 sayılı görüş yazısı ile **Zabıta kimlik kartlarının;**
 hazırlanıp dağıtılması yetkisi Türkiye Belediyeler Birliği'ne verilmiştir.

Birliğimiz tarafından verilmekte olan;

Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi kimlik kartı bedeli 20 YTL,

Zabıta kimlik kartı bedeli 5 YTL,

Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi rozetleri ile oto çıkartmaların (stiker) bedeli 5 YTL'dir.

T.C. VALİLİĞİ
 BELEDİYE BAŞKANI

Adı Soyadı :
 Dönemi :
 Görev Yeri :
 Mazbata Tarih - No :
 VALİ

KİMLİK BİLGİLERİ
 NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU

İl: İlçe:
 Mah./Köy:
 Cilt No: Atıl Sıra No: Sıra No:
 Baba Adı:
 Doğum Yeri ve Tarihi:

* Bu kart, başkanlık görevi süresince geçerlidir.
 * Başkanlığın herhangi bir şekilde sona ermesi halinde, kart valiliğe teslim edilir.

BELEDİYE BAŞKANI ve BELEDİYE MECLİS ÜYESİ kimlik kartı almak için gerekli belgeler:

- Mazbata örneği
- Resmi talep yazısı,
- Nüfus cüzdanının arkalı önlü fotokopisi
- Son 6 ay içinde çekilmiş 1 adet fotoğraf
- Kimlik kartı bedeli olan meblağın yatırıldığı banka dekontu

T.C. BELEDİYE BAŞKANLIĞI
 BELEDİYE MECLİS ÜYESİ

Adı Soyadı :
 Belediyesi :
 İl :
 İlçesi :
 Dönemi :
 BELEDİYE BAŞKANI

KİMLİK BİLGİLERİ
 NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU

İl: İlçe:
 Mah./Köy:
 Cilt No: Atıl Sıra No: Sıra No:
 Baba Adı:
 Doğum Yeri ve Tarihi:

* Bu kart, meclis üyeliği görevi süresince geçerlidir.
 * Meclis üyeliğinin herhangi bir şekilde sona ermesi halinde, kart belediye başkanlığına teslim edilir.

ZABITA kimlik kartı almak için gerekli belgeler:

- Belediye tarafından verilecek resmi talep yazısı
- Kimlik kartı bedeli olan meblağın yatırıldığı banka dekontu

BELEDİYE ZABİTASI

SERİ :
 ADI SOYADI :
 UNVANI :
 SİCİL NO :
 BELEDİYESİ :

KİMLİK BİLGİLERİ
 T.C. KİMLİK NO:
 SERİ NO:
 ADI SOYADI:
 UNVANI:
 SİCİL NO:
 BELEDİYESİ:

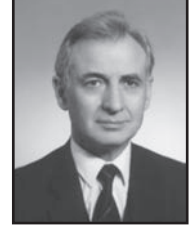
1. Bu kart, belediye idareli yerler için geçerlidir.
 2. Bu kartın bedeli, belediye başkanlığına teslim edildiğinde, belediye başkanlığına teslim edilir.
 3. Bu kartın bedeli, belediye başkanlığına teslim edildiğinde, belediye başkanlığına teslim edilir.

Ödemelerin; **Ziraat Bankası (1262) Mithatpaşa Şubesi 7973515-5001** numaralı hesaba yapılması rica olunur... Banko dekontu ve başvuru için gereken belgelerin ivedilikle **Türkiye Belediyeler Birliği Tunus Caddesi No:12 06680 Kavaklıdere ANKARA** adresine gönderilmesi gerekmektedir. Kimlikler en kısa sürede adrese postalanacaktır.

Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi rozeti almak isteyenlerin de aynı şekilde, rozet bedeli olan meblağı yatırdıkları banka dekontunu ve adreslerini Birliğimize iletmeleri halinde rozetler, adreslerine ulaştırılacaktır.

YEREL YÖNETİMLERİN GELİŞMESİNDE TURİZMİN ÖNEMİ

Prof. Dr. Nuri TORTOP

Turizm, turistik yörelerde yaşayan milyonlarca kişiye geçim kaynağı olmaktadır. Bunun için yerel yönetimlerin, kendileri ile ilgili olan konularda, gerekli önlemleri alarak, gelen turistlerin yakınmalarına ve turistlerin gelmemelerine neden olacak durumları ortadan kaldırmaları gerekir. Fakat turistik yörelerde kaydedilen bazı olaylar, turistlere yapılan tecavüzler ve hırsızlık olayları olumsuz etkiler yapmaktadır. Genellikle Akdeniz sahillerimizde vuku bulan bu tür olaylara karşı, bazı belediyelerimiz önlem olarak, bu tür olaylara neden olan kişilere işyeri açma izni verilmemesi yönünde önlemler alma yoluna gitmişlerdir.

Yerel kuruluşlar, bilimsel kurallara, çağdaş yönetim anlayışına, doğruluk ve dürüst yönetim ilkelerine uygun olarak yönetildikleri takdirde, ekonomik sorunlarının çözülmesinde ve ulusal gelirimizin ve adam başına düşen milli gelirimizin artmasında da etkili olmaktadır ve bu yönden de büyük önem taşımaktadırlar. Ülkenin kalkınmasında ve adam başına düşen milli gelirin artmasında, önemli oranda katkısı olan turizmin geliştirilmesi, merkezi yönetimleri olduğu kadar yerel kuruluşları ve vatandaşları çok yakından ilgilendirmektedir. Yerel yönetimlerin ve diğer merkezi ve yerel kuruluşların yalnız görev yaptıkları belde ve bölgelerin değil, ülke kalkınmasında da, önemli görev ve sorumlulukları vardır. Artık günümüzde, merkezden yönetim gibi katı bir anlayış yerine, yerinden yönetim ilkesine ve katılımlı yönetime büyük önem verilmektedir. Yerinden yönetimde halkın dilek ve istekleri daha isabetli değerlendirilmekte ve çabuk ve etkili kararlar alma olanağı sağlanmaktadır.

Turistleri ilgili beldelere çekebilmek için onların beklentilerine cevap verecek önlemler alınmalıdır. Bu yönden kültürel değerler büyük önem taşımaktadır. Gelişmiş ülkeler, turistlerden, kültürel değerlere gördükleri ilgi nedeni ile kültürel değerleri korumaya daha büyük önem vermektedirler. Örneğin kendi kültürümüzü daha iyi tanımak ve yabancılara tanıtmak zorunlu bir gereksinme haline gelmektedir. Bütün bu

ilişkiler, insanların yerli olsun yabancı olsun, birbirleri ile daha yakın ve dostane ilişkiler kurmalarına neden olmaktadır. Bu sayede ülkeler, kültür varlıklarının korunmasına daha büyük önem vermekte, buraları görenler bu eserleri başkalarına tanıtmak için çaba gösterdikleri gibi, kendileri de tekrar gelerek yeniden ziyaret etmek istemektedirler. Böylece daha geniş bir çevreye tanıtım gerçekleşmektedir.

İçinde bulunduğumuz yüzyılda, kendi kültürümüzü tanımak ve tanıtmak bir gereksinme haline gelmiştir. Önceki yıllarda, yerli turistlerin gereği gibi ilgilenmedikleri bazı kültürel değerleri, yabancıların gösterdikleri ilgi nedeni ile, şimdiye kadar ilgilenmeyen yerli turistler, kendi ülkelerinin kültürel varlıklarını daha iyi tanıma ve ilgilenme gereksinimi duymaktadırlar.

Turizm alanında, kaydedilen çok olumlu gelişmelerin yanında, olumsuz gelişmeler de kaydedilmiştir. Birçok sahillerimiz gereği gibi korunamamıştır. Kurulan bazı tesisler çevreye uygun olarak planlanmamıştır. Antik ve eski eserlerin yeteri kadar değeri bilinmemiştir. Bazıları elden çıkarılmış veya kaçırılmıştır. Modernleşme diye bazı yapılar yıkılmış, yerlerine geleneğimizle bağdaşmayan, çevresi ile hiç uyum sağlamayan binalar inşa edilmiştir. Kasabalarımızın yol, su, kanalizasyon, elektrik gibi temel alt yapıları yetersiz kalmıştır. Bu temel sorunların çözülmesinde büyük sorumluluk, yerel yönetimlerimizin, özellikle belediyelerimizin, üzerindedir. Turistleri çeken unsurlar arasında doğal, coğrafi, tarihi ve beşeri güzellikler yanında beldenin temel alt yapı sorunlarının bulunmaması büyük önem taşımaktadır. Turistik yörelerin çok iyi planlanması gerekir. Alt yapı ve sosyal tesislerden yoksun binalar yığını, güzel bir dağ tepe, koy ve bir sahil silüetini bozan yapılaşma, gerçek turizm politikası ile bağdaşmaz. Bunun için eski eserleri, orijinal durumları ile korumaya büyük önem verilmelidir.

Kıyılar, herkesin yararlanabileceği, devlet tasarrufunda bulunan yerlerden oluşmalıdır. Kıyıların

korunması ile ilgili önlemlerin yetersizliği, kıyı yağmacılığı biçiminde, turistik gelişmeyi engelleyici sonuçlar doğurmaktadır. Bu tür girişimleri engelleyici önlemler alınması gereklidir. Dünya nüfusu, 1850 yıllarında 1 milyar dolaylarında iken, içinde bulunduğumuz yıllarda, her 20-30 yılda bir, bir milyar artmaktadır. İçinde bulunduğumuz yıllarda, dünya nüfusu, 6 milyar dolaylarındadır. Demek ki, bugün yeryüzünde, 157 yıl önce oturan tüm insanların, altı katı dolayında insan yaşamaktadır. Aynı olanakları, hava, su ve benzeri doğal kaynakları altı kat insan kullanmaktadır. İnsanlar bu kaynakları kullanırlarken yarının kuşaklarını hiç düşünmeden, kendi günlük çıkarlarına göre tüketmektedirler. Bugünden geleceğe yönelik önlemler geliştirilmez ise, gelecek kuşakların yeterli su, temiz hava ve enerji kaynaklarına sahip olacaklarına nasıl güvenebiliriz. Bugünün kuşakları gibi sağlıklı bir ortam içinde yaşayabileceklerinden emin olabilir miyiz?

Yeni park ve bahçeler ile yeşil alanların kazanılması, park, bahçe ve genel olarak yeşil alanların korunması da, turistik çekicilik yönünden önemlidir. Park, bahçe ve yeşil alanların, nehir, göl ve denizlerin temiz tutulması, kirli maddelerin buralara atılmaması konusunda inanç birliği sağlanmalıdır. Vatandaşlar arasında dayanışma ve yaşadığı beldeye ve ülkesine yararlı olma duygularının geliştirilmesi sayesinde bu konuda işbirliği ve başarı sağlanabilir. Hıfzıssıhha Kanunu'nun, 244 üncü maddesine göre, lağım ve kirli suların dere, çay ve nehirlerle, fenni sakıncası olmadığı saptanmadıkça akıtılması yasaktır. Böyle bir hizmetin gerçekleştirilmesinde gösterilecek en küçük bir gecikme ve duyarsızlık, vatandaşların sağlığı yönünden tehlikeli ve çözümlenmesi güç sonuçlar doğurabilir.

Beldelerinin sokak isimlerini içeren, birer şehir planı hazırlanmasını, ilgili belediyeler sağlamalıdır. Türkiye'de, bu tür etkinlikler, büyük bir noksanlık göstermektedir. Büyük şehirlerimizde sokak ve cadde

bulmak, hatta bilenleri bulmak zordur. Taksiler bile bilmiyorlar. Şehri iyi bilmeyen şoförler, boş yere fazla sokak dolaştırmaktadırlar. Fazla ücret yazdıkları için tepkiye neden olmaktadır. Batı şehirlerinde her taksi şoförünün elinde çalıştığı şehrin planı vardır. Sizi boş yere dolaştırmadan aradığınız adrese götürür. Paris'te bir polis memuruna adres sorduğunuz zaman, hemen cebinden küçük kitapçığı çıkarır, sizin hangi otobüs ve metro ile gideceğinizi ve ineceğiniz durağı size hemen söyler. Elindeki kitapçıkta hem haritalar ve aynı zamanda cadde ve sokakların alfabetik fihristi vardır. Kolaylıkla anında sizin aradığınız adresi bulurlar.

Ülkemizde, turistik yörelerin, kanalizasyon, içme ve kullanma suyu tesisleri, elektrik şebekesinin hiç kesintiye meydan vermeyecek biçimde iyileştirilmesi, şehir içi yol yapımı ve onarımı, park onarımı ve düzenlenmesi, otopark yapımı gibi alt yapı sorunlarının çözümlenmesi, büyük önem taşımaktadır.

Turizm alanında beklenen başarıların sağlanmasında, yalnız yerel kuruluşların çabaları ile yetinmemek gerekir. Tüm ilgililer, onlara maddi ve manevi desteği sağlamalıdır. Kuşkusuz, bu arada halk desteği ve halkın bilinçlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Halk ile beraber her şey başarıya ulaşabilir, fakat halk desteği olmadan hiç bir şey başarıya ulaşamaz. Yalnız bu desteklerle yetinmeyerek, gerekli olan hizmetleri yürütecek düzeyde, parasal olanaklarda sağlanmalıdır. Parasal olanakların, israfa kaçmadan, en tasarruflu ve verimli hizmetlere gidecek doğrultuda harcanılması konusunda, gerekli olan yöntemler kullanılmalıdır. Ulusal düzeyde başarılı çalışmalar gerçekleştirmek için, yerel düzeyde vatandaşların yardımlaşmaları ve birbirleri ile iyi ilişkiler kurmayı öğrenmeleri büyük önem taşımaktadır. Eğer yerel düzeyde, temiz toplum örneği verilir, insanlar birbirlerine uygar davranmayı ve uygar tartışmayı öğrenirler ise, ulusal düzeyde de, aynı doğrultuda başarılı çalışmalar gerçekleştirilebilir.

BELEDİYELERDE SOSYAL DENGİ SÖZLEŞMESİ

Dr. Mustafa TAMER
Vali

A.GİRİŞ

Bilindiğı gibi, mevzuatta yapılan düzenlemeler sonucunda bazı belediyeler ile memur sendikaları arasında sosyal denge sözleşmesi imzalayarak memurların maddi ve sosyal haklar sağlanması yolu açılmıştır. Bu alanda; asıl tartışma belediyeler ile sendikaların arasında sözleşme imzalama ve ödeme yapılıp yapılamayacağı konusundadır. Bu konuyu Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO)'nın Ülkemizce onaylanan 87, 98, 151 sayılı sözleşmeleri ve Avrupa Sosyal Şartı hükümlerinin Anayasa'nın 53 ve 90'ncı maddeleri uyarınca değerlendirilmesi gerektiğı yönünde görüşler bulunmaktadır. Bu sosyal denge sözleşmesi ile; memur olarak çalışanlara sosyal paket, bayram, yılbaşı öğrenim, giyecek ve yakacak yardımları sosyal denge yardımı yıllık mazeret izni, bayram tatilleri ve hafta sonu çalışması, hasar ve zararların tazmini, yıllık izin parası, ölüm yardım, evlenme yardımı, muayene için hastaneye gidenlere vasıta temini, doğal afet yardımı ve çalışanların eğitimi gibi yapılan sözleşmeler gereğı memurlara ödemeler yapılmaktadır.

Diğeryandan; sosyal denge zammı uygulamaları ile ilgili usulsüz ödeme olduğuna dair iddiaların incelenmesi, soruşturma ve cezai yargılama ile mali yargılamadan oluşmaktadır. Sosyal denge sözleşmesi yapılarak sosyal denge ücreti ödenmesi cezai açıdan kesinlik olmamakla birlikte yetkili organlar tarafından suç olarak kabul edilmemiştir. Ancak, mali yargılamada ise; usulsüz ödemeler, fazla ödemeler ve benzeri mali işlemlerin değerlendirilmesi yönünden farklılık içermektedir. İdareler savunma yaparken; Danıştay ve Yargıtay kararları, ILO sözleşmesi ve Avrupa Sosyal Şartına dayanmaktadır. Burada Sayıştay'ın görüşü ise; mevzuatta yeni bir düzenleme yapılmadığı sürece mevcut hükümlerin tespit ettiği memur statüsünün sözleşmelerle değiştirilmesi ve dolayısıyla belediyelerin toplu iş sözleşmeleri aktetmek suretiyle veya başka birtakım tasarruflarla memurlar için kanunlarda öngörölen hak ve statüleri dışına çıkmasına yol açacak bir uygulamaya gitmek Sayıştay'a göre mümkün gözükmemektedir.

Öte yandan; yerel yönetimler ile memur sendikaları arasında toplu iş sözleşmesi ve sosyal denge sözleşmesi adıyla sözleşmeler imzalamalarını

Anayasa'nın 90'ncı maddesi, 87, 98 ve 151 sayılı ILO sözleşmelerine dayandırılmaya çalışılmaktadır. Anayasa'nın 90'ncı maddesinde; "... Üsulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004-5170/7 md.) Üsulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlöklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır..." hükmü bulunmaktadır. Anayasa'nın 53'üncü maddesinde işçilerin ve işverenlerin toplu iş sözleşmesi haklarına sahip oldukları, 128'inci madde ise kamu görevlilerinin ise toplu görüşme yapabilecekleri hüküm altına alınmıştır. Türkiye 1952 yılında ILO'nun (Uluslar arası Çalışma Örgütü) 98 sayılı Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkının Korunması Sözleşmesini, 1954 yılında İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesini imzalamıştır. 98 sayılı sözleşme örgütlenme, sendikalaşma ve toplu pazarlık hakkının memurlar dahil tüm çalışanlara vermiştir. Diğeryandan; kamu görevlilerinin örgütlenme hakkının korunması ve istihdam koşullarının belirlenmesine ilişkin 151 sayılı ILO Sözleşmesi 25.11.1992 tarih ve 3848 sayılı Kanunun ile uygun görölmüş, Bakanlar Kurulu 08.01.1993 tarih ve 93/396 sayılı kararıyla onaylamış ve 25.02.1993 tarih ve 21507 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bilindiğı gibi bu sözleşmelerden 87 sayılı sözleşme sendika özgürlüğü ve örgütlenme hakkının korunmasına yöneliktir. 98 sayılı sözleşme ise; örgütlenme ve toplu pazarlık hakkının uygulanmasına ilişkindir. 151 sayılı sözleşme ise kamu görevlilerinin örgütlenme ve çalışma hakları ile ilgilidir. Türkiye kabul ettiği Avrupa Sosyal Şartı'nın örgütlenme hakkını düzenleyen 5'inci maddesi ile toplu sözleşme hakkını düzenleyen 6'ncı maddelerine çekince koymuştur. Böylece, 87, 98 ve 151 ILO Sözleşmeleri ve Avrupa Sosyal Şartı hükümleri önem taşımaktadır.

B.TÜRKİYE'DEKİ HUKUKİ DURUM

1982 Anayasası'nın 128'inci maddesi 23.07.1995 tarih ve 4121 sayılı yasanın 4'üncü maddesiyle 53'üncü

maddesinde yapılan değişiklikle **kamu görevlerine sendika kurma yolunda yeni imkânlar sağlanmıştır**. 657 sayılı Kanun da değişiklik ise 12.06.1997 tarih ve 4275 sayılı Yasa'nın 1'inci maddesiyle 2 sayılı KHK yürürlükten kaldırılmış bulunan 22'nci madde yeniden düzenlenerek **devlet memurları sendikalar kurabilme, bunlara üye olabilme ve üst kuruluşlar kurulma yolu açılmıştır**. Daha sonra ise; 25.06.2001 tarihinde TBMM'nde kabul edilen ve 12.07.2001 tarih ve 24628 sayılı **Resmi Gazete**'de yayımlanan **Kamu Görevlileri Sendikalar Kanunu** kabul edilmiş ve 13.08.2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Böylece; **87 Nolu Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin Sözleşme, 98 Nolu Teşkilatlanma ve Kolektif Müzakere Hakkı Prensiplerinin Uygulanmasına Mütteallik Sözleşme ve 151 Nolu Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunması ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin Sözleşme**'nin birlikte değerlendirilmesi gerekir. **Anayasa, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu, 5393 sayılı Kanun, Avrupa Sosyal Şartı, 87, 98, 151 nolu ILO sözleşmeleri** birlikte değerlendirildiğinde sosyal denge sözleşmesi hakkında bir fikir sahibi olunabilir.

En son olarak da, 657 sayılı **Devlet Memurları Kanunu**'nun mali hükümler başlıklı 146'ncı maddede, "Bu Kanunun birinci maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren memurlar aylık, ücret, ödenek, hizmetle ilgili her çeşit ödeme ve bunların şekil ve şartları bakımından bu Kanundaki hükümlere, aynı maddenin ikinci fıkrası kapsamına giren memurlar özel kanunlardaki hükümlere tabidir. **Memurlara kanun, tüzük ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemez, hiçbir yarar sağlanamaz.**" (Gençlik ve Spor hizmetleri uygulamasında fiilen görevlendirilecekler hariç.)

C.4688 SAYILI KAMU GÖREVLİLERİ SENDİKALARI KANUNU

Böylece; 4688 sayılı **Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu**'nun amaç başlıklı 1'inci maddesinde; Kanunun amacı, kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve meslekî hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi için oluşturdukları sendika ve konfederasyonların kuruluşu, organları, yetkileri ve faaliyetleri ile sendika ve konfederasyonlarda görev alacak kamu görevlilerinin hak ve sorumluluklarını belirlemek ve her hizmet kolunda yetkili kamu görevlileri sendikaları ve bunların bağlı bulundukları konfederasyonlar ile Kamu İşveren Kurulu arasında yürütülecek toplu görüşmelere ilişkin esasları düzenlemektir. Ayrıca; Tanımlar başlıklı 3'üncü maddesinde ise; Kanunun uygulanmasında (h) **Toplu Görüşme**: Kamu görevlileri için uygulanacak katsayı

ve göstergeler, aylık ve ücretler, her türlü zam ve tazminatlar, fazla çalışma ücretleri, harcırah, ikramiye, lojman tazminatı, doğum, ölüm ve aile yardımı ödenekleri, tedavi yardımı ve cenaze giderleri, yiyecek ve giyecek yardımları ile bu mahiyette etkinlik artırıcı diğer yardımlara ilişkin olarak yetkili kamu görevlileri sendikaları ve üst kuruluşları ile **Kamu İşveren Kurulu** arasında yapılan görüşmeyi ifade eder denmiştir.

Kurum idarî kurulları ve işyeri sendika temsilcileri başlıklı 22 ve 23'üncü maddelerde; Kurum düzeyinde kamu görevlilerinin çalışma koşulları ve kanunların kamu görevlilerine eşit uygulanması konularında görüş bildirmek üzere, eşit sayıda kamu işveren vekili ile en çok üyeye sahip sendikaca, üyeleri arasından belirlenen temsilcilerin katıldığı kurum idarî kurulları oluşturulur. Bu kurullar yılda iki kez toplanır. İşyerlerinde kamu görevlilerinden en çok üye kaydetmiş sendika işyeri temsilcisi seçmeye yetkilidir. Sendika temsilcileri, işyerlerinde, üyelerinin işveren veya işyeri ile ilgili sorunlarını dinlemek, ilgili yerlere iletmek ve sendika ile işveren arasında iletişim sağlamak amacıyla, sendikaların tüzüklerinde belirtilen yetkili kurullar tarafından bir genel kurul dönemi için işyerinden seçilirler. Toplu görüşmenin kapsamı 28'inci maddede düzenlenmiştir. Toplu görüşme; **kamu görevlileri için uygulanacak katsayı ve göstergeler, aylık ve ücretler, her türlü zam ve tazminatlar, fazla çalışma ücretleri, harcırah, ikramiye, lojman tazminatı, doğum, ölüm ve aile yardımı ödenekleri, tedavi yardımı ve cenaze giderleri, yiyecek ve giyecek yardımları ile bu mahiyette etkinlik ve verimlilik artırıcı diğer yardımları kapsar**. Taraflar ise 29'uncu madde ile; toplu görüşmenin tarafları, kamu işverenleri adına **Kamu İşveren Kurulu**, kamu görevlileri adına her hizmet kolunda kurulu yetkili kamu görevlileri sendikaları ile bunların bağlı bulundukları konfederasyonlardır. Yetkili kamu görevlileri sendikaları ile bunların bağlı bulundukları konfederasyonlar görüşmelere Kamu İşveren Kurulu üyelerinin sayısı kadar temsilci ile katılır. Toplu görüşme ile ilgili çalışmaların hızlandırılmasına ve sonuçlandırılmasına yardımcı olmak üzere taraflar eşit sayıda yetkililerin katılımı ile ön çalışma grupları oluşturabilir.

Diğer yandan, 30 ve 34'üncü maddeler ise; her hizmet kolunda en çok üyeye sahip sendika ile bunların bağlı oldukları konfederasyonlar toplu görüşme yapmaya yetkilidir. En çok üyeye sahip konfederasyon temsilcisi toplu görüşme heyetinin başkanıdır. Toplu görüşme en geç onbeş gün içinde sonuçlandırılır. Bu süre içinde anlaşmaya varılırsa, düzenlenen mutabakat metni taraflarca imzalanır. Mutabakat metni, uygun idarî, icraî ve yasal düzenlemelerin yapılabilmesi için Bakanlar Kuruluna sunulur. Bakanlar Kurulu üç ay içinde mutabakat metni ile ilgili uygun idarî ve icraî

düzenlemeleri gerçekleştirir ve kanun tasarılarını Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Kanun'un Geçici 4'üncü maddesinde; konusu suç teşkil etmemek ve kesinleşmiş bir yargı kararına müstenit olmamak üzere, Kanunun yayımı tarihine kadar, memur temsilcileri ile toplu iş sözleşmesi akdetmeleri nedeniyle kamu görevlileri haklarında idarî, malî veya adli takibat yapılmaz, başlatılanlar işleminden kaldırılır. 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu ile kamu görevlilerinin toplu iş sözleşmesi değil, toplu iş görüşmeleri yapabileceklerine ilişkin olarak 19'uncu maddesi bulunmaktadır. Buna göre; Sendika ve konfederasyonların yetki ve faaliyetleri başlıklı 19'uncu maddede aynen;" ...Kamu görevlileri sendikaları ile konfederasyonları bu Kanundaki hükümler çerçevesinde, üyeleri adına toplu görüşmeye katılmaya, toplu görüşmeyi sonuçlandırmaya ve taraf olmaya yetkilidir.

D.MAHKEME KARARLARI VE KURUM GÖRÜŞLERİ

Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 06.01.05 tarih ve B.07.0.BMK.0.22115908- 158 sayılı **Sosyal Denge Sözleşmesi** konulu yazısı bulunmaktadır. Bu yazıya göre; Buradan da anlaşılacağı üzere **Maliye Bakanlığı sosyal denge sözleşmesi adı altında yerel yönetimlerde memurlara herhangi bir ödeme yapılmasına olumsuz yaklaşmaktadır.**

Sayıştay Temyiz Kurulu'nun 10.02.2004 tarih ve ilam No:1229 ve tutanak no: 26891 sayılı kararı ve **Sayıştay 7. Dairesi'nin** 29.03.2005 gün ve Karar: 9595 sayılı kararları ile neticede; **Sayıştay'da tıpkı Maliye Bakanlığı gibi bu olaya olumsuz yaklaşan kurumlar arasında yer almaktadır.** Bunu ise mali yargılama yönünden değerlendirmek gereklidir. Yukarıda bahsedilen bu kararlar toplu olarak değerlendirildiğinde; Sayıştay sosyal denge sözleşmesi imzalanmasına ve buna dayanılarak ödemeler yapılmasına imkân olmadığı görülmektedir.

Danıştay'ın sosyal denge sözleşmesi ile ilgili verdiği kararlar değişiklikler arz etmektedir. Örneğin; **Danıştay İkinci Dairesinin** 05.04.1996 tarih ve Esas: 1994/2856, Karar: 1996/772 sayılı kararı ile; belediye memurları ile yasal dayanağı olmayan bir toplu sözleşme yapıldığından bahisle suçları sabit görüldüğünden yargılanmalarının gerekliliğine karar verilmiştir. Yine; **Danıştay İkinci Dairesinin** 16.04.1996 tarih ve Esas:1994/2827, Karar: 1996/834 sayılı kararı ile aynı yönde karar verilmiştir. Her iki kararda da TCK 240 görevi kötüye kullanma kabul edilerek karar verilmiştir. Neticede; yukarıda belirtilen diğer kararlardan farklı olarak **Danıştay 1'inci Dairesinin** K:2005/1363, E.2005/1067 sayı ve

17.11.2005 günlü kararı ile; **Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO)'nun Ülkemizce onaylanan 87, 98, 151 sayılı sözleşmeleri ve Avrupa Sosyal Şartı hükümlerinin Anayasanın** 53 ve 90'ıncı maddeleri uyarınca değerlendirilmesi sonucu Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası ile Belediye arasında varılan mutabakat uygulamasının suç teşkil eder bir yanının bulunmadığı, bu nedenle ilgililere isnat edilen eylemin, haklarında hazırlık soruşturması yapılmasını gerektirecek nitelikte bulunmadığı anlaşıldığından, itirazların kabulüyle İçişleri Bakanının 19.7.2005 günlü, 2005/2426 sayılı kararının soruşturma izni verilmesine ilişkin kısmının kaldırılmasına karar verilerek farklı bir tutum ortaya konmuştur.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 25.05.2005 gün ve Esas: 2005/9-320, Karar: 2005/355 sayılı kararı ile bir sendikaya ana dilde yayın yapma yasağı ile ilgili yasağın kaldırılmasında aynı yöntemi kullanmıştır. Burada da Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası antlaşmalara ve **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin** kararlarına dayanılarak yapılan işlemi ortadan kaldırılması yönünde karar verilmiştir. Yine, **Yargıtay 4. Ceza Dairesinin** 16.06.1998 gün ve Esas: 98/6385 ve Karar: 98/6488 sayılı kararı ile belediyeler adına toplu sözleşme imzalayan ve ödeme yapanların eylemleri bir memur suçu olduğundan bu karar önem taşımaktadır. Yargıtay 4. Ceza Dairesinin 16.06.1998 gün ve Esas:98/6385 ve Karar: 98/6488 sayılı kararı ile de onandığı anlaşılmıştır.

Her şeyden önce lehteki görüşlere baktığımızda; 657 Sayılı **Devlet Memurları Kanunu'nun** 146'ncı maddesi ile; (Değişik: 30/5/1974-KHK 12; değiştirilerek kabul: 15/5/1975-1897/1 md. Kanunun birinci maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren memurlar aylık, ücret, ödenek, hizmetle ilgili her çeşit ödeme ve bunların şekil ve şartları bakımından Kanundaki hükümlere, aynı maddenin ikinci fıkrası kapsamına giren memurlar özel kanunlardaki hükümlere tabidir. Memurlara kanun, tüzük ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemez. hiçbir yarar sağlanamaz. Gençlik ve Spor hizmetleri uygulamasında fiilen görevlendirilecekler hariç.) Bu maddenin anlamı gayet açıktır. 657 sayılı kanunun 1'inci maddesi kapsamına giren memurlara herhangi bir maddi imkân sağlanamayacaktır.

Ayrıca; **Sayıştay Genel Kurulu'nun** 23.06.1994 gün ve 4808/1 sayılı Kararında özetle; "... Her ne kadar Anayasanın 90'ıncı maddesinin son fıkrası uyarınca, usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınmakta ise de, ILO

sözleşmelerinin uygulanabilmesi, ancak bu konuda mevzuat hükümlerinde gerekli değişikliklerin yapılması ve uygulama esaslarının belirlenmesi halinde mümkün olabilecektir. Esasen 151 sayılı ILO Sözleşmesinde de, bu sözleşmenin uygulama alanına ve istihdam koşullarının belirlenmesi yöntemlerine ilişkin bazı konuların, milli kanunlarla ve milli şartlara uygun olarak düzenleneceği vurgulanmıştır. Bu itibarla, mevzuatta yeni bir düzenleme yapılmadığı sürece, mevcut hükümlerin tespit ettiği memur statüsünün, sözleşmelerle değiştirilmesi ve dolayısıyla belediyelerin toplu iş sözleşmeleri akdetmek suretiyle veya başka bir takım tasarruflarla memurlar için kanunlarda öngörülen hak ve statülerin dışına çıkılmasına yol açacak bir uygulamaya gitmeleri mümkün bulunmamaktadır...” denilerek **belediyede çalışan memurlara kanunlarda sağlanan haklar dışında toplu sözleşmeler akdetmek suretiyle ücret ödenemeyeceğine ve ilave yarar sağlanamayacağına** ilişkindir. Böylece; 657 sayılı kanun ve Sayıştay kararları birlikte değerlendirildiğinde **memurların sosyal denge sözleşmesi akdetmesi imkânı bulunmadığı** vurgulanmıştır.

Öte yandan; 25.06.2001 tarihinde TBMM’de kabul edilen ve 12.07.2001 tarih ve 24628 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan **Kamu Görevlileri Sendikalar Kanunu** kabul edilmiş ve 13.08.2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu kanunun 1’inci maddesi kapsamına giren görevlilerin 29’uncu maddesinde yer alan ve 3’üncü maddede tanımlanan **toplu görüşme** yapabileceklerine ilişkindir. Böylece mevzuatın incelenmesinden 4688 sayılı Kanun’u da toplu görüşmelere yer verilmiştir. 2821 sayılı Sendikalar Kanunu ve 2822 sayılı Toplu İş sözleşmesi **Grev ve Lokavt Kanunu**’nda yer alan **toplu iş sözleşmesi** uygulamasına 4688 sayılı Kanun’da yer verilmemiştir. **Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü**’nün 06.01.05 tarih ve B.07.0.BMK.0.22115908- 158 sayılı Sosyal denge sözleşmesi konulu yazısı da bu yönde görüş belirtmiştir. Ayrıca; **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı**’nca **İçişleri Banklığı**’na verilen 19.11.2004 tarih ve 26282 sayılı görüş yazısında da memurların toplu iş sözleşmesi yapmasına yasal imkân bulunmadığından bahisle sosyal denge sözleşmesi aktelemeyecekleri ve bu yönde ücret alamayacakları yönündedir. Lehteki görüşlere gelince; **Türkiye 1952** yılında ILO’nun (**Ülular Arası Çalışma Örgütü**) 98 Sayılı **Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkının Korunması Sözleşmesi**’ni, 1954 Yılında **İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi**’ni imzalamıştır. 98 sayılı Sözleşme örgütlenme, sendikalaşma ve toplu pazarlık hakkının memurlar dahil tüm çalışanlara vermiştir. Diğer yandan; kamu görevlilerinin örgütlenme hakkının korunması

ve istihdam koşullarının belirlenmesine ilişkin 151 sayılı ILO Sözleşmesi 25.11.1992 tarih ve 3848 sayılı Kanunun ile uygun görülmüş, Bakanlar kurulu 08.01.1993 tarih ve 93/396 sayılı kararıyla onaylamış ve 25.02.1993 tarih ve 21507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu 98 ve 151 sayılı ILO sözleşmeleri gereğince sendikalaşma ve toplu iş sözleşmesi temel haklardan sayıldığına ve imzalayan ülkelerin bütün kamu görevlilerine hak teşkil ettiğine göre memur sendikaları ile yerel yönetimler arasında imzalanan sosyal denge sözleşmesi yasaldir denilmektedir.

E.SONUÇ

Böylece; 87 Nolu **Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin Sözleşme**, 98 Nolu **Teşkilatlanma ve Kolektif Müzakere Hakkı Prensiplerinin Uygulanmasına Mütteallik Sözleşme** ve 151 Nolu **Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunması ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin Sözleşmenin** birlikte değerlendirilmesi gerekir. **Anayasa, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu, 5393 sayılı Kanun, Avrupa Sosyal Şartı, 87, 98, 151 nolu ILO sözleşmeleri** birlikte değerlendirildiğinde **sosyal denge sözleşmesi imzalanabileceği yönünde eğilim vardır.**

Böylece; **Sayıştay, Maliye bakanlığı ve içişleri Bakanlığı** sosyal denge sözleşmesine dayanılarak kamu görevlilerine herhangi bir ödeme yapılamayacağına belirtmekte ise de; bu konuda ödeme yapılabileceğine ve suç sayılmayacağına ilişkin birere yüksek mahkeme olan **Danıştay ve Yargıtay** kararları esas olduğuna göre; kamu görevlilerine sosyal denge sözleşmesi gereği ödemelerin yapılabileceği ve hukuken bir sorun olmayacağı değerlendirilmektedir.

Neticede; bugün birçok belediyede uygulanan ve bazı belediyelerde kamu görevlilerine kendi maaşları kadar ilave imkân sağlayan sosyal denge sözleşmesinin belediyelerde ve il özel idarelerinde uygulanması imkânı bulunmaktadır.

KAYNAKLAR:

1. TAMER, Mustafa, Yerel Yönetimlerde İnsan Kaynakları, Seçkin Yayınları Kamu Yönetimi Dizisi Kitapları No: 12, Ankara, 2007, 376 sh.
2. TAMER, Mustafa, “Yerel Yönetimlerde Sosyal Denge Sözleşmesi Uygulaması -I-” Belediye Dergisi, NİSAN-2007, Cilt:14, Sayı:04, S.25-32.
3. TAMER, Mustafa, “Yerel Yönetimlerde Sosyal Denge Sözleşmesi Uygulaması -II-” Belediye Dergisi, MAYIS-2007, Cilt:14, Sayı:05, S.15-24.

BELEDİYELERDE ÖZELLİKLİ BÜTÇE İŞLEMLERİ VE BUNLARIN MUHASEBESİ

Erkan KARAARSLAN
Maliye Bakanlığı
Muhasebat Kontrolörü

Latince “Bulga” teriminden gelen bütçe; devlet gelir ve giderinin toplandığı çantayı ifade etmektedir. Bütçe üzerinde yapılmış birçok tanım mevcuttur. Ancak temelde bütçe; belli bir dönem içinde toplanacak gelir ve yapılacak harcamaların tahminini gösteren ve yetkili organlar tarafından bu giderlerin yapılması ve gelirlerin toplanması için verilen izin olarak karşımıza çıkmaktadır.

İl özel idaresi, belediye, bağlı idare ve birliklerin bütçesi ise, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

I-BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN KULLANILMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Anayasa ve 5018 sayılı Kanun ile Bütçe Kanunu hükümleri çerçevesinde bütçe ödeneklerinin kullanılmasına ilişkin esasları aşağıdaki bentler halinde sıralamak mümkündür;

A- Genel Yönetim İçin Belirlenen Esaslar

a. Ödenek harcanabilecek miktarın sınırını gösterir ve kamu idareleri, bütçelerinde yer alan ödeneklerin üzerinde harcama yapamaz, bütçede yeterli ödeneği bulunmayan işler için yüklenmeye girişilemez.

b. Bütçeyle verilen ödenekler, tahsis edildikleri amaçlar doğrultusunda yılı içinde yaptırılan iş, satın alınan mal ve hizmetler ile diğer giderlerin karşılanmasında kullanılır.

c. Ait olduğu mali yılda ödenemeyen ve emanet hesabına alınamayan zamanaşımına uğramamış geçen yıllar borçları ile ilama bağlı borçlar ilgili kamu idaresinin cari yıl bütçesinden ödenir.

d. Cari yılda kullanılmayan ödenekler yıl sonunda iptal edilir.

e. Harcama yetkilileri, tahsis edilen ödenekler dahilinde yüklenmeye girebilirler. Yüklenmeye girişilen tutara ait ödenekler saklı tutulur; başka iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması için kullanılamaz.

Yüklenme; bütçedeki ödeneğin, kamu idaresini yükümlü duruma sokan bir işlem ile belirli hizmete tahsis edilmesidir.

5018 sayılı Kanunun 26’ncı maddesine göre bütçede yeterli ödeneği bulunmayan işler için yüklenmeye girişilemez. Yüklenme süresi mali yılla sınırlıdır. Ancak, Kanunun 27’nci maddesinde ertesi yıla geçen yüklenmeler ve 28 inci maddesinde gelecek yıllara yaygın yüklenmeler düzenlenmiş olup, bu hükümler yüklenme süresinin mali yılla sınırlandırılmasının istinalarını oluşturmaktadır.

Bütçe uygulama talimatı esasına göre ihale işlemlerinde bütçelerin ilgili tertiplerinde yer alan başlangıç ödenekleri dikkate alınarak taahhüde girişilebilecektir.

f. Niteliğinden dolayı mali yılla sınırlı tutulamayan ve sürekliliği bulunan 5018 sayılı Kanunun 27’nci maddesinde sayılan iş ve hizmetler için, bütçelerinde öngörülen ödeneklerin yüzde ellisini, izleyen yılın Haziran ayını geçmemek ve yüklenme süresi on iki ayı aşmamak üzere, ilgili üst yöneticinin onayıyla ertesi yıla geçen yüklenmelere girişilebilir:

Aynı zamanda 5393 sayılı Belediye Kanununun 67. maddesinde, “Belediyede belediye meclisinin, belediyeye bağlı kuruluşlarda yetkili organın kararı ile park, bahçe, sera, refüj, kaldırım ve havuz bakımı ve tamiri; araç kiralama, kontrollük, temizlik, güvenlik ve yemek hizmetleri; makine-teçhizat bakım ve onarım işleri; bilgisayar sistem ve santralleri ile elektronik bilgi erişim hizmetleri; sağlıkla ilgili destek hizmetleri; fuar, panayır ve sergi hizmetleri; baraj, anıtma ve katı atık tesislerine ilişkin hizmetler; kanal bakım ve temizleme, alt yapı ve asfalt yapım ve onarımı, trafik sinyalizasyon ve aydınlatma bakımı, sayaç okuma ve sayaç sökme-takma işleri ile ilgili hizmetler; toplu ulaşım ve taşıma hizmetleri; sosyal tesislerin işletilmesi ile ilgili işler, süresi ilk mahallî idareler genel seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmemek üzere ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürülebilir.” hükmü yer almaktadır.

g. Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, bir mali yıl içinde tamamlanması mümkün olmayan yatırım projeleri için gelecek yıllara yaygın yüklenmeye girişebilir.

h. Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin

bütçelerinde öngörülmüş olmak kaydıyla; kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilir.

B- Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Bazıları İçin Belirlenen Esaslar

a. Yılı içinde yaptırılan iş, satın alınan mal ve hizmetler ile diğer giderlerin karşılanması amacıyla verilen harcama yetkisinin cari yılda kullanılmaması yılsonunda ödeneklerin iptalini gerektirmekle birlikte bütçe kanunları ile bazı kurumlar için ödeneklerden yılı içinde harcanmayan kısımlarını, ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye Merkezi Yönetim için Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

b. Genel veya kısmi seferberlik, savaş ilanı veya Bakanlar Kurulu kararıyla zorunlu askeri hazırlıkların yapıldığı olağanüstü hallerde Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerindeki mevcut ödenekler, bu idarelerin ödenek toplamaları aşılıp aşılmamak şartıyla, birleştirilerek kullanılabilir. Bu durumda da mevcut ödeneklerin yeterli olmaması halinde toplam ödenek tutarının yüzde on beşine kadar ek harcama yapılabilir.

c. Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, ayrıntılı harcama programlarını hazırlar ve vize edilmek üzere Maliye Bakanlığına gönderir. Bütçe ödenekleri, Maliye Bakanlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde, nakit planlaması da dikkate alınarak vize edilen ayrıntılı harcama programları ve serbest bırakma oranlarına göre kullanılır.

d. Özel bütçeli idareler ve sosyal güvenlik kurumları ayrıntılı finansman programlarını hazırlar ve harcamalarını bu programa uygun olarak yaparlar.

II-ÖDENEK AKTARILMASI

Bütçenin herhangi bir tertibinde bulunan ve o hesap döneminde kullanılmayacağı anlaşılan ödeneklerden alınarak, ödenek ihtiyacı olan diğer gider tertiplerine veya yeni tertip açılarak yapılan eklemeye aktarma denir.

A- Ödenek Çeşitleri

a. Ek ödenek

Bütçede tertibi bulunduğu halde ihtiyaca yetmeyeceği anlaşılan veya bütçenin düzenlenmesi ve görüşülmesi sırasında düşünülmeyen ve bütçede tertibi açılmayan, ancak yapılmasında zorunluluk bulunan bir hizmet için tertip açılarak, bütçenin

diğer tertiplerindeki ödeneklere dokunmadan yapılan ilaveye veya alınan ödeneye “ek ödenek” denir.

Ek ödenek ancak bütçe yılı içerisinde verilebilir. Ek ödenek verilmesi meclis kararı ile yapılır. Büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyelerinde ise belediye meclislerince kabul edildikten sonra büyükşehir belediye meclisince karara bağlanır.

Ek ödenek verilmesi için yeni bir gelir veya finansman kaynağının bulunması zorunludur.

b. Yedek ödenek

Gerektiğinde diğer tertiplere aktarma yapmak amacıyla “09-Yedek Ödenek” tertibine bütçe gelirleri toplamının %10’undan fazla olmamak kaydıyla ödenek konulur. 09-Yedek Ödenek tertibi altındaki yedek ödenek dışındaki diğer tertiplere konacak yedek ödenekler konulduğu amaç dışında kullanılamaz. Bu tertipten diğer tertiplere aktarma encümen kararıyla yapılır.

c. Öngörülmeyen giderler ödeneği

Bütçenin düzenlenmesi ve görüşülmesi sırasında düşünülmeyen ve bütçede tertibi bulunmayan ancak yerine getirilmesi zorunlu hizmetlere ilişkin giderleri karşılamak amacıyla konan yedek ödeneye “öngörülmeyen giderler ödeneği” denir. Öngörülmeyen giderler ödeneği ile ilgili olarak, bütçede gerekli tertipler açmaya, bu tertiplere aktarma yapmaya ve tertiplerden yapılacak ödemelerin yer ve esaslarını tespiti encümen yetkilidir.

B- Aktarmaya Yetkili Olanlar

a. Meclis Kararıyla Yapılacak Aktarmalar:

- Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasındaki aktarmalar,
- Kurumsal kodların tüm düzeyleri arasındaki aktarmalar,
- Ek ödenek verilmesi meclis kararı ile yapılır.

b. Belediye Encümeni Kararıyla Yapılacak Aktarmalar:

- Fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasındaki aktarmalar,
- Öngörülmeyen giderler ödeneğinden yapılacak aktarmalar,
- Yedek ödenekten yapılacak aktarmalar, encümen kararıyla yapılır.

c. Üst Yönetici Kararıyla Yapılacak Aktarmalar:

Yukarıdakiler dışında kalan tüm aktarmalar ise üst yöneticinin onayı ile yapılır.

C- Ödenek Aktarmasının Yapılamayacağı Gider Tertipleri

Aşağıda yer alan kısıtlamalar dışında bütçenin tüm tertipleri arasında ödenek aktarımı (değişimi) yapılabilir. Ancak,

a) Personel giderleri tertiplerinden başka tertiplere ödenek aktarımı yapılamaz.

Ekonomik kodlamanın 01 ile başlayan ayrıntı kodları "Personel Giderlerine" aittir. Bu ayrıntı kodlarından hiçbir şekilde başka tertiplere aktarma yapılamaz. Bu yasağın sınırları bütçe tertibinin sadece ekonomik kodlamasından yola çıkılarak tespit edilmektedir.

b) Aktarma suretiyle ilave veya düşme yapılmış tertiplerden başka tertiplere aktarma yapılamaz.

Bütçe uygulaması içerisinde herhangi bir nedenle aktarma yapılan bir tertipten (Buradaki tertip ile analitik bütçe sınıflandırmasının kurumsal, fonksiyonel, finans ve ekonomik kodlamanın ilk iki düzeyinin tamamını anlamak gerekir. Herhangi birinde bir değişiklik varsa burada aktarma yapılmış bir tertip söz konusu olmaz.) başka bir tertibe ya da daha önce aktarma yapılmak suretiyle düşme yapılmış bir tertipten başka bir tertibe ödenek aktarımı yapılması mümkün değildir.

c) Yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden başka tertiplere aktarma yapılamaz.

Bu bent aslında b bendinin içinde bulunmaktadır ve ayrıca sayılmasına gerek bulunmamaktadır. Çünkü b bendinde aktarma suretiyle ilave yapılmış tertiplerden (ki bu yedek ödenekten aktarma yapılmış tertipleri de kapsamaktadır.) başka tertiplere aktarma yapılamayacağı hükme bağlanmıştır. C bendiyle b bendi yedek ödenekler itibariyle daha da bir perçinlenmiştir.

d) Projeye bağlı yatırım tertiplerinden diğer tertiplere aktarma yapılamaz.

Normal bütçe uygulamasında yatırım tertiplerinden (ekonomik kodlamanın 06 ile başlayan "Sermaye Giderleri" altında kodlanmıştır.) diğer tertiplere aktarma yapılabilir. Ancak projeye bağlı yatırımlardan (ki bunların bir kısmı finansman kodlamasında 07 ile kodlanmakta bir kısmı da fonksiyonel sınıflandırmanın 4. düzeyinde kodlanmaktadır.) diğer tertiplere aktarma yapmak mümkün değildir. Ancak, projeye dayalı iş, fiziksel olarak yüzde yüz gerçekleşmişse, bu projeye ilgili artan ödenek diğer tertiplere aktarılabilir.

e) Mevzuatla aktarma yapılmaması öngörülen tertiplerden, diğer tertiplere aktarma yapılamaz.

D- Aktarma ve Ödenek İşlemleri İle İlgili Özellikli Durumlar

- Ekonomik sınıflandırmanın üçüncü ve dördüncü düzeyleri bütçeleşme düzeyi olmadığından, bunlar arasında aktarma söz konusu değildir. Bütçe ödeneklerinin başlangıçta kayıtlara alınmasından, aktarmalarına ve ödeneklerin kullanılarak yok edilmesine kadar tüm süreçlerde ekonomik kodlamanın ikinci düzeyi muhasebeleştirme düzeyidir. Bu nedenle ödenek hesaplarında ekonomik kodlamanın üçüncü ve dördüncü düzeyinde herhangi bir muhasebeleştirme işlemi yapılmayacaktır. Burada ödenek aktarması söz konusu değildir.

- Yıl sonunda kullanılmayan ödenekler encümen kararıyla, bütçedeki bütün düzeyleri belirtilerek iptal edilir. Ancak, şartlı, tahsis mahiyette ve mevzuatı gereği ertesi yıla devri gereken ödenekler devir gerekçesi belirtilerek yeni yıl bütçesinde açılacak tertiplere ödenek kaydedilmek üzere iptal edilir.

- Bütçenin düzenlenmesi ve görüşülmesi sırasında düşünülmeyen ve bütçede tertibi bulunmayan ancak yerine getirilmesi zorunlu hizmetlere ilişkin giderleri karşılamak amacıyla bütçelerin mali hizmetler birimi kurumsal kodlamasının altına yedek ödenekler ekonomik kodlamasının detayına bütçe gelirlerinin % 10'una kadar öngörülmemen giderler ödeneği konulmalıdır. Bu ödenekle ilgili olarak, bütçede gerekli tertipler açmaya, bu tertiplere aktarma yapmaya ve tertiplerden yapılacak ödemelerin yer ve esaslarını tespiti encümen yetkilidir.

- Mahalli idarelerde ek bütçe uygulaması bulunmamaktadır. Bunun yerine, ek ödenek kullanılmaktadır. Yukarıda da ifade edildiği gibi, bütçede tertibi bulunduğu halde ihtiyaca yetmeyeceği anlaşılan veya bütçenin düzenlenmesi ve görüşülmesi sırasında düşünülmeyen ve bütçede tertibi açılmayan, ancak yapılmasında zorunluluk bulunan bir hizmet için tertip açılarak, bütçenin diğer tertiplerindeki ödeneklere dokunmadan yapılan ilaveye veya alınan ödeneğe "ek ödenek" denir. Ek ödenek verilmesi meclis kararı ile yapılır. Büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyelerinde ise belediye meclislerince kabul edildikten sonra büyükşehir belediye meclisince karara bağlanır. Ek ödenek verilmesi için yeni bir gelir veya finansman kaynağının bulunması zorunludur. Yeni bir finansman kaynağından anlaşılması gereken borçlanma ya da yeni bir gelir kalemi olabileceği gibi bütçede öngörülen gelirlerden daha fazla gerçekleştirme

ihtimali ortaya çıkan gelirler de olabilir. Burada önemli olan meclisin bu yeni gelir veya finansman kaynağını uygun görmesidir.

- Yeni kurulan birimlere ödenek aktarması yapılırken, bütçede hiç öngörülmeyen bir tertibe aktarma yapıldığı için sadece iki yöntem kullanılabilir. Birinci yöntem öngörülmeyen giderler ödeneği tertibinden encümen kararıyla yeni kurulan birimlerin tertiplerine (kurumsal, fonksiyonel, finans ve ekonomik kodlamanın ikinci düzeyi) ödenek aktarması yapılabilir. İkinci yöntem ek ödenek yöntemini kullanarak gelir veya finansman kaynağı karşılığında meclis kararı ile yeni birimlerin tertiplerine ödenek ihdası yapmaktır.

- Yedek ödeneklere aktarma yapılamaz. Yukarıda aktarma yapılamayacak tertipler belirtilirken, aktarma suretiyle ilave veya düşme yapılmış tertiplerden başka tertiplere aktarma yapılamayacağı kesin olarak hükme bağlanmıştır. Bu nedenle yedek ödenek tertiplerine hiçbir şekilde ödenek aktarımı yapılamaz.

III-BELEDİYELERDE ÖDENEK AKTARMA İŞLEMLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

A- TANIMI VE ÖNEMİ

Belediye, bağlı idare ve birliklerde muhasebe biriminin tek olması nedeniyle bütçe ödenek hareketleri hesaplarına yer verilmemiştir. Bu nedenle bu kurumların

- 1 Bütçelerinde öngörülen ödenekleri,
- 2 Geçen yıldan devreden ödenekleri,
- 3 Ödenek kalemleri arasında yapılan aktarmalar,
- 4 Yılı içinde yapılan ödenek ekleme ve iptalleri,
- 5 Yılı içinde kaydedilen özel ödenekler ve bu ödeneklerden kullanılanlar ile
- 6 Ertesi yıla devreden ödenekler ve iptal edilen ödeneklerin

izlenmesi için 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı ve 901 Bütçe Ödenekleri Hesabı kullanılmaktadır. Bütçe hareketleri 901 Bütçe Ödenekleri Hesabının detaylarında izlenmektedir. Bu hesabın birinci düzeyindeki yardımcı hesaplar şunlardır.

01		BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI
01	1	Bütçe Başlangıç Ödeneği
01	3	Diğer Kanunlar Gereğince Geçen Yıldan Devreden Ödenek
01	4	5018 Sayılı Kanunun 35 inci Maddesi Gereğince Geçen Yıldan Devreden Ödenek/Akreditif Artığı
01	5	5018 Sayılı Kanunun 35 inci Maddesi Gereğince Geçen Yıldan Devreden Ödenek/Taahhüt Artığı
01	6	4749 Sayılı Kanuna Göre Geçen Yıldan Devreden Dış Proje Kredisi Akreditif ve Avans Artığı
01	8	5018 Sayılı Kanunun 40 ıncı Maddesi Gereğince Geçen Yıldan Devreden Ödenek
01	1	Kurum İçi Aktarmalarla Eklenen Ödenek
01	2	Kurum İçi Aktarmalarla Düşülen Ödenek
01	3	Yedek Ödenekten Aktarmalarla Eklenen Ödenek
01	4	Yedek Ödenekten Aktarmalarla Düşülen Ödenek
01	5	Yılı İçinde Eklenen Ödenek
01	7	Yılı İçinde Eklenen Özel Ödenek/Şartlı Bağış ve Yardım
01	8	Yılı İçinde İptal Edilen Ödenek
01	9	Diğer Kanunlar Gereğince Ertesi Yıla Devredilen Ödenek
01	1	5018 Sayılı Kanunun 35 inci Maddesi Gereğince Ertesi Yıla Devredilen Ödenek/Taahhüt Artığı
01	2	4749 S.Kanuna Göre Ertesi Yıla Devredilen Dış Proje Kredisi Akreditif ve Avans Artığı
01	4	5018 Sayılı Kanunun 40 ıncı Maddesi Gereğince Ertesi Yıla Devredilen Ödenek
01	5	Yıl Sonunda İptal Edilen Ödenek
01	0	Tek Muhasebe Birimi Olan İdarelerde Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler

Örneğin; Belediye bütçesine hizmet alımları ekonomik kodundan 50.000.- YTL ödenek verilmesi durumunda aşağıdaki kaydı yapılması gerekir.

900- GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	50.000.-	
900.03.05.00.00 Hizmet Alımları		
901- BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI		50.000.-
901.01 Bütçe Başlangıç ödeneği		
901.01.03.05.00 Hizmet Alımları		

Kurum bütçesi içerisinde yapılan aktarmalarla eklenen ödenekler için;

900- GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	XXX.-	
901- BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI		XXX.-

Kurum bütçesi içerisinde yapılan aktarmalarla düşülen ödenekler için ise

901- BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	XXX.-	
900- GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI		XXX.-

kaydı yapılacaktır.

B- ÖRNEKLER

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma Dairesi Başkanlığına yılı bütçesiyle belediye meclisi tarafından 03.02 ekonomik kodundan 133.000.-YTL bütçe başlangıç ödeneği verilmiştir.

MUHASEBE İŞLEM FİSİ

Hesap No.	Kurumsal Kod				Fonksiyonel Kod				Finans. Kodu	Ekonomik / Hesap Ayrıntı Kodu				T u t a r				Hesap / Ayrıntı Adı	
														B o r ç		A l a c a k			
	1	2	3	4	1	2	3	4		1	1	2	3	4	YTL	YKr	YTL		YKr
	900	46	34	01	38	05	1	1			5	03	02			133.000			
901	46	34	01	38	05	1	1		5	01	03	02				133.000		Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	

Çevre Koruma Dairesi Başkanlığına ait 03.02 ekonomik kodundan verilen 133.000.- YTL bütçe başlangıç ödeneğinden 6.650.-YTL.si yıl içinde iptal edilmiştir.

MUHASEBE İŞLEM FİSİ

Hesap No.	Kurumsal Kod				Fonksiyonel Kod				Finans. Kodu	Ekonomik / Hesap Ayrıntı Kodu				Tutar				Hesap / Ayrıntı Adı	
	1	2	3	4	1	2	3	4		1	1	2	3	4	Borç		Alacak		
															YTL	YKr	YTL		YKr
901	46	34	01	38	05	1	1		5	18	03	02		6.650				Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	
900	46	34	01	38	05	1	1		5	03	02					6.650		Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	

Çevre Koruma Dairesi Başkanlığına ait 03.02 ekonomik kodundan 12.500.- YTL'si aynı kurum 03.04 Görev Giderleri ekonomik koduna, 1.500.- YTL'si ise 03.05 Hizmet Alımları ekonomik koduna **Başkanlık Oluruyla** aktarılmıştır.

MUHASEBE ISLEM FISI

Hesap No.	Kurumsal Kod				Fonksiyonel Kod				Finans. Kodu	Ekonomik / Hesap Ayrıntı Kodu				Tutar				Hesap / Ayrıntı Adı	
	1	2	3	4	1	2	3	4		1	1	2	3	4	Borç		Alacak		
															YTL	YKr	YTL		YKr
901	46	34	01	38	05	1	1		5	12	03	02			14.000			Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	
900	46	34	01	38	05	1	1		5	03	02					14.000		Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	
900	46	34	01	38	05	1	1		5	03	04				12.500			Görev Giderleri	
901	46	34	01	38	05	1	1		5	11	03	04				12.500		Görev Giderleri	
900	46	34	01	38	05	1	1		5	03	05				1.500			Hizmet Alımları	
901	46	34	01	38	05	1	1		5	11	03	05				1.500		Hizmet Alımları	

Encümen Kararıyla, Yedek Ödenekten Zabıta Müdürlüğünün ekonomik kodlamadaki 03.02 ayrıntı koduna 240.000.-YTL ve 03.05 ayrıntı koduna ise 8.000.-YTL aktarılmıştır.

MUHASEBE ISLEM FISI

Hesap No.	Kurumsal Kod				Fonksiyonel Kod				Finans. Kodu	Ekonomik / Hesap Ayrıntı Kodu				Tutar				Hesap / Ayrıntı Adı
														Borç		Alacak		
	1	2	3	4	1	2	3	4		1	1	2	3	4	YTL	YKr	YTL	
901	46	34	01	32	01	1	2		5	14	09	06		248.000				Yedek Ödenek
900	46	34	01	32	01	1	2		5	09	06					248.000		Yedek Ödenek
900	46	34	01	55	03	9	9		5	03	02			240.000				Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları
901	46	34	01	55	03	9	9		5	13	03	02				240.000		Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları
900	46	34	01	55	03	9	9		5	03	05			8.000				Hizmet Alımları
901	46	34	01	55	03	9	9		5	13	03	05				8.000		Hizmet Alımları

İDARİ MERCİLERCE VERİLEN İHALELERE KATILMA YASAKLARININ KALDIRILMASI

Av. Atilla İNAN

GİRİŞ

İhalelere katılmaktan yasaklama yaptırımları kimi hallerde idari mercilerce, kimi hallerde de yargı mercilerince verilmektedir. Yargı organlarıncı verilen yasaklama kararlarının kaldırılması yine yargılama prosedürünü gerektirir. Ancak idari mercilerce verilen kararlar için mutlaka yargıya başvurmak gerektiği şeklinde bir anlayış vardır. İdare verdiği yasaklama kararını geri alma konusunda duraksamaya düşmektedir.

Kamu İhale Kanununun 58. maddesi ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 26. maddesine göre idari mercilerce, ihalelere katılmaktan yasaklama kararları verilir.

Yargılama sürecinin uzun zaman alması nedeniyle, kimi zaman yasaklama kararının kaldırılması için kararı veren idari mercilere başvurulması daha pratik olmaktadır. Bu nedenle, sözleşme konusu işin yapılması veya teslimi sırasında fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı veya kusurlu imalat yapmak gerekçesiyle ihalelere katılmaktan yasaklama cezaları verilmişse söz konusu eksik, hatalı veya kusurlu işler giderildiğinde cezanın kaldırılması için yargı yerine yine aynı idareye başvurmakta yarar vardır. Bu yol hakkında idare hukukunun genel hükümlerine göre hareket edilmesi gerekir. Az bilinen bu konuyu özellikle belediye çalışmaları açısından bilinmesi gerekmektedir. İncelememizde idari mercilerce verilen ihalelere katılmaktan yasaklama kararlarının yine aynı mercilerce kaldırılması konuları incelenecektir.

I-YASAL DÜZENLEME

Ne Kamu İhale Kanunu ne de Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nda, idari mercilerce verilen yasaklama kararlarının yine aynı mercilerce kaldırılmasına ilişkin bir özel düzenleme bulunmamaktadır. Ancak bu durum idarenin aldığı yasaklama kararını kaldıramayacağı anlamına gelmez.

II-İDARE HUKUKU GENEL ESASLARI

Yasaklama kararının kaldırılması hakkında özel hükümlerin olmaması karşısında konuyu idare hukukunun genel ilkelerine dayanarak incelemek gerekecektir.

Yasaklama kararının kaldırılması bir idari işlemin sona erdirilmesi şeklindedir. Bu şekilde idari işlemin sona erdirilmesinin ise idarenin iradesi ile olacağı açıktır.

İdare kendi yaptığı işlemi belli koşullar altında yine kendisi yürürlükten kaldırabilir. Bu durum idarece alınan Kamu İhale Yasakları hakkında da geçerlidir. Mutlaka yargı mercilerinden bir iptal kararı almak şart değildir. İdarenin aldığı kararı yürürlükten kaldırması ya geleceğe yönelik ya da geçmişe etkili olmak üzere iki şekilde olabilir.

Geleceğe yönelik olarak idari karar yürürlükten kaldırmaya "ilga", geçmişe etkili bir şekilde yürürlükten kaldırmaya ise "geri alma" denilmektedir.¹

a) İdari İşlemin İlgası

Yukarıda belirtildiği gibi idari işlemin geleceğe yönelik kaldırılması ilgadır. Bu yöntemde alınan karar geçmişe şamil olmaz.

Bir idari işlemin ilga edilmesi, yetkilerin paralelliği ilkesine göre belirlenir. Buna göre bir işlem hangi makam tarafından tesis edilmiş ise yine o makam tarafından ilga edilebilir. Bununla birlikte işlemi yapan merciin üst makamı da işlemi ilga etmeye yetkilidir.

İlga usulünde de "şekil ve usulde paralellik" ilkesi geçerlidir. Bir başka deyişle yasaklama kararı verilirken uygulanan usul, söz konusu karar ilga edilirken de uygulanacaktır. Açık bir ifade ile; yasaklama kararı Bakan onayı ile verilmişse yine Bakan onayı, ihale yetkilisinin onayı ile gerçekleştirilmişse onun onayının olması şarttır. Bundan başka Resmi Gazete'de duyuru ve ihale sicilinden silinme işlemlerinin de tamamlanması gerekir.

¹ Prof.Dr. Kemal GÖZLER, "İdare Hukukuna Giriş", Bursa 2008, 3.B. sf:161

Yasaklama kararları ile birey için kazanılmış haklar söz konusu olmayacağı için yasaklama kararlarının geleceğe yönelik kaldırılması için bir engel bulunmamaktadır.

b) Geri Alma

Geri alma, yukarıda belirtildiği üzere bir idari işlemin geçmişe etkili olarak ortadan kaldırılmasıdır. Geri alma konusunda da yetkide ve şekilde paralellik ilkesi geçerlidir. Geri almada geri alınan işlem alındığı tarihten itibaren bütün hüküm ve sonuçlarıyla hukuk alanından silinir.²

Geri alınan yasaklama kararları açısından sonucu, yasaklama kararını kaldırma, uğradığı zararı isteme, kaçırdığı fırsatları tazmin ettirme olanağı vermesidir. Kuşkusuz geri alma yönteminin uygulanması ileride yasağı kaldırılan birey açısından bazı tazminat hakları sağlayacağından idarecilerin geri alma değil ilga yöntemini tercih edeceği düşünülebilir.

SONUÇ

İdare, verdiği Kamu İhalelerine Katılma Yasaklarını konu, şekil, sebep ve kamu yararı açısından uygun bulunduğu takdirde kaldırabilir. Yasaklama kararının

kaldırılması sadece giriş bölümünde belirttiğimiz nedenle sınırlı değildir. Başka nedenlerle de idare aldığı kararı geri alabilir veya değiştirebilir. Ancak bu işlemleri yaparken yetkilerde paralellik ve idari usulde paralellik ilkelerine uyulması gerekir.

İdarenin bu yetkisi; a) İlga, b) Geri Alma, şeklinde olabilir. Her iki yöntemde de yetki ve şekilde paralellik ilkesine uygun bir şekilde karar alınması gerekir. Geri alma ve ilga yöntemlerinin idarece tercihi idarenin takdirine bağlıdır. Ancak, ilga yönteminin tercih edilmesinde yukarıda anlatılan sebeplerle idarenin yararı bulunmaktadır.

İdarenin bu yetkisi sadece idari mercilerce alınan yasaklama kararları için mümkündür. Yargı organlarınınca verilen yasaklama kararları için yetkisi hiçbir şekilde düşünülemez.

Görüldüğü üzere, yargı mercilerince verilen yasaklama kararlarının kaldırılması için yine bir yargı kararı gerekmekte ise de idari mercilerce alınan yasaklama kararları için mutlaka bir mahkeme kararı olması şart değildir. Belirli koşullarla idari merciler verdikleri kararları kaldırabilirler. Kimi zaman bu yöntemin uygulanmasının pratik yararları da olmaktadır.

² Bkz. Gözler age. Sf:163

MEMURLARIN YILLIK İZİN HAKKI İLE İZİNLERİN KULLANILMASINDA HİZMET VE TAKDİR ESASI

Adem DİNÇ
Devlet Personel Uzmanı

I-GİRİŞ

Devlet memurlarına genel bir hak olarak tanınan izin hakkı şartlı olarak kullanılmaktadır. Bu şartların başında da amirlerin izin talebinde bulunan personelin iznini kullanabilmesi için takdirde bulunması, yani iznin süresi ve zamanı üzerinde tasarrufta bulunabilmesi ile iznin kullanılmasında personelin hizmeti göz önünde bulundurulmaktadır.

İzin sözlükte, “bir şey yapmak için verilen veya alınan özgürlük, müsaade, ruhsat, icazet, mezuniyet, bir kimseye çalıştığı yerde verilen tatil”¹ anlamına gelmektedir.

Bir başka tanımda ise, “yetkili bir kimseden istenilen, istenilen şeyi yapmak için alınan ya da bir kimseye istediği şeyi yapması için verilen serbestlik, bir kimseye bağlı olduğu yer tarafından verilen tatil, dinlenmek için bir süre işten ayrılma”² şeklinde ifade edilmiştir.

Tanımlardan da anlaşılacağı üzere ‘izin’, çalışan kişilerin çalışmalarının doğal bir sonucu olarak belirli koşulların gerçekleşmesi ile çalışmalarına günlük, haftalık ve yıllık olmak üzere ara vermesini ifade etmektedir.

Memur statüsünün memura sağladığı haklardan biri de memurun kanunda belirtilen süre ve şartlarla izinli olmasıdır. Devamlı çalışmanın verdiği yorgunluğu gidermek ve yeniden güç depolayarak çalışmaya başlamak için dinlenmeye, bir süre görev dışında kalmaya ihtiyaç bulunmaktadır.

1982 Anayasasının Çalışma Şartları ve Dinlenme Hakkı’nı düzenleyen 50’nci maddesinde, “kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz. Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunur. Dinlenme çalışanların hakkıdır. Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir” denilerek çalışanların dinlenme hakkı anayasal güvence altına alınmıştır.

Ücretli tatiller ile yıllık izin haklarının ve şartlarının Kanunlarla düzenlenmesi Anayasal bir gerekliliktir. 657 sayılı Kanunun 23’üncü maddesinde, “Devlet memurları, bu Kanunda gösterilen süre ve şartlarla izin hakkına sahiptirler” denilerek memurların izin hakları ve şartlarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda belirtilen şekilde olacağı, hüküm altına alınmıştır.

II-İZİNİN AMACI

İnsanlar, yaşamlarını sağlıklı olarak devam ettirebilmek için değişik ihtiyaçlarını gidermek mecburiyetindedirler. Kişilerin verimli bir şekilde çalışmalarını sürdürebilmesi için dinlenmeye ihtiyacı bulunmaktadır. Zaten dinlendirilmeden çalışan kişinin ruh ve beden sağlığının bozulacağı, özel ve sosyal hayatında çeşitli olumsuzlukların ortaya çıkacağı kuşku götürmez bir gerçektir. İşte bu noktada kişinin ne zaman ve hangi sürede dinlendirileceği sorunuyla karşılaşmaktadır. Bu dinlenmelerle günlük çalışma süresi içinde verilecek ara dinlenmesi ve günlük çalışma süresine koyulacak sınır ile, yemek, içmek, uyumak vb. bir takım fizyolojik gereksinimlerin giderilmesine olanak tanınmış olacaktır. Diğer bir ifadeyle, çalışanların günlük çalışma içinde ve dışında dinlenmelerini gerektiren sebeplerin önceliğini fizyolojik ihtiyaçlar oluşturmaktadır.

Ayrıca çalışan birinin, ailesi ile vakit geçirmek, tatil yapmak, gezmek, eğlenmek, eşini ve dostunu ziyaret etmek, okumak ve öğrenmek gibi bir takım ihtiyaçları da bulunmaktadır. Çalışanların bu ihtiyaçlarını giderebilmesi için daha uzun süreli izinlere gereksinimi olmaktadır. “Zaten sosyal devlet anlayışının amaç ve görevleri arasında kişilerin ve toplumların refah ve mutluluğunun sağlanması da yer almaktadır.”³ Çalışanların dinlenme ve izin haklarının istismarının çalışanlar üzerindeki olumsuz etkisi görüldüğü içindir ki sosyal devlet ilkesinin bir gereği olarak dinlenme hakkı Anayasalarda güvence altına alınmıştır.

¹ Türkçe Sözlük, age, sf.739.

² Büyük Larousse- Sözlük ve Ansiklopedisi, Cilt 12, sf.6011.

³ Mehmet KOCAOĞLU; İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik, Gaye Matbaacılık ve Ticaret A.Ş., Ankara 1988, sf.121.

“Yıllık izin aynı zamanda, toplumun sağlığının korunması ve geliştirilmesi ve dolayısıyla, milli ekonominin verimliliğine de hizmet etmesi yönünden toplumun genel menfaatlerine uygun düşmektedir.”⁴

Yıllık iznin **sosyal politika** açısından asıl işlevi toplumun sağlığına hizmet etmesidir. Bedensel ve ruhsal olarak sağlıklı çalışanların oluşturduğu bir toplum kamu düzeninin sağlanmasına hizmet edeceği düşünülebilir. İzinler, toplumsal barışın kurulmasına da olumlu etkisi olan bir düzenlemedir.

Çalışanların yıllık izninin **ekonomik** işlevi ise, kamu hizmetlerinde verimliliği yükseltmektir. “İş fizyolojisi araştırmalarının verilerine göre işte verimin artışı çalışma sürelerinin artırılması ile doğru orantılı değildir.”⁵ “O halde, iş sürelerinin azaltılmasının yanında, insan hayatının tabii ahengine uygun olarak çalışmaya yalnız günlük dinlenme zamanları ile değil haftalık ve yıllık olarak da ara verilmelidir.”⁶ Çalışanlar dinlenmiş bedenleri ile ekonomiye daha verimli katkıda bulunabilirler.

Hukuki yönden dinlenme hakkı, “özellikle yıllık izin hakkı, sosyal ve ekonomik haklar içinde kabul edilmektedir.”⁷ Bu hak “sosyal ve ekonomik hakların kabulüyle birlikte anayasalarda ve uluslararası belgelerde yer almaya başlamıştır.”⁸

III-İZİNDE TAKDİR ESASI

Yönetim; kamu hizmetlerini, sahip olduğu yetkilerle yerine getirmektedir. Yönetime tanınan yetkiler ‘bağlı yetki’ ve ‘takdir yetkisi’ olmak üzere iki kümede toplanır. “Yönetimin belli bir şey yapması, ya da belli bir davranışta bulunması kesin bir biçimde istenmiş ise, bu durumda ‘bağlı’ yetkiden söz edilir. Yönetime, belli bir davranışta bulunurken, ya da belli bir görevi yerine getirirken az ya da çok bir hareket serbestliği tanınmış ise ‘takdir yetkisinden’ söz edilir. Takdir yetkisinde, yönetimin elinde birden çok çözüm yolu vardır. Yönetim, kendisine tanınan bu yetkiyi, yasaların gösterdiği sınırlar içinde ve kamu yararı için kullanmak zorundadır.”⁹

Yönetime bazı konularda takdir yetkisi tanınması

yönetimin keyfi hareket etmesi anlamında değildir. Yönetimin takdir yetkisini kullanırken bazı ilkelere uyması, belirli kurallar dâhilinde hareket etmesi gerekir. Bunlar aşağıdaki gibi sıralanabilir;

- Takdir yetkisi eşitlik ilkesine önem verilerek kullanılmalıdır.
- Kamu yararı için kullanılmalıdır.
- Takdir yetkisi bir gerekçeye dayalı olarak kullanılmalıdır.
- Takdir yetkisi kullanılırken, kanunlar özel şartlar öngörmüş ise, yönetim bunlara uymalıdır.

Bazı izinlerin kullanılması ve kullanılma biçimleri belirtilirken ‘verilebilir’ denilerek iznin idarenin takdirinde olduğu hüküm altına alınmıştır. Anayasal ve yasal bir hak olan izin hakkının idarenin takdiri ile kullandırılmaması veya idarenin takdir yetkisini kullanırken çalışanların mağdur edilmesi hukuka uygun olmaz. İdare, memurlara anayasal ve yasal güvenceyle sağlanmış bu hakkın kullanılmasından mahrum edemez. Yönetim hizmetin aksamaması ve gözetim görevine de dikkat ederek bir plan dâhilinde memurlara izinlerini kullandırmalıdır. Çünkü idarenin izni kullandırmama gibi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır. Amir memurun izin kullanma hakkını hizmet gerekleri ve kamu yararını göz önünde bulundurarak geciktirebilir. Ancak bunun haklı gerekçelere dayanması gerekir. Haklı olmayan gerekçelerle memurların izinlerinin ertelenmesi veya geciktirilmesi hakkaniyet ve eşitlik ilkelerine uymayan bir davranış olur. Bu da amirlerin takdir yetkilerini kötüye kullandıklarını gösterir ki bu tür işlemler hakkında memurlar için yargı yolu açıktır.

Danıştay, yıllık izinlerinin kullanılmasında idareye verilen yetkinin, izin kullanma biçimini saptamaktan öteye geçmediği ve izin hakkını ortadan kaldırmayacağına karar vermiştir.¹⁰

Memurlara verilmesi öngörülen bazı mazeret izinlerinde idareye takdir hakkı tanınmamıştır. Bu husus ‘verilir’ şeklinde düzenlenerek idarenin sadece prosedürü yerine getirme gibi bir sorumluluğu kalmıştır.

⁴ ÇÖĞENLİ; age, sf.26.

⁵ Sarper SÜZEK; **İş Güvenliği Hukuku**, Savaş Yayınları, Ankara 1985, sf. 27.

⁶ Rivero, J. Savatier, J. (Çeviren İsmet OCAKÇIOĞLU), “İş Hukukunda İşin Süresi”, **A.D.**, Y. 54, Sa 9- 10, Eylül-Ekim 1963, sf. 987.

⁷ Cahit TALAS; **Sosyal Politika**, Sevinç Matbaası, Ankara 1967, sf. 225.

⁸ TANÖR; age, sf. 216.

⁹ GÖZÜBÜYÜK-AKILLIOĞLU; age, sf. 256-257.

¹⁰ D. 5.Da., 08.05.1975 T., E.1972/ 3407, K.1975/2657

IV-İZİNDE HİZMET ESASI

Memurların yıllık izin kullanmaları hizmet esasına bağlanmıştır. Yıllık ve bazı hastalık izinleri memurların hizmetlerine göre verilmektedir. Mevzuatımızda bu izinler çalışanların hizmet sürelerine göre hizmeti çok olana daha çok, hizmeti az olana daha az olarak kullanılmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 102'inci maddesinde Yıllık izin "Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dâhil) olanlar için yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür. Zorunlu hallerde bu süreler gidiş ve dönüş için en çok ikişer gün eklenebilir" hükmü ile memurun kullanabileceği yıllık izni hizmet esasına bağlanmıştır.

Anılan Kanunda belirtilen hizmetten ise hangi hizmetlerin anlaşılması gerektiği hususunda zaman zaman farklı uygulamalar olmuştur. Ancak bu farklılıklar yargıya taşınarak yargının da bu hususta idarenin bütün kamu kurum ve kuruluşları için uygulama birliğini sağlayacak şekilde yayınladığı 'hizmet kavramını' tanımladığı genelgeleri iptal edilmiştir.

Halen uygulamada olan ve idarece 'hizmet Kavramını' tanımlayan 154 Seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği yayınlanmıştır. Buna göre; "Bilindiği üzere; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Yıllık izin" başlıklı 102 inci maddesinde; Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan 10 yıla kadar (on yıl dahil) olanlar için yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür. Zorunlu hallerde bu süreler gidiş ve dönüş için en çok ikişer gün eklenebilir" hükmü yer almaktadır.

17.8.1995 tarihli ve 22377 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 140 Seri No'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinin (A) bölümünün ikinci paragrafında; maddede geçen "hizmet" deyiminden, hangi statüde olursa olsun sadece kamu kurumlarında geçmiş hizmet süreleri toplamının anlaşılması gerektiği yönünde açıklama yapılmıştır.

Belirtilen açıklamalar doğrultusunda tesis edilen idari işleme muhatap Avukatlık Hizmetleri Sınıfında görev yapan bir kısım personel tarafından açılan dava sonucunda, Danıştay Onikinci Dairesince verilen 26.11.1998 tarihli ve Esas No:1995/11088, Karar No:1998/2881 sayılı Kararda, davacının memuriyete girmeden önce serbest avukatlıkta geçen ve 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca memuriyette geçmiş gibi sayılarak derece yükselmesi

ve kademe ilerlemesinde (intibakında) değerlendirilen hizmet sürelerinin, yıllık izin süresinin hesabında değerlendirilmesi gerektiğine hükmedilerek, 140 Seri No'lu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinin (A) bölümünün ikinci paragrafı iptal edilmiş, davalı idarelerin temyiz talepleri üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 9.11.2001 tarihli ve Esas No:1999/938, Karar No:2001/767 sayılı Kararıyla da anılan iptal Kararı onanmış bulunmaktadır.

Bu itibarla, uygulama birliğinin sağlanması, ihtilafların kısa sürede çözümlenmesi ve gereksiz yargılamaya gideri ödenmemesi bakımından;

1- Yıllık izin sürelerinin hesabında, hangi statüde olursa olsun kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet süreleri ile kamu kurum ve kuruluşlarında geçmese dahi Devlet memurlarının kazanılmış hak aylıklarında değerlendirilen hizmet sürelerinin dikkate alınması,

gerektiği şeklinde tanımlanmıştır.

Hastalık izin sürelerinin hesabında hangi hizmet sürelerinin dikkate alınacağı 657 sayılı Kanunun 105'inci maddesinde hüküm altına alınmıştır. Buna göre; mezkur Kanunun 87'nci maddesine tabi kurumlarda sigortalı olarak veya emekli keseneği kesilmek suretiyle geçen hizmetlerin hastalık izinlerinin verilmesinde dikkate alınacağı belirtilmiştir.

V-SONUÇ

Yıllık izinlerin kullanılması ancak kamu hizmet ve gerekleri gerekçe gösterilerek iznin kullanılma zamanı ve süresi üzerinde tasarrufta bulunulabilir. İdare kamu hizmetlerini gerekçe göstererek takdir yetkisini kullanmalıdır. Keyfi ve engelleme şeklindeki tasarruflar amirlerin amirlik yetkilerini kanunlara ve yönetmeliklere uygun olarak kullanmadıklarını gösterir ki, bu da amirlerin sorumsuz bir tasarruf da bulundukları sonucunu çıkarır. Ancak bu husus sübjektif değerlendirmelere müsait bir husus olduğu için amirlerin takdir haklarını kullanmadaki sorumlu veya sorumsuz davranmaları memurlarca ispatı zor bir husustur.

Dinlenme ve iznin anayasa ve yasalarla bir hak olarak verildiği her zaman göz önünde bulundurularak, bu hak ancak ve ancak kamu hizmetleri gerekçe gösterilerek gecikmeli olarak kullanılabilir. Amirlerin bu husustaki engelleme şeklinde tezahür eden yetkileri aynı zamanda bir hak ihlaline sebebiyet verdiği gerçeği de bilinmelidir.

Mustafa DÖNMEZ
İçişleri Bakanlığı
Mahalli İd. Gn. Md. Şube Md.

TEMSİL, AĞIRLAMA VE TÖREN GİDERLERİ HAKKINDA BİR İNCELEME

I. GİRİŞ

Bilindiği üzere, belediyeler, belde halkının yerel nitelikte ortak ve medeni ihtiyaçlarını kendi karar ve yürütme organlarıyla düzenleyip sağlayan, kamu tüzel kişiliği ve özerkliği olan kuruluşlardır. Üstlendikleri hizmetleri yerine getirebilmek için, yasaların kendilerine tanıdığı yetkiler içinde birtakım gelirlerini toplar ve yine yasaların kendilerine verdiği yetkiye dayanarak harcamalarda bulunurlar. Başka bir deyişle, kendilerine özgü gelirleri ve giderleri ile bunları düzenleyen bütçeleri vardır.

Belediyelerin giderleri, esas itibarıyla üstlendiği görevleri yerine getirmek amacıyla yaptığı harcamalarla, bu amaçla görev yapan teşkilatına ve personeline yapılan harcamalardan oluşur.

Ayrıca, giderler bağlamında belediye idaresinin başı ve temsilcisi olan belediye başkanının, bu sıfatının gereği olarak yapacağı temsil ve ağırlama giderleri olmaktadır.

Bu yazıda, temsil, ağırlama ve tören giderleri kapsamında belediye başkanınca yapılabilecek harcamalar, çeşitli yönleriyle ele alıp incelenecektir.

II. KONU İLE İLGİLİ MEVZUAT HÜKÜMLERİ

A. 5393 SAYILI BELEDİYE KANUNU

Belediyenin giderleri

Madde 60 - Belediyenin giderleri şunlardır:

.....

k) Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri.

Belediye başkanının görev ve yetkileri

Madde 38 - Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

.....

o) Temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneği kullanmak.

Belediye Bütçesi

Madde 61 -

“.....

Bütçe dışı harcama yapılamaz.

Belediye başkanı ve harcama yetkisi verilen diğer görevliler, bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumludur.

B. 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU

Doğrudan temin

Madde 22/d - Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar, diğer idarelerin beş milyar Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımlarında ilan yapılmaz ve teminat alınmaz.

C. 25.04.1984 TARİHLİ BELEDİYE BÜTÇESİNDEN YAPILACAK TEMSİL, AĞIRLAMA VE TÖREN GİDERLERİ YÖNERGESİ

Temsil Giderleri

Madde 4 - Temsil giderleri görevle ilgili olmak şartıyla;

a) Beldede başarılı çalışmaları görülenler için toplantılar düzenlemek,

b) Kupa ve benzeri teşvik uygulamalarında bulunmak,

c) Gerçek ve tüzel kişilere plaket, ödül ve hediye vermek, çiçek göndermek,

d) Beldede göreve başlayan veya ayrılan protokole dahil kişiler için toplantılar düzenlemek ve hediye vermek,

için yapılır.

Ağırlama Giderleri

Madde 5 - Ağırlama, beldenin misafiri durumunda olan;

a) Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başbakan ve Bakanlar Kurulu üyeleri,

b) Hükümet Merkezi veya diğer illerin protokolüne dahil kişiler,

c) Yabancı ülke temsilcileri veya konuklar,

d) Sanat, bilim, kültür ve spor dallarında temayüz etmiş kişiler,

e) Basın mensupları,

f) Beldenin kalkınmasında katkısı olanlar

veya olacağı anlaşılanlar, ile bu kişilerin eşleri ve refakatindeki görevliler için geleneklere ve davetin şumulüne göre, ağırlama, konuklama, konutlandırma ve bu işlerle ilgili olarak hazırlıkların gerektirdiği giderlerle ziyafet, kokteyl, hediye, çiçek, bahşiş ve taşıma giderleri şeklinde yapılır.

Belde Protokolüne Dahil Kişiler

Madde 6 - 4 ve 5 inci maddelerde belirtilen toplantı ve ağırlamalar belde protokolüne dahil mülki ve askeri erkan ve eşleri davet edilebilir.

Tören Giderleri

Madde 9- Aşağıda belirtilen törenlerin gerektirdiği giderlerin tümü veya bir kısmı, tören komitesinin kararı ile ödenebilir.

- a) Resmi ve dini bayramlar ile anma günleri,
- b) Beldenin kurtuluş günleri,
- c) Festival ve fuarlar,
- d) Beldenin sosyal, ekonomik ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak temel atma ve açılış günleri,
- e) Milli mücadeleye ait önemli günler.

Diğer Tören Giderleri

Madde 10 - Yukarıda maddelerde belirtilen giderler dışında kalan ve yapılması belde için de gerekli olan veya mahalli örf, adet ve sosyal yaşantı için de gerekli sayılan etkinlik ve törenler için (nişan, nikah, ölüm gibi) harcama yapılabilir.

D. MAHALLİ İDARELER HARCAMA BELGELERİ YÖNETMELİĞİ (R.G. : 15.08.2007 - 26614)

Temsil, ağırlama, tören, fuar ve tanıtma giderleri

Madde 37 - (1) Temsil, ağırlama, tören, fuar, tanıtma ve benzeri faaliyetlerle ilgili olarak yapılacak her türlü mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin giderlerin ödenmesinde, bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen belgeler aranır.

(2) Yabancı konuk ve heyetlerin ağırlanması amacıyla görevlendirilecek personel ve ilgili yönetmeliklere göre görevlendirilecek mihmandarlar tarafından yapılan temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde;

- a) Harcama talimatı,
- b) Fatura, perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişi ve adisyon,
- c) Mihmandar Hesap Cetveli (Örnek: 26) ödeme belgesine eklenir.

(3) Ziyafete ilişkin temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde alınacak harcama talimatında, davetli ve misafirlerin sayısı ile mihmandarın yapacağı harcamaların neleri kapsayacağı belirtilir.

III.KONU İLE İLGİLİ YARGI KARARLARI

Temsil, ağırlama ve tören giderleri ile ilgili Sayıştay Temyiz Kurulu kararları

* **Geçici görevle memuriyet mahalli dışına gönderilen belediye memur ve hizmetlilerine ödenen konaklama ve yemek bedellerinin; Temsil-Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesi uyarınca konu, kapsam ve tayini belediye başkanına ait olan temsil gereği yapılan harcamalar olarak kabul edilmesinin ve belediye bütçesinden ödenmesinin mümkün olmadığı.**

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 3 üncü ve 7 nci maddelerinde kurumlarında ödenek mukabili çalışan belediye başkanlarına ve belediye meclis üyelerine bu kanuna göre harcırah verilebileceği belirtilmiştir. Aynı Kanunun 14 üncü maddesine göre, Kanunun 1 inci maddesinde yazılı kurumlara ait bir görevin yerine getirilmesi amacıyla geçici görevle yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilen memur ve hizmetlilere geçici görev yolluğu olarak yol masrafı ve yevmiye ödenmesi gerekmektedir. Memuriyet mahalli dışına geçici görevle görevlendirilen memur ve hizmetlilere geçici görev mahallinde konaklama ve yemek bedellerinin ödeneceğine ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır.

(Sayıştay Temyiz Kurulu'nun 28.01.2003 gün ve 26061 Tutanak Sayılı Kararı)

* **İçki bedellerinin, temsil ağırlama ve tören giderlerinden ödenmesinin mümkün olmadığı.**

Başbakanlık Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü'nün 04.02.1994 tarih ve 1994/4 sayılı Kamu Harcamalarındaki Tasarruf Tedbirleri Genelgesi'nin "Temsil, Ağırlama ve Tören Giderleri" başlıklı 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında, yabancı konukların ağırlanması sırasında içki bedellerinin karşılanmayacağı belirtilmiştir. Bu hükme aykırı olarak yabancı konukların yemek giderleri içerisinde içki bedellerinin de yer alması sonucu fazla ödenen tutarın sorumlulara ödettilmesine karar verildi.

(Sayıştay 3. Dairesi'nin 07.10.2003 gün ve 23 Tutanak Sayılı Kararı)

* **Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri tertibinden ödenen tören giderleri için isim listesinin hazırlanması ve verile emrine eklenmesi zorunluluğunun bulunmadığı.**

1672 sayılı ilâmın 6 ncı maddesi ile Belediye bütçesinin "Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri" tertibinden sadece "protokole tabi devlet ve hükümet erkanına verilen yemek" denilerek yemek bedeli ve yemeklik malzeme alım bedeli ödenmesi, ancak

bu yemeklerin kimlere verildiğine dair bir belgenin ödeme evrakına eklenmemesi sebebiyle tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi temyiz dilekçesinde özetle harcamaların encümen kararına, başkanlık makamının olurlarına göre bütçede bu tertip için ayrılan limitler dahilinde Temsil, Ağırlama ve Tören Giderlerine Ait Yönergenin 3'üncü maddesine istinaden yapıldığını, harcamaların yapıldığı olayların detaylandırılmadığını, detaylandırılma yapılmamasının bir usul hatası olduğunu belirterek tazmin hükmünü kaldırılmasını talep etmiştir.

Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesinin 3'üncü maddesinde temsil-ağırlama ve tören giderlerinin konu, kapsam ve miktarının tayini Belediye Başkanın takdirine tabi olduğu,

Bu giderlerin yapılmasını gerektiren tören veya toplantıya Belediye Başkanının katılması şartının aranmayacağı belirtilmiştir. Buna göre; Temsil giderleri görevle ilgili olmak şartıyla;

a) Belde'de başarılı çalışmaları görülenler için toplantılar düzenlenmek,

b) Kupa ve benzeri teşvik uygulamalarında bulunmak,

c) Gerçek ve tüzel kişilere plaket, ödül ve hediye vermek, çiçek göndermek,

d) Belde'de göreve başlayan veya ayrılan protokole dahil kişiler için toplantılar düzenlemek ve hediye vermek,

için yapılır. Ağırlama Giderleri: Beldenin misafiri durumunda olan;

a) Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Baş-bakan ve Bakanlar Kurulu Üyeleri,

b) Hükümet Merkezi veya diğer illerin protokole dahil kişiler,

c) Basın mensupları,

d) Beldenin kalkınmasında katkısı olanlar veya olacağı anlaşılanlar,

ile bu kişilerin eşleri ve refakatindeki görevliler için, geleneklere ve davetin şümülüne göre, ağırlama, konuklama, konutlandırma ve bu işlerle ilgili olarak hazırlıkların gerektirdiği giderlerle ziyafet, kokteyl, hediye, çiçek, bahşış ve taşıma giderleri şeklinde yapılır.

Tören Giderleri ise, aşağıda belirtilen törenlerin gerektirdiği giderlerin tümü veya bir kısmı, tören komitesinin kararı ödenebilir.

a) Resmi ve dini bayramlar ile anma günleri,

b) Beldenin kurtuluş günleri,

c) Festival ve fuarlar,

d) Beldenin sosyal, ekonomik ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak temel atma ve açılış günleri,

e) Milli mücadeleyle ait önemli günler.

Yukarıdaki maddelerde belirtilen giderler dışında kalan ve yapılması Belde için gerekli olan veya mahalli örf, adet ve sosyal yaşantı için de gerekli sayılan etkinlik ve törenler için (nişan, nikah, ölüm gibi) harcama yapılabilir.

Aynı Yönergenin 6 ncı maddesinde, 4 üncü ve 5 inci maddelerde belirtilen toplantı ve ağırlamalara belde protokolüne dahil mülki ve askeri erkan ve eşlerinin davet edilebileceği, 7 nci maddesinde ise ağırlama ve toplantılara katılan davetlilere ait listenin sarf evrakına eklenmesinin zorunlu olmadığı belirtilmiştir.

Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 38 inci maddesinin son fıkrasında ziyafete ilişkin temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde alınacak ita amiri onay belgesine davetli ve misafirlerin sayısı ile mihmandarın yapacağı harcamanın neleri kapsayacağı belirtilir denilmekte ise de davetli ve misafirlerin onay belgesinde belirlenmemiş olması, mihmandarın yapacağı harcamanın neleri kapsayacağının belirtilmemesi temsil ve ağırlama giderlerinin yapılmadığı anlamına gelmez. İta amirinin verile emri üzerinde ödemeye izin vermesi zımnen anılan ödemelerdeki davetli sayılarını ve harcamanın kapsamını onaylaması anlamına gelir.

Diğer taraftan denetçi sorgusu üzerine sorumlularca gönderilen savunmalarda verilen yemek ve yemeklik malzeme alım giderlerinin Saraybosna Caddesinin açılış töreni, Yakutiye Bulvarının açılış töreni, Özürlüler Çarşısı temel atma töreni, öğretmenler günü, gençlik günü, fakir öğrencilere iftar yemeği gibi özel gün ve törenler için yapıldığı belirtilmektedir. Bu tür giderler tören giderleridir. Tören giderleri için ise isim listesi hazırlanması ve verile emrine eklenmesi zorunluluğu yoktur.

Açıklanan nedenlerle 1672 sayılı ilâmın 6 ncı maddesi ile verilen- liraya ilişkin tazmin hükmünün kaldırılmasına, karar verildi.

(Sayıştay Temyiz Kurulu'nun 29.06.2004 gün ve 27234 Tutanak Sayılı Kararı)

*** Belediye personeline bayram hediyesi olarak alınan çikolataların temsil ağırlama kapsamında değerlendirilerek belediye bütçesinden ödenmesinin mümkün olduğu.**

1095 sayılı ilâmın 6 ncı maddesi ile Belediyede

çalışan memurlara Temsil Ağırılama ve Tören Giderleri Yönergesine aykırı olarak 21.000 kutu çikolata alındığı ve bedelinin Temsil Ağırılama ve Tanıtma Giderleri tertibinden ödendiği gerekçesiyle-liraya tazmin hükmü verilmiştir.

Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırılama ve Tören Giderleri Yönergesi'nin 3'üncü maddesinde, temsil-ağırılama ve tören giderlerinin konu, kapsam ve miktarının tayini Belediye Başkanının takdirine tabi olduğu belirtilmiş, 5 inci maddesinde de ağırılama giderleri düzenlenmiştir.

Buna göre: "Ağırılama, Beldenin misafiri durumunda olan:

a) Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başbakan ve Bakanlar Kurulu Üyeleri,

b) Hükümet merkezi veya diğer illerin protokole dahil kişiler,

c) Yabancı ülke temsilcileri veya konuklar,

d) Sanat, bilim, kültür ve spor dallarında temayüz etmiş kişiler,

e) Basın mensupları,

f) Beldenin kalkınmasında katkısı olanlar veya olacağı anlaşılanlar,

ile bu kişilerin eşleri ve refakatindeki görevliler için, geleneklere ve davetin şümülüne göre, ağırılama, konuklama, konutlandırma ve bu işlerle ilgili olarak hazırlıkların gerektirdiği giderlerle ziyafet, kokteyl, hediye, çiçek, bahşış ve taşıma giderleri şeklinde yapılır." denilmektedir.

Ödemeye esas belgelerin incelenmesinde, çikolata alımıyla ilgili iki adet ödeme belgesi bulunduğu, toplamda ise ilamda belirtildiği gibi 21.000 kutu değil 2.100 kutu çikolata alındığı, alınan çikolatanın memurlara dağıtıldığına dair dağıtım listesi veya herhangi bir belge bulunmadığı, esasen düzenlenen ödeme belgesinin memurlara çikolata dağıtımıyla ilgili olmayıp satın almayla ilgili olduğu ve satın almaya ilişkin de mevzuata aykırı bir yönünün bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Belediye personeline bayram hediyesi olarak çikolata alınmasının; konu, kapsam ve miktarının tayini belediye başkanının takdirinde geleneklerle örf ve adedin gerektirdiği ağırılama giderleri kapsamında mütalaa edilmesi ve bedellerinin belediye bütçesinden ödenmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığından 1095 sayılı ilâmın 6'ncı maddesi ile verilen-liraya ilişkin tazmin hükmünün kaldırılmasına, karar verildi.

(Sayıştay Temyiz Kurulu'nun 01.11.2004 gün ve 27414 Tutanak Sayılı Kararı)

Temsil, ağırılama ve tören giderleri ile ilgili Sayıştay Daire Kararları

*** Seminere konuşmacı olarak katılanların yemek ve konaklama giderleri**

Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırılama ve Tören Giderleri Yönergesi hükümleri gereği harcamanın konu, kapsam ve miktarı belediye başkanının takdirine bırakıldığından ve seminere katılanlara seminer ücreti gibi bir ödeme yapılmadığından, konuşmacı olarak katılan kişilerin yemek ve konaklama giderlerinin bütçeden karşılanmış olmasında mevzuata aykırılık bulunmadığına.

(Sayıştay 5.Dairesi'nin 17.06.2003 gün ve 10421 Tutanak Sayılı Kararı).

*** Öğretmenler gününde, öğretmenlere çanta alınması**

24 Kasım Öğretmenler gününe istinaden belediye sınırları içerisinde görev yapmakta olan öğretmenlere hediye edilmek üzere belediye bütçesinden çanta alınması, 1580 sayılı Belediye Yasasının "Belediyenin Vazifeleri" başlıklı 15'inci maddesinde sayılan vazifeler arasında bulunmadığından yapılan ödemenin sorumlulara ödettilmesine.

(Sayıştay 2.Dairesi'nin 03.03.2005 gün ve 33381 Tutanak Sayılı Kararı).

*** Eğitim seminerine katılanlara ayrıca gündelik verilmesi**

Eğitim semineri ücretine yol, yatak ve yemek bedelleri dahil olduğu halde, bu seminere iştirak edenlere ayrıca gündelik verilmesi

Kıbrıs'taki eğitim semineri ücretine yol, yatak ve yemek bedelleri dahil olduğu halde, bu seminere iştirak edenlere ayrıca gündelik verilmesi nedeniyle fazla ödenen tutarın sorumlulara ödettilmesine.

(Sayıştay 7.Dairesi'nin 10.03.2005 gün ve 9551 Tutanak Sayılı Kararı).

*** Mobil telefonlarının görüşme ücreti**

Büyükşehir belediyelerinin haberleşme giderleri Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünün kamu harcamalarındaki tasarruf tedbirlerine ilişkin 29.7.1998 tarih 1998/24 sayılı Genelgesi ile 4.11.2002 tarih - 2002/45 sayılı Genelge kapsamı dışında bırakılmış olduğundan ve gönderilen savunma ve eki belgelerden de söz konusu mobil telefonlarının belediye hizmetlerinde kullanıldığı ve demirbaş kayıtlarına intikal ettirildiği anlaşıldığından, bu telefonlarla yapılmış olan görüşmelere ilişkin konuşma ücretlerinin belediye

bütçesinden karşılanmış olmasında mevzuata aykırı bir husus bulunmadığına.

(Sayıştay 2.Dairesi'nin 10.03.2005 gün ve 33386 Tutanak Sayılı Kararı).

*** Davetli listenin sarf evrakına eklenmesinin zorunlu olmadığı**

Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırılama ve Tören Giderleri Yönergesinin 7'nci maddesinde, ağırılama ve toplantılara katılan davetlilere ait listenin sarf evrakına eklenmesinin zorunlu olmadığı belirtildiğinden ödemede ilişilecek bir husus bulunmadığına.

(Sayıştay 6.Dairesi'nin 19.04.2005 gün ve 10988 Tutanak Sayılı Kararı).

IV. KONUNUN İNCELENMESİ

Belediye idaresinin başı ve temsilcisi olan belediye başkanının, bu sıfatının gereği olarak yapacağı temsil, tören ve ağırılama giderleri olmaktadır. Kuşkusuz bu giderlerin, belediye başkanının kendi tarafından karşılanması mümkün değildir. Esasen bu giderler, başkanın şahsından değil, belediye tüzel kişiliğinin başı olması durumundan kaynaklanmaktadır.

Bu nedenle, belediye başkanının bu kapsamda yapılacak giderleri karşılamak üzere belediye bütçesine yeterli ödenek konulması gereklidir.

Ancak, 1580 sayılı Belediye Yasası'nın uygulamaya konulduğu yılda (3.4.1930) temsil, tören ve protokol işleri bugünkü kadar gelişmiş olmadığı için, Belediye Kanunu'nda belediye giderleri arasında bu tür giderlere yer verilmemişti. Bu alanda düzenleyici kurallar olmaması, belediye idarelerini geçmiş yıllarda sıkıntılı duruma sokmakta idi.

Bu bakımdan, 5216 sayılı Kanun ve 5393 sayılı Kanun uygulamaya konuluncaya kadar (2004-2006 yılları) geçen zaman zarfında belediye bütçesinden yapılmakta olan temsil, tören ve ağırılama giderleri, İçişleri Bakanlığı'nca çıkartılan genelge ve yönergelere dayandırılmakta ve zaman zaman Başbakanlıkça çıkartılan "Tasarruf tedbirleri" genelgeleri¹ ile de bu amaçla konulan ödeneklerin kullanımlarına sınırlamalar getirilmekte idi.²

Bundan ötürü, bu konudaki boşluğu doldurmak için İçişleri Bakanlığı'nın (Mahalli İdareler Gn. Md.) 25.4.1984 gün ve 27302 sayılı onayı ile Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırılama ve Tören Giderleri Yönergesi yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu Yönerge yürürlükten kaldırılmadığı için belediye bütçesinden temsil, ağırılama ve tören giderlerinden yapılacak harcamalarda bu Yönergenin emsal veya örnek alınabilmesinin mümkün olduğu kanısındayız.

Bu bağlamda temsil, ağırılama ve tören giderlerinden yapılacak harcamalar, anılan Yönerge hükümlerinden hareketle, örnek Sayıştay kararları ışığında değerlendirilecektir.

TEMSİL, AĞIRILAMA VE TÖREN GİDERLERİNİN YAPILMASI

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "büyükşehir belediyesinin giderleri" başlıklı 24 üncü maddesinin (I) bendinde; "*Temsil, tören ağırılama ve tanıtım giderleri*"ne yer verilerek, büyükşehir belediye başkanlarının temsil, tören ve ağırılama giderlerinin büyükşehir belediye bütçelerinden,

Aynı şekilde 5393 sayılı Yasa'nın 60 ncı maddesinin (k) bendinde; "*Temsil, tören ağırılama ve tanıtım giderleri*", belediyenin giderleri arasında gösterilmiş olup, bu kapsamda temsil, tören ve ağırılama giderlerin belediye bütçesinden,

karşılanacağı öngörülmüştür.

Bu kapsamda yapılacak giderlere göz attığımızda;

Temsil Giderleri

Temsil sözlük anlamı itibariyle, bir başkası adına bir hukuki işlem yapmayı veya onun adına davranmayı ifade eder. Temsil gideri de, bu kapsamda yapılan harcamadır.

Sözü geçen Yönerge'nin 4 üncü maddesinde; temsil giderlerinden yapılacak harcamalarda temel kriter, temsil giderlerinin görevle ilgili olmasıdır. Bu kapsamda beldede başarılı çalışmaları görülenler için toplantılar düzenlemek, kupa ve benzeri teşvik uygulamalarında bulunmak, gerçek ve tüzel kişilere plaket, ödül ve hediye vermek, çiçek göndermek, beldede göreve başlayan veya ayrılan protokole dahil

¹ Başbakanlık, ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınmasının sağlıklı bir biçimde sürdürülebilmesi, mevcut kaynakların ve ekonomik potansiyelin bütünüyle harekete geçirilebilmesi bakımından, kamu harcamalarının ciddi bir denetim ve disiplin altına alınması ve israftan kaçınılması amacıyla zaman zaman tasarruf tedbirleri genelgeleri yayımlamıştır.

Bu kapsamda Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğüne yayımlanan ve belediyelerin de temsil tören ve ağırılama giderleri yönünden tabi olduğu 26.6.2003 tarih ve B.02.0.PPG.0.12-320-9872 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi (2003/39 nolu Genelge), tören, temsil ve ağırılama giderleri açısından 2007 yılında yayımlanan 2007/3 nolu Tasarruf Tedbirleri Genelgesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

² Selahattin Yücel, "Belediyelerde Temsil, Tören, Ağırılama ve Tanıtım Giderleri (I)", **Mahalli İdarelere Hizmet Dergisi**, Ocak 2007, Cilt 1, Sayı 1, s.20

kişiler için toplantılar düzenlemek ve hediye vermek için harcama yapılabilir.

Ağırlama Giderleri

Ağırlama sözcük olarak, bir konuğa saygı göstererek, onun her türlü rahatını, gereksinimlerini sağlamak, ikramda bulunmak anlamına gelir. Şu halde, ağırlama gideri de, bu kapsamda yapılan harcamadır.

Sözü edilen Yönerge'nin 5 inci maddesine göre; ağırlama, beldenin misafiri durumunda olan; Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başbakan ve Bakanlar Kurulu üyeleri, Hükümet Merkezi veya diğer illerin protokolüne dahil kişiler, Yabancı ülke temsilcileri veya konuklar, Sanat, bilim, kültür ve spor dallarında temayüz etmiş kişiler, Basın mensupları, Beldenin kalkınmasında katkısı olanlar veya olacağı anlaşılanlar ile bu kişilerin eşleri ve refakatindeki görevliler için geleneklere ve davetin kapsamına göre, ağırlama, konuklama, konutlandırma ve bu işlerle ilgili olarak hazırlıkların gerektirdiği giderlerle ziyafet, kokteyl, hediye, çiçek, bahşiş ve taşıma giderleri şeklinde yapılır.

Tören Giderleri

Tören ise; milli ve dini bayramlar ile anma, kutlama, nişan, evlenme gibi özel gün ve zamanlarda yapılan toplantıyı ifade eder. Şüphesiz tören gideri de, bu kapsamda yapılan harcamadır.

Sözü edilen Yönerge'nin 9 uncu maddesine göre; resmi ve dini bayramlar ile anma günleri, beldenin kurtuluş günleri, festival ve fuarlar, beldenin sosyal, ekonomik ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak temel atma ve açılış günleri, milli mücadeleye ait önemli günlerde yapılan törenlerin gerektirdiği giderler ödenebilecektir.

Ayrıca, yukarıda maddelerde belirtilen giderler dışında kalan ve yapılması belde için de gerekli olan veya mahalli örf, adet ve sosyal yaşantı için de gerekli sayılan etkinlik ve törenler için (nişan, nikah, ölüm gibi) harcama yapılabilir (Yön., md.10).

Bu çerçevede, 5393 sayılı Yasa'nın 38 inci maddesinin (o) bendinde, "*Temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneği kullanmak*" yetkisi bizzat belediye başkanlarına verilmiştir. 5216 sayılı Yasa'da ise büyükşehir belediye başkanına bu yetki tanınmamış, ancak büyükşehir belediye başkanlarının 5216 sayılı Yasa'nın 24 ve 28 inci maddesi hükmü delaletiyle bu yetkiye sahip olduğu ve bu yetkisini özel kalem müdürlükleri (harcama yetkilisi) eliyle kullanmaları gerekmektedir.

Temsil, ağırlama ve tören giderlerinin konu, kapsam ve miktarının tayini belediye başkanının takdirine bağlıdır. Bu giderlerin yapılmasını gerektiren

tören veya toplantıya belediye başkanının katılması şartı aranmamaktadır.

Bununla birlikte, 5393 sayılı Yasa'nın, "Belediye Bütçesi" başlıklı 61 inci maddesinde; **Belediye başkanı ve harcama yetkisi verilen diğer görevliler, bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumludur.**" şeklinde başkanlara, sorumluluk ve yetki yüklenmiştir.

TEMSİL, AĞIRLAMA VE TÖREN GİDERLERİNİN KULLANILMASI

4734 sayılı Yasa'nın 'doğrudan temin' başlıklı 22 nci maddesinin (d) bendi de, temsil ve ağırlama ile yakından ilgilidir. Söz konusu maddenin (d) bendi; "*Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar, diğer idarelerin beşmilyar Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımlar*"ın ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın ihale (harcama) yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişilerce piyasada fiyat araştırması yapılarak doğrudan temin usulü ile yapılabileceğini öngörmektedir. Anılan maddeye göre temsil ağırlama giderleri kapsamında (konaklama, seyahat ve işe giderleri) yapılacak harcamalarda parasal limit söz konusu olmayıp, buradaki sınır belediye meclisince ve bütçe ile belediye başkanının kullanımına verilen ödenektir.

Bu bağlamda, idarelerin 4734 sayılı Yasa'nın 22 nci maddesinin (d) bendinde belirtilen ve Kamu İhale Kurumunca güncellenen tutarı aşmayan mal ve hizmet alımları ve yapım işleri ile **temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin mal ve hizmetlerin** temin edilmesi mümkün bulunmaktadır. İşin niteliğine göre idareler, bu bende göre yapacakları günlük ve küçük ölçekli alımlar için genel bir onay belgesi düzenleyebilecekleri gibi, her bir alım için de onay belgesi düzenleyebilirler. Ayrıca, ilgili mevzuatı çerçevesinde düzenlenmesi gerekli olan harcama belgeleri onay belgesine eklenir.

Temsil, ağırlama ve tören giderlerinin ödenmesinde aranacak belgeler

Mahalli idarelerce yapılacak harcamalarda ödeme belgesine bağlanacak kanıtlayıcı belgelerin neler olduğu, İçişleri Bakanlığı'na hazırlanarak 15 Ağustos 2007 tarih ve 26614 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde gösterilmiştir.

Anılan Yönetmeliğin 37 nci maddesine göre; temsil, ağırlama ve tören faaliyetlerle ilgili olarak yapılacak her türlü mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine

ilişkin giderlerin ödenmesinde, bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen belgeler aranacaktır. Başka bir deyişle, temsil, ağırlama ve tören giderleri için ödeme yapılabilmesi için;

- Onay Belgesi,
- Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı veya ihale komisyonu kararı,
- Düzenlenmesi gerekli görülmüş ise sözleşme,
- Fatura,
- Muayene ve kabul komisyonu tutanağı, kabul işleminin idarece yapılması halinde ise idarece düzenlenmiş belge,
- Mal ve malzeme alımlarında, taşıtır işlem fişi, ödeme belgesine eklenir.

Yabancı konuk ve heyetlerin ağırlanması amacıyla görevlendirilecek personel ve ilgili yönetmeliklere göre görevlendirilecek mihmandarlar tarafından yapılan temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde;

- Harcama talimatı,
- Fatura, perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişi ve adisyon,
- Mihmandar Hesap Cetveli, ödeme belgesine eklenecektir.

Ziyafete ilişkin temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde alınacak harcama talimatında, davetli ve misafirlerin sayısı ile mihmandarın yapacağı harcamaların neleri kapsayacağı belirtilecektir.

V.DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Belediye idaresinin başı ve temsilcisi olan belediye başkanının, bu sıfatının gereği olarak yapacağı temsil ve ağırlama giderleri vardır. Kuşkusuz bu giderlerin, belediye başkanının kendi tarafından karşılanması mümkün değildir. Esasen bu giderler, başkanın şahsından değil, belediye tüzel kişiliğini başı olmasından kaynaklanmaktadır.

Bu nedenle, 5393 sayılı Yasa'da "temsil, tören ağırlama ve tanıtım giderleri" belediyenin giderleri arasında gösterilmiş olup, bu kapsamda temsil, tören ve ağırlama giderlerinin belediye bütçesinden karşılanacağı öngörülmüştür.

Temsil, ağırlama ve tören giderlerinin konu, kapsam ve miktarının tayini belediye başkanının takdirine bağlıdır. Bununla birlikte, bu sıfatının gereği olarak yapacağı giderler konusunda uyacağı kuralları vardır. Çünkü, 5018 sayılı Yasa'ya göre; belediye başkanı ve harcama yetkisi verilen diğer görevliler, bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumlu tutularak, kendilerine sorumluluk ve yetki yüklenmiştir.

Bu kurallardan başlıcalarını, söz konusu Yönerge ve Sayıştay kararları ışığında değerlendirdiğimizde;

- Geçici görevle memuriyet mahalli dışına gönderilen belediye memur ve hizmetlilerine ödenen konaklama ve yemek bedellerinin; Temsil-Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesi uyarınca konu, kapsam ve tayini belediye başkanına ait olan temsil gereği yapılan harcamalar olarak kabul edilmesinin ve belediye bütçesinden ödenmesinin mümkün olmadığı,
- İçki bedellerinin, temsil ağırlama ve tören giderlerinden ödenmesinin mümkün olmadığı,
- Belediye personeline bayram hediyesi olarak alınan çikolataların temsil ağırlama kapsamında değerlendirilerek belediye bütçesinden ödenmesinin mümkün olduğu.
- Seminere konuşmacı olarak katılanların yemek ve konaklama giderlerinin belediye bütçesinden karşılanmasının mümkün olduğu,
- Öğretmenler Günü, Kadınlar Günü gibi günlerde, o günün mesleğine mensup kimselere hediye edilmek üzere belediye bütçesinden çanta vb. alınmasının mümkün olmadığı,
- Yol, yatak ve yemek bedellerinin seminer ücretine dahil olduğu, eğitim seminerine katılanlara ayrıca gündelik verilmesinin mümkün olmadığı,
- Belediye hizmetlerinde kullanılan demirbaşaya kayıtlı mobil telefonlarla yapılmış görüşmelere ilişkin konuşma ücretlerinin belediye bütçesinden karşılanmasının mümkün olduğu,
- Temsil, ağırlama ve tören giderleri kapsamında davetli listelerinin sarf evrakına eklenmesinin zorunlu olmadığı,

anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda, belediye başkanlarınca temsil, ağırlama ve tören giderleri kapsamında belediye bütçesinden yapılacak harcamalarda, Yönerge'de belirtilen kurallar çerçevesinde hareket edilmesinin ileride kişi borcuna maruz kalınmaması açısından önemli olduğunu belirtelim.

KAYNAKÇA

1. Dönmez, Mustafa, **Açıklamalı Belediye ve Büyükşehir Belediyesi Kanunu**, Mahalli İdareler Derneği Yayını, Ankara 2005
2. Yücel, Selahattin; "Belediyelerde Temsil, Tören, Ağırlama ve Tanıtım Giderleri (I), (II)", **Mahalli İdarelere Hizmet Dergisi**, Ocak - Şubat 2007, Cilt 1, Sayı 1, 2
3. Konu ile ilgili kanun, yönetmelik, yönergeler
4. Konu ile ilgili Sayıştay Kararları

BELEDİYELER LEHİNE OLUMLU BİR GELİŞME

Hafize ZÜLÜFLÜ
İçişleri Bakanlığı,
Mahalli İd. Gn. Md. Şube Md.

I-GİRİŞ

5 Mayıs 2008 tarihli Resmi Gazete’de lisanslı harita kadastro mühendisleri ve bürolarının çalışma usul ve esaslarını belirleyerek, kadastro teknik hizmetlerinin yerine getirilmesini sağlamak ve uygulamayı yönlendirmek amacıyla hazırlanan “Lisanslı Harita Kadastro Mühendislik ve Büroları Hakkında Yönetmelik” yayımlanmıştır.

Bu Yönetmeliğin “Kuruluş” başlıklı 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “14/7/2005 tarihli ve 2005/9207 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre çalışma ruhsatı alınması zorunludur.” hükmü belediyeler lehine düzenlenmiştir.

Bu hüküm olumlu olarak değerlendirilmektedir. Zira, son zamanlarda bilhassa “Yerel Yönetimler Reformu” kapsamında hazırlanan kanun ve yönetmeliklerle belediyelere yetki devri yapılmasından sonra merkezi idarece hazırlanan pek çok kanun, yönetmelik, genelge ve hukuki görüşlerle belediyelere verilen yetkilerin ya geri alındığı, ya da kullanılmadığı gözlenmektedir. İşyerlerinin ruhsatlandırılması konusunda merkezi idarece yapılan olumsuz düzenlemelerin yanı sıra, bir diğer olumsuzluk işyeri açma talebinde bulunanların da özellikle açma iznini kendi bakanlık, kuruluş ya da meslek odalarından alan işyerlerinin belediyeden ruhsat alma ve harç ödeme konusundaki dirençleridir. Bu dirence örnek olarak İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesine 13 Nisan 2007 tarihinde eklenen “İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz.” hükmüyle ilgili olarak yargıya başvurulması ve sonuçta Danıştay tarafından bu hükmün yürürlüğünün durdurulması gösterilebilir.

Durum böyle iken, merkezi idare tarafından hazırlanan bir Yönetmelikte İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında belediyelerden ruhsat alınmasının zorunlu hale getirilmesi olumlu bir gelişme olup, merkezi idarenin de kendi mevzuatı kapsamında hazırladıkları düzenlemelerde belediyelere yapılan yetki devrini

dikkate almaya başladıkları anlamına gelmektedir.

Bilindiği üzere; işyerlerine açma ve çalışma ruhsatı verilmesine ilişkin yasal düzenlemeler başta; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nda yer almıştır. Bu Kanunlarda yer alan hükümlerin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller ise 10 Ağustos 2005 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikle belirlenmiştir.

Ancak, açılacak olan işyerinin özelliği, niteliği ve faaliyet konusuna göre diğer bazı özel kanun ve yönetmeliklerde de hükümler mevcuttur.

Bu yazıda, 55 inci madde hariç yayımı tarihinde yürürlüğe giren “Lisanslı Harita Kadastro Mühendislik ve Büroları Hakkında Yönetmelik” kapsamında bu büroların belediyelerce ruhsatlandırılmaları, harçları, denetlenmeleri ile buralarda hafta tatili uygulaması incelenecektir.

II-LİSANSLI HARİTA KADASTRO BÜROLARININ KURULUŞU

Kuruluş

Lisanslı harita ve kadastro bürolarının kuruluşu, 16.6.2005 tarihli ve 5368 sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanuna dayanmaktadır. Bu Kanun kapsamında, kadastro teknik hizmetlerinden tescile tâbi olmayan işlemlerin yapım ve kontrolü, tescile tâbi olan işlemlerin yapım sorumluluğu lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarınca yerine getirilecektir. Kanunun ne şekilde uygulanacağı ise “Lisanslı Harita Kadastro Mühendislik ve Büroları Hakkında Yönetmelik” ile düzenlenmiştir.

Bu Yönetmelik kapsamında nerelerde lisanslı büro kurulacağı, yetki alanları, lisanslı mühendislerin görev yerleri, yer değişikliği, lisans verilmesi amacıyla yapılacak sınava dair hizmetlerin yürütülmesi, Tapu ve Kadastro Genel Müdürü veya görevlendireceği genel müdür yardımcısı başkanlığında kurulacak 7 kişilik komisyon tarafından belirlenecektir.

Yönetmeliğin 5 inci maddesinde lisans sahibi olabilmenin şartları;

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- Kamu haklarından mahrum bulunmamak,
- Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmak,

- c) Devlet memurluğundan çıkarılma cezası almamış olmak,
- d) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık ve vergi kaçakçılığı ile haksız mal edinme suçlarından hapis cezasına mahkûm olmamak,
- e) Harita ve kadaströ mühendisleri odasına kayıtlı bulunmak,
- f) Kamu veya özel sektörde harita ve kadaströ mühendisi olarak en az beş yıl çalışmış olmak,
- g) Sınav başvuru tarihinde, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu hükümleri uyarınca meslekten geçici men cezası veya ihraç cezası almamış olmak.

(2) Lisanslı harita kadaströ mühendislik bürosu açabilmek için;

- a) Lisans sınavında başarılı olmak ve talep edilen yerlerdeki başarı sıralamasına girmek,
- b) Bu Yönetmeliğin 21 ve 22 nci maddelerinde belirtilen şartları taşıdığını belgelendirmek, şeklinde tespit edilmiştir.

Yönetmeliğin 6 ncı maddesine göre, lisanslı harita kadaströ mühendislik büroları, bulundukları ilçe idarî sınırlarında yetkili olmak üzere kurulacaktır.

Kurulacak lisanslı büroların bulunduğu yerler, kadaströ teknik hizmetlerinin işlem sayısı, ekonomik şartlar ve nüfus kriterleri dikkate alınarak ülke genelinde üç hizmet grubunda değerlendirilerek, Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğünün elektronik sayfasında ilân edilecektir.

İl ve ilçelerdeki lisanslı büro sayısı, kadaströ teknik hizmetlerinin yıllık iş hacimleri esas alınarak ortalama yıllık 1000 işlem için bir adet büro olacak şekilde belirlenecektir.

Hangi ilçelerde lisanslı büro kurulacağı veya lisanslı büronun birden fazla ilçede yetkilendirilmesi ile işlem hacmi 500'den az olan kadaströ müdürlüğünün bulunduğu ilçelerde lisanslı büro kuruluşu kurulmayacağının belirlenmesinde Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Yönetmelikte yer alan esas ve usuller çerçevesinde yapılan lisans sınavında başarılı olanlara gerekli belgeler ve teminat karşılığında "Lisanslı Harita ve Kadaströ Mühendisi" belgesi verilecektir.

Lisans belgesini alan lisanslı mühendisin, kuruluş için yemin etmesi, ilgili kanunlar ve yönetmelikler uyarınca işyerini kurması, büro tescilini Odaya yaptırması ve büro kaşesini İdareden alması gerekmektedir.

Büro kuruluşu aşamasında 14/7/2005 tarihli ve 2005/9207 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre çalışma ruhsatı alınması da zorunludur.

İşyerinin büro tescili

Lisanslı mühendis, işyerinde bulundurulması zorunlu asgarî personel ve donanım listesini, lisans belgesi ve yemin tutanağının birer örneğini Odaya vererek, kurduğu işyeri adresinde fiilen göreve başlamadan önce büro tescilini odaya yaptıracak ve her yıl Ocak ayı içinde yeniletecektir.

İmza sirküleri ve büro kaşesi

Lisanslı mühendis, fiilen görevine başlamadan önce, imza sirkülerinin noter onaylı suretini İdareye ve ilgili kadaströ müdürlüğüne vermekle yükümlüdür. Bu işlem, imza yetkisi devredilen mühendis hakkında da geçerlidir.

Türkiye Cumhuriyeti "T.C." kısaltmasını, büronun kurulduğu il ve ilçeyi, lisans numarasını, lisans sahibinin adı ve soyadını ve "Lisanslı Harita Kadaströ Mühendislik Bürosu" ibarelerini içeren lisanslı büro kaşesi Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğünce yaptırılır.

Lisanslı mühendis, mahkeme yemin tutanağını, oda tescil belgesinin Oda veya İdare tarafından onaylanmış örneğini, imza sirkülerini dilekçesine ekleyerek, büro kaşesini almak için Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğüne başvuracak, bu idare bir hafta içinde lisanslı mühendise büro kaşesini zimmetle verecektir.

Çalışma saatleri zorunluluğu, adres bildirimi ve değişikliği

Lisanslı büroların, resmî çalışma saatleri içerisinde hizmete açık bulundurulması zorunludur.

Lisanslı mühendis, işyeri adresini ve değişikliğini ilgili kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun biçimde tescil ettirmek ve bildirmekle yükümlüdür.

Tabela asma zorunluluğu

Lisanslı bürolar, işyerinin bulunduğu binada ve kolaylıkla görülebilecek uygun bir yere, adı, soyadı ile verilen lisanstaki unvanını taşıyan bir tabelayı asmak zorundadır. Tabelaya istenirse, yalnızca bu Yönetmelikte belirlenen işler de yazılabilecektir.

III-LİSANSLI HARİTA KADASTRO BÜROLARINA BELEDİYELERCE İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATI VERİLMESİ

Yukarıdaki bölümde ifade edildiği gibi lisanslı harita kadaströ bürolarının kimler tarafından hangi şartlarda kurulacağı "Lisanslı Harita Kadaströ Mühendisleri ve Büroları Hakkında Yönetmelik" ile düzenlenmiştir. Bu Yönetmeliğin 26 ncı maddesi, Yönetmelikte tespit edilen şartların yanı sıra lisans belgesini alan lisanslı mühendisi, 14/7/2005 tarihli ve 2005/9207 sayılı

Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre yetkili idareden (belediye ve mücavir alanlar içinde belediyeden) çalışma ruhsatı almaya zorunlu tutmaktadır.

Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Yönetmeliğin 48 inci maddesi, lisanslı büroların faaliyetlerini yürütecekleri mekânların; yönetim, aktif çalışma ortamı, arşiv, depo, tuvalet ve lavabo bölümlerinden oluşan, çalışma şartlarına uygun, vatandaşların rahatça başvuruda bulunabilecekleri sıhhi bir mekân özelliği taşıyacak şekilde düzenlenmesini öngörmüştür.

- Lisanslı büroların, faaliyet ve hizmetlerini aksatmadan yürütebilmeleri için, en az birer adet;

- Elektronik takeometre,
- Bilgisayar,
- Yazıcı,
- Bunların ek donanımları,
- Bu Yönetmelik kapsamında yapacakları işlere ilişkin meslek alanı yazılım programları,
- Teknik araç gereçleri
- Telefon, faks gibi asgarî büro donanımlarını bulundurmaları gerekmektedir.

Yukarıda gösterilen şartlar, lisanslı harita kadastro bürolarının taşıması gereken özel koşullardır.

Sözü edilen bürolara, belediyelerce işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilirken ise, 10 Ağustos 2005 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan “İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik” hükümleri esas alınacaktır. Bu yönetmelikte **“Sihhi müesseseler; gayrisihhi müesseseler dışında kalan her türlü işyeri”** olarak tanımlanmıştır. Lisanslı bürolar gayrisihhi müessese tanımına girmediğine göre, sihhi müessese niteliğini taşımaktadır.

Bu bürolar ruhsatlandırılırken, açıldığı yerin konumuna göre İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin ortak şartlara ilişkin hükümleri ile, sıhhi müesseseler için belirlenen asgari ortak hükümlerin dikkate alınması gerekmektedir.

Bu çerçevede; Yönetmeliğin İkinci Bölümünde yer alan ortak hükümlerden 5 inci maddede sayılanlardan uygun olanlar aranacaktır. Yani;

- 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamına giren gayrimenkullerin, tapu kütüğünde mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde açılacaksa kat maliklerinin oy birliği ile karar alması,
- Karayolu kenarında açılıyorsa karayolu trafik güvenliğinin sağlanmış olması,
- Büronun otuz kişiden fazla çalışanı varsa, veya tesisin açıldığı bina ana giriş kapısı dışında cadde ve sokağa doğrudan bağlantısı olmayan ve birden fazla işyerinin bir arada bulunduğu iş hani, çarşı ve benzeri bir yer ise yangına karşı gerekli önlemlerinin alındığını

gösteren itfaiye raporunun alınması,

- Büroya engellilerin giriş ve çıkışları için gereken kolaylaştırıcı tedbirlerin alınmış olması,
- Büroyu yabancı uyruklu birisinin açması ve çalıştırması durumunda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından izin alma şartının aranması, gerekmektedir.

Yukarıda sayılanlar, bütün işyerleri için aranacak ortak şartlardan bazıları olup, lisanslı harita kadastro bürolarında ayrıca, mezkur Yönetmeliğin “Sihhî Müesseseler İçin Sınıflarına ve Özelliklerine Göre Aranacak Nitelikler”e dair Ek-1 listesinde yer alan “A-İŞYERLERİNDE ARANACAK ASGARÎ ORTAK ŞARTLAR”dan uygun olanların da aranması gerekmektedir.

Bu doğrultuda;

- İşyeri amaca uygun bir şekilde tasarlanmış, temiz ve aydınlık olacaktır.

- İşyerinin havalandırma tertibatı bulunacak; ısıtma ve havalandırma soba, kalorifer veya klima sistemlerinden uygun olanı ile yapılacaktır.

- İşyerinde üretilen çöp ve benzeri atıkların toplanması ve muhafazası için gerekli tedbirler alınacak ve atık suyun uygun bir şekilde tahliye edilmesini sağlayacak bağlantı bulunacaktır.

- Büroda bulunan tuvaletlerin zeminleri ve duvarları mermer, seramik ve mozaik gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir malzemelerle kaplı olacaktır. Tuvalet ile mutfak yan yana olmayacaktır.

Belediyelerce (yetkili idareler) sözü edilen bürolara işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilirken yukarıda gösterilen hükümler aranacaktır.

IV-LİSANSLI HARİTA KADASTRO BÜROLARINDAN İŞYERİ AÇMA İZİN HARCİ ALINMASI

Lisanslı harita kadastro bürolarına belediyelerce (yetkili idareler) işyeri açma ve çalışma ruhsatı verileceğinden, buralardan 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu çerçevesinde işyeri açma izin harcı alınması gerekmektedir.

İşyeri Açma İzin Harcı, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 81 inci maddesinde “Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması “İşyeri Açma İzni Harcına” tabidir.” şeklinde,

Harcın miktarı da aynı Kanunun 84 üncü maddesinde;

“Bu bölümde yazılı çeşitli harçlar aşağıdaki tarife göre alınır.

Harcın Tutarı (YTL)

En az En çok

...

3. İşyeri açma izni harcı:

(Beher metrekaré için işin mahiyetine göre)

0,10

1

Ancak bu miktar hiçbir suretle beşbin metrekareye isabet edecek tutarı aşamaz.” şeklinde, düzenlenmiştir.

İşyeri açma izin harcının maktu tarifesi, bu Kanunun 96/B maddesi uyarınca alt ve üst sınırları aşmamak üzere mahallin çeşitli semtleri arasındaki sosyal ve ekonomik farklılıklar göz önünde tutularak belediye meclislerince tespit olunacaktır.

İşyeri açma izin harcının uygulanmasına dair ayrıntılar İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve 21.8.1981 gün ve 17435 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “**2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Çeşitli Harçlarla İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik**” ile belirlenmiştir.

Bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesi kapsamında; belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir iş yeri açmak İşyeri Açma İzni Harcına tabidir.

Bu harcın uygulamasında işyeri; mağaza, yazıhane, idarehane, muayenehane, imalathane, fabrika, şube, depo, otel, kahvehane, eğlence, dinlenme ve spor yerleri, tarla, bağ, bahçe, çiftlik, hayvancılık tesisleri, dalyan ve voli mahalleri, madenler, taş ocakları inşaat şantiyeleri, vapur bükeleri gibi ticari, sınai, zirai ve mesleki bir faaliyetle başka bir iş ve girişimin yapılmasına ayrılan ya da bu faaliyet, iş ve teşebbüslerde kullanılan yerlerdir.

Harçlar 11 inci madde çerçevesinde, Belediye Gelirleri Kanununun 96 ncı maddesi gereğince Bakanlar Kurulunca gösterilen esaslar içinde, aynı Kanunun 84 üncü maddesinde belirtilen tarifeye göre hesaplanacaktır.

Harcın hesaplanmasında, gösterilen faaliyet alanında faydalanılma şartıyla işyerinin üzerinde kurulduğu arsanın tamamı gözönünde tutulacaktır. Ancak, bu şekilde hesaplanan işyerinin kapalı ve açık alanlarının toplam 5 000 m2 ye kadar olan kısmı harca tabidir. Bu miktarı aşan kısımlardan İşyeri Açma İzni Harcı alınamayacaktır.

Bir işyerindeki faaliyet türünün veya müstecirin değişmesi Belediye Gelirleri Kanununun uygulanması bakımından yeniden işyeri açma sayıldığından, işyeri açma izin harcı yeniden alınacaktır.

Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde lisanslı harita kadastro bürosu açacak olan gerçek veya tüzel kişiler, işyerini faaliyete geçirmeden önce ya da faaliyetteki bir tesisi devir almadan önce belediyeye, işyerine ait bilgileri içeren bir beyanname vermeye ve hesaplanacak harç miktarını ödemeye mecburdurlar.

Diğer taraftan ilgili mevzuat çerçevesinde, belediye sınırları içinde faaliyete geçecek olan işyerlerinden harç almak için herhangi bir şart aranmamaktadır. Ancak, belediye mücavir alanı sınırları içerisinde açılacak olan lisanslı harita kadastro bürolarından bu harcı almak için 16.9.1981 gün ve 17460 sayılı resmi Gazetede yayımlanan (2) Seri Nolu tebliğe göre,

- Taşıtların mahallin özelliklerine göre gidebileceği yolun yapılmış ve bakıma alınmış olması,

- Mücavir alanda temiz ve sağlığa uygun içme ve kullanma suyu bulunması şarttır.

Yukarıda yazılı genel şartların yerine getirilmiş olması durumunda mücavir alanlarda başka herhangi bir şart aranmadan ilgili belediyece İşyeri Açma İzni Harcı uygulanacaktır.

İşyeri Açma İzni Harcının, belediye meclisince 1 YTL olarak tespit edildiğini düşünürsek, 500 m² lik bir alanda büro açıldığı takdirde, yukarıdaki mevzuat uyarınca bu işyerinden 500 YTL harç alınacaktır.

V-LİSANSLI HARİTA KADASTRO BÜROLARININ DENETİMİ

Lisanslı harita kadastro büroları, sadece belediyelerden işyeri açma ve çalışma ruhsatı alarak faaliyete geçemeyecek, kendi özel mevzuatı uyarınca Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden lisans alarak işletilecektir. Bu bakımdan, söz konusu işyerlerinin denetimini de ayrı ayrı ele almak daha yararlı olacaktır.

A- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce Yapılacak Denetim

“Lisanslı Harita Kadastro Mühendislik ve Büroları Hakkında Yönetmelik”in 44 üncü maddesi kapsamında lisanslı büro faaliyetlerinin denetimi, yılda en az bir kez, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün görevlendireceği denetim elemanı ya da denetime yetkili kılınan mühendis diplomasına sahip müdür ya da kontrol mühendisi tarafından yapılacaktır.

Denetimin kapsamı, büroların faaliyetleri kapsamında yaptıkları iş ve işlemler ile mekân, personel, donanım ve arşiv düzeni ile ilgili konulardır.

B- Belediyelerce Yapılacak Denetim

Lisanslı harita kadastro bürolarının belediyelerce denetlenmesi ise, belediye mevzuatı açısından yapılacaktır. Yani, büronun belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı alıp almadığı, aldıysa ruhsat verilmesi sırasında aranan şartları kaybedip kaybetmediği, ya da büro sıhhi müessese olduğundan ve başvuru/beyan formu üzerine ruhsatlandırıldığından, ruhsat verilmesinden itibaren bir aylık süre içerisinde yapılacak denetimlerde beyanların doğru olup olmadığı araştırılacaktır.

VI-LİSANSLI HARİTA KADASTRO BÜROLARINDA HAFTA TATİLİ KANUNU UYGULAMASI

Gerek işletme sahiplerinin, gerekse bu işletmelerde çalışanların haftada bir gün dinlenmelerini sağlamak üzere Cumhuriyetin ilk yıllarında 02.01.1924 tarihli ve 394 sayılı Hafta Tatili Kanunu yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu Kanun küçük ek ve değişikliklerle günümüzde de yürürlüğünü muhafaza etmekte olup,

nüfusu 10 bin ve üzerindeki belediyelerde uygulanması zorunludur. On binin altında nüfusa sahip olan yerlerde Kanunun uygulanması ise belediye meclisi kararına bağlıdır.

Kanunun yayımından günümüze kadar geçen sürede artan insan ihtiyaçları doğrultusunda pek çok işyeri açılmış olup, bunlar istisnalar arasında yer almamaktadır. Lisanslı harita kadastro büroları da anılan Kanunda yer almamıştır.

Yukarıda da bahsedildiği gibi, 394 sayılı Kanun uyarınca, nüfusu 10 bin ve daha yukarı olan kentlerimizde bütün fabrika, imalat yeri, dükkan, mağaza, yazıhane, ticarethanelerle sanayi ve ticarete ilişkin bütün müessese ve bağlantıları haftada bir gün işini tatil edecektir.

Bu Kanun halkın eğlenme, dinlenme, gezme, yeme, içme vb. ihtiyaçlarını ve işyerlerinin faaliyet konusunu da dikkate alarak bazı iş yerlerini saymış ve bunları hafta tatilinden istisna tutmuştur. İstisna işyerleri;

- a) Hastaneler, dispanserler, eczaneler, doktor ve diş muayenahaneleri, kimya ve bakteriyoloji laboratuvarları, hamamlar, etüdhaneler, kirlı şeylerin temizlendiği yerler,
 - b) Vapur, tramvay, su, elektrik, gaz, telefon, liman, iskele, istasyon, gümrüklerde yükleme ve boşaltma işyerleri, deniz ve kara nakliye işyerleri, tıbbi alet ve edevat satıcıları,
 - c) Matbaalar, günlük gazete bayileri, müzeler, umumi kütüphaneler, umumi bahçeler, tiyatrolar, spor, konferans ve konser salonları, sinemalar, halkı eğlendirmeye mahsus oyun mahalleri, kulüpler, Türk Hava Kurumu piyango satış şubeleri,
 - d) Hanlar, oteller, fotoğrafhaneler, lokantalar, kahvehaneler,
 - e) Bozulacak madde imal eden müesseseler,
 - f) Yapıcılık, tuğlacılık, tütün, incir, üzüm, meyan kökü, zeytin, ağaç palamutu, susam, fındık, manav gibi zirai ve sınai ürünlerin işlendiği veya bu işlerin yürütüldüğü müesseseler,
 - g) Turistik, hediyelik ve hatıra eşya satan ticarethane ve müesseseler,
- olarak sayılmıştır.

Hafta tatilinde Çalışma Ruhsatı almadan pazar günleri işyerlerinin açılması halinde, belediye zabıtası buraları kapattırarak, bir tutanak düzenleyecek ve belediye başkanlığına tevdi edecektir.

Tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcı, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda düzenlenmiştir. Bu Kanunun 58 inci bendine göre, hafta tatili ve ulusal bayram günlerinde çalışmak için belediyelerden izin alınması gereken işyerlerine ruhsat verilmesi, Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabidir.

394 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan işyerleri ve müesseseler, pazar günleri ve ulusal

bayram günlerinde çalışabilirler. Bu istisna hakkı kendilerine Kanunla verilmiştir. Ancak, bu istisnadan yararlanmak için yine aynı Kanunun 8 inci maddesine göre belediyeden izin almak ve “Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı” ödemek zorundadırlar.

2464 sayılı Kanuna göre bu harcın mükellefi, kendisine çalışma ruhsatı verilen gerçek veya tüzel kişidir. Bu Kanunun 60 ncı maddesine göre Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı, işin mahiyetine göre yılda 20 YTL’den az; 800 YTL’den çok olmamak üzere belediye meclislerince tespit edilecektir.

Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcının mükellefiyet dönemi, çalışma izninin kullanılacağı takvim yılı olduğundan, yıl içinde mükellefiyete girilmesi veya işin terk edilmesi durumunda mükellefiyet, çalışılan süreye göre hesaplanacaktır. Mükellefiyete girilen veya mükellefiyetten çıkılan ay kesirleri ise tam ay sayılacaktır. Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı, makbuz karşılığında peşin olarak alınacaktır. Harcı ödenmemiş ruhsatlar geçerli olmayacaktır.

Yukarıda yer alan açıklamalar dahilinde, lisanslı Harita kadastro büroları 394 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde gösterilen istisna işyerleri arasında sayılmadığından, ayrıca ilgili Yönetmeliğin 37 nci maddesine göre lisanslı büroların, resmî çalışma saatleri içerisinde hizmete açık bulundurulması zorunlu olduğundan, buralara Hafta Tatili Çalışma Ruhsatı verilmesi ve karşılığında harç alınması mümkün bulunmamaktadır.

VII-SONUÇ

5 Mayıs 2008 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan “Lisanslı Harita Kadaastro Mühendislik ve Büroları Hakkında Yönetmelik” ile bu Yönetmelik kapsamında kurulacak bürolara belediyelerden işyeri açma ve çalışma ruhsatı alma zorunluluğu getirilmiştir.

Bu durum belediyeler açısından olumlu bir gelişme olup, merkezi idare kurum ve kuruluşları tarafından yapılan mevzuat hazırlıklarında belediyeleri ve bu idarelere “Mahalli İdareler Reformu” kapsamında çıkarılan kanunlarla yapılan yetki devrini dikkate almaya başladıkları anlamına gelmektedir.

Temennimiz, bu olumlu gelişmelerin artarak devam etmesi, bazı makalelerimizde eleştiri konusu yapılan belediyeler aleyhindeki olumsuzlukların da bir an önce giderilmesidir.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- 5393 sayılı Belediye Kanunu
- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu
- 394 sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanun
- Lisanslı Harita Kadaastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Yönetmelik
- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik

SORU CEVAP HATTI

Belediye Mevzuatı, Personel, İmar, İhale, Bütçe ve Muhasebe konularındaki sorularınıza fahri danışmanlık hizmeti veren Yerel Yönetim Uzmanlarımız anında cevap veriyor...

Türkiye Belediyeler Birliği, Soru - Cevap Hattından yararlanarak cevaplanmasını istediğiniz sorularınızı gönderebileceğiniz adres ve telefonlar:

Adres: Tunus Cad. No:12 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Telefon: 0 312 419 21 00 (PBX) **Faks:** 0 312 419 21 30

e-posta: illerbelediyeler@gmail.com

Yöneten: Mustafa DÖNMEZ - İşçileri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

ÖĞRENMEK İSTEDİKLERİNİZ

PERSONEL MEVZUATI

SORU

Sayın Hocam,

Belediyemizde kadrolu işçi statüsünde çalışan 3 işçi Belediye İş Sendikası'na üyedir. Bu işçilerle toplu iş sözleşmesi yapılmak isteniyor. Mali hizmetler Müdürü olarak Sendika ile Belediye adına sözleşme yapma yetkim var mıdır? Yetkim yoksa bu konuda yetki kime aittir? Ayrıca bu işçilere sendika ve toplu sözleşme dışında herhangi bir ikramiye verilebilir mi?

Feyzullah ERBİL

Mali Hizmetler Müdürü

Kılavuz Belediyesi, MARDİN

CEVAP

Sayın Erbil,

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Yasanın 38 inci maddesinin (g) bendinde "Yetkili organların kararını almak şartıyla sözleşme yapmak" belediye başkanının görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Bu itibarla, belediyemeclisinden yetki almak şartıyla, sendika ile toplu sözleşme görüşmelerini yürütmek ve sözleşme yapmak yetkisi belediye başkanına aittir. Mali Hizmetler Müdürü olarak sizin Sendika ile sözleşme yapma yetkiniz bulunmamaktadır.

Ayrıca, işçilere, 6772 sayılı Devlet ve Ona Bağlı Müesseselerde Çalışan İşçilere İlave Tediye Yapılması ve 6452 Sayılı Kanunla, 6212 Sayılı Kanunun 2'nci Maddesinin Kaldırılması Hakkında Kanun uyarınca ödenmesi gereken yasal ikramiyeleri bulunmaktadır. Bu ikramiyenin nasıl ödeneceği hususu her yıl Resmi Gazetede yayımlanmaktadır. 2008 yılı için ödenecek ikramiyenin tutarı ve zamanı da 31 Ocak 2008 tarihli ve 26773 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan 2008/13159 sayılı Bakanlar Kurulu kararında yer almaktadır.

İşçilere, 6772 sayılı Kanunda yer alan bu yasal

ikramiye dışında, yetkili organlardan bir karar alınmadıkça ayrıca ikramiye ödenemeyeceği değerlendirilmektedir.

İşçilerinize ikramiye ödenmesi isteniyorsa, bütçenin hazırlanma aşamasında personel giderleri arasına bu harcamanın konulması gerekmekte olup, bu konuda da Belediyenizin gelir gider durumunun dikkate alınması uygun olacaktır.

Cevaplayan: **Neşe BALCI**

İşçileri Bakanlığı Hukuk Müşaviri

SORU

Sayın Hocam,

1993 yılında GİH sınıfında Belediye de göreve başladım. 4 yıllık yüksekokul mezunuyum. 2001 yılında Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca açılan fen elemanları yetiştirme kursuna katılarak belge aldım. 3542 sayılı Yasa uyarınca fen memuru unvanı aldım ve halen Fen İşleri Müdürlüğünü vekaleten yürütmekteyim.

1-Aldığım belge ile o dönemde boş bulunan Fen Memuru kadrosuna atamam yapılabilir mi?

2-Şu an itibariyle elimdeki fen elemanı belgesine dayanarak hangi kadroya atamam yapılabilir?

3-GİH sınıfında bulunan Fen İşleri Müdürlüğüne, görevde yükselme sınavı ile atanmam mümkün mü?

4-Norm Kadro Yönetmeliğinin 5/2 nci maddesi uyarınca bilgisayar işletmeni, veri hazırlama kontrol işletmeni gibi kadrolara, 4 yıllık yüksekokul mezunu olarak görevde yükselme sınavına girmeden atanmak mümkün müdür?

Tamer ALTUN

Gölova Belediyesi

CEVAP

Sayın Altun,

Bilindiği üzere, 3194 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin son fıkrasında fen elemanı "Fen adamları; yapı, elektrik tesisatı, sıhhi tesisat ve ısıtma, makina,

harita-kadastro ve benzeri alanlarda meslekî ve teknik öğrenim veren en az lise dengi okullardan mezun olmuş veya **lise mezunu olup, bir öğretim yılı süreyle bakanlıkların açmış olduğu kursları başarıyla tamamlamış olanlar** ile 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununa göre ustalık belgesine sahip olan elemanlardır.” şeklinde tanımlanmaktadır.

1- Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın açmış olduğu kursa katılarak Fen Memuru unvanı aldığınıza göre, 2001 yılında fen memuru olarak atanmanızın yapılmasının mümkün olduğu,

2- Mevcut Norm Kadro Yönetmeliği'ne göre, fen elemanları yetiştirme kursundan alınan belge ile THS'da bir kadroya atanmanızın yapılamayacağı, ancak GİH Sınıfında memur, tahsildar, mutemet gibi kadrolara atanmanızın yapılabileceği,

3- İl Özel İdareleri, Belediyeler ve İl Özel İdareleri ve Belediyelerin Kurdukları Birlik, Müessese ve İşletmeler ile Bunlara Bağlı Döner Sermayeli Kuruluşlardaki Memurların Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin hizmet gruplarına ait 5 inci maddesinin (f) bendinin 2 numaralı alt başlığında “Bilgisayar İşletmeni, Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, Ambar Memuru, Emlak Memuru, Sekreter, Santral Memuru, Memur ve Diğer Unvanlı Memurlar, Şöför” aynı alt bentte gösterilmektedir.

Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde de hizmet grupları arasında geçişlerden bahsedilmektedir. Maddenin (a) bendinde “Aynı ana görev grubunun alt görev grubunun kendi içinde kalmak kaydıyla, sınav yapılmaksızın ilgili personelin isteği ve atanılacak kadronun gerektirdiği özellikleri taşımak şartıyla diğer görevlere atanmak mümkündür” denilmektedir.

Bu itibarla, GİH Sınıfından memur olmanız ve aynı düzey hizmet sınıfı içinde bulunmanız sebebiyle, **bilgisayar işletmeni, veri hazırlama kontrol işletmeni gibi kadrolara herhangi bir sınava girmeden atanmanızın mümkün olduğu,**

4- Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin (a) bendinde, “teknik öğrenim gerektiren müdürlükler için atanacağı kadroyla ilgili en az dört yıllık yüksek öğrenim bitirmiş” olmak şartı arandığından, 4 yıllık işletme fakültesi mezunu olarak Fen İşleri Müdürlüğü için açılacak olan görevde yükselme sınavına giremeyeceğiniz değerlendirilmektedir.

Diğer müdürlükler için görevde yükselme sınavına girmeniz ve başarılı olmanız halinde atanmanız mümkündür.

Cevaplayan: **Neşe BALCI**

İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşaviri

SORU

Sayın Hocam,

01.03.1968 tarihinde doğdum. 03.01.1981 tarihinden itibaren 9 ay sigortam var. 18 ay askerlik

borçlanması yaptırdım. 15.03.1994 tarihinden itibaren de itfaiye eri olarak çalışıyorum. Ne zaman emekli olabilirim?

Salim VAROL

İtfaiye Eri

Alaattin Belediyesi, Acıpayam/DENİZLİ

CEVAP

Sayın Varol,

Verdiğiniz bilgilere göre; 23 Mayıs 2002 tarihi itibarıyla memuriyet, askerlik ve SSK'ya tabi hizmet süreniz 10 yıl 5 ay 8 gündür.

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun Geçici 205 inci maddesinin (k) bendine göre emeklilik hizmet süresini doldurmaya 14 yıldan fazla olan erkek iştrahçilerin 53 yaşını doldurmaları gerekmektedir. Bu itibarla, 01.03.2021 tarihinde emekli olabilirsiniz.

Cevaplayan: **Neşe BALCI**

İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşaviri

SORU

Sayın Hocam,

1- 394 sayılı Hafta Tatili Kanununa göre; hafta tatil ruhsatı almayan iş yerlerinin belediye görevlilerince (zabıta) kapatılması durumunda, kapatma yalnız Pazar günleri için mi yoksa encümenin vereceği süreli kapatma şeklinde mi olacaktır?

2- Kapatılması durumunda, 394 sayılı Hafta Tatili Kanunu'nun 10 uncu maddesine göre bugünkü para cezasının en az ve en çok miktarı ne kadardır?

Mehmet ŞAHİN

Seydiler Belediye Başkanı

CEVAP

Sayın Şahin,

394 sayılı Hafta Tatili Kanunu'na göre; hafta tatil ruhsatı almayan iş yerlerinin belediye görevlilerince (zabıta) kapatılması durumunda, kapatmanın yalnız Pazar günleri için mi yoksa encümenin vereceği süreli kapatma şeklinde mi olacağı, kapatılması durumunda anılan Kanun'un 10 uncu maddesine göre verilecek para cezasının en az ve en çok miktarının ne kadar olacağı hakkındaki yazınız incelenmiştir.

1- Konu ile ilgili olarak 394 sayılı Kanun'un 1 inci maddesi, nüfusu on bin veya on binden fazla olan şehirlerde tüm fabrika, imalathane, tezgah, dükkan, mağaza, yazıhane, ticarethane, sınai ve ticari her türlü müesseselerin haftada bir gün tatili faaliyet etmeleri mecburi kılmaştır.

Aynı Yasa'nın 8 inci maddesine göre; İşbu kanunun hükümlerinin istisnalarından yararlanmak isteyen müesseselerin sahip veya sorumlu müdürlerinin mahalli belediye meclislerine müesseselerinin türü ve vasıflarını ve istihdam ettikleri memur ve işçi sayısını

belirten bir beyanname vererek ruhsatname almaları gerekir.

Hafta Tatili Hakkında Kanun'a aykırı olarak Pazar günleri açılan dükkan ve müesseseler, zabita memurları tarafından kapatılır ve durumu belirten bir tutanak düzenlenerek belediye başkanlığına tevdi olunur. Bu şekilde kapatılma durumunda, kapatılma sadece Pazar günleri için geçerlidir. Bu durumda söz konusu işyerine para cezası uygulanır; aynı fiilin tekrarı halinde para cezası uygulanmasına devam edilir.

2- 394 sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanunu'nun 23.1.2008 tarih ve 5728 sayılı Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la değişik 10 uncu maddesine göre, bu Kanun hükümlerine aykırı hareket ederek Hafta Tatili Ruhsatı almadan pazar günleri açılan dükkan ve mağaza ve müessese sahip veya müdürlerine belediye encümenince 2008 yılında en az ve en fazla 100.-YTL idarî para cezası uygulanır.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn.Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Belediyemizde 1 inci dereceli Yazı İşleri Müdürlüğüne vekaleten eden arkadaşımız şef kadrosunda olup, 3 üncü derecede bulunmaktadır. 15 yıllık memuriyet hizmeti bulunmakta ve iki yıllık yüksek okul mezunudur. Daha önce sorduğumuzda DMK'nın 86 ncı maddesine göre vekalet ücreti alınamayacağı belirtilmişti. Biz de uygulamamızı bu yönde yapmıştık. Fakat bir başkası Danıştay'a dava açıp kazanmış ve vekalet ücreti almış olduğunu öğrendik. Biz de emsal oluşturur diye iki aydır maaşını (vekalet ettiği kadronun) 1 inci dereceden verdik. Yargı kararı emsal oluşturur mu, yaptığımız işlem doğru mudur?

Nursel ÜNLÜTÜRK

Taşkesti Belediyesi

Mali Hizmetler Müdürü

Mudumu/BOLU

CEVAP

Sayın Ünlütürk,

Taşkesti Belediyesinde 1 inci derece Yazı İşleri Müdürlüğüne vekaleten eden arkadaşınızın 3 üncü derece şef kadrosunda olup, iki yıllık yüksek okul mezunu ve 15 yıllık memuriyet hizmeti bulunduğunu, öğrenimi itibarıyla DMK'nın 86 ncı maddesine göre vekalet ücreti alınamayacağı anlaşılmakla beraber, aynı konumda olan bir başkasının Danıştay'a dava açıp kazandığını, ilgilinin durumunun bizim personel açısından da emsal oluşturduğunu düşünerek yeniden vekalet ücreti ödemeye başladığınızdan bahisle,

işleminizin doğru olup olmadığı hakkındaki yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, Devlet memurlarına vekalet görevi ve aylık verilmesinin şartları, 657 sayılı Yasa'nın değişik 86 ncı maddesinde gösterilmiştir. Söz konusu madde; *"Memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabilir.*

Bir görevin memurlareliyle vekaleten yürütülmesi halinde aylıksız vekalet asıldır.

Ancak, ilkokul öğretmenliği (Yaz tatili hariç), tabiplik, diş tabipliği, eczacılık, köy ve beldelelerdeki ebelik ve hemşirelik, mühendis ve mimarlık, veterinerlik, köy ve kasaba imamlığına ait boş kadrolara Maliye Bakanlığının izni (mahallî idarelerde izin şartı aranmaz) ile, açıktan vekil atanabilir.

.....

Yukarıda sayılan haller dışında, boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğü takdirde memurlara ücretsiz olarak vekaleten gördürülebilir..." hükmünün amirdir.

Görüldüğü üzere, 657 sayılı Yasa'nın 86 ncı maddesi; *memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği, bunun dışında boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğü takdirde memurlara ücretsiz olarak vekaleten gördürülebileceğini öngördüğünden, ilgili personelinizin yazı işleri müdürlüğü görevini vekaleten yürütmesi mümkündür.*

Vekalet ücretine gelince; konuya ilişkin ödemelerle ilgili hususlar, aynı Yasa'nın (Ek: 4.7.2001 - KHK 631/5 md.) 175 inci maddesinde açıklanmıştır. Buna göre; *"... Ancak, kurum içinden...vekalet edenlere vekalet aylığı ödenebilmesi için, vekilin asilde aranan şartları taşıması zorunludur."*

Yine 657 sayılı Yasanın 86 ncı maddesinde, boş kadrolara ait görevlerin lüzum görüldüğü takdirde memurlara ücretsiz olarak vekaleten gördürülebileceği hüküm altına alınmış, aynı maddenin 5 nci fıkrasında; *"Bu kanuna tabi kurumlarda çalışan veteriner hekim veya hayvan sağlık memurları, veteriner hekim veya hayvan sağlık memuru bulunmayan belediyelerin veterinerlik veya hayvan sağlık memurluğu hizmetlerini ifa etmek üzere bu hizmetlerle ilgili kadrolara vekalet aylığı verilmek suretiyle atanabilirler."* denilmek suretiyle de boş kadroya ait görevlerde ücretsiz vekaletin istisnaları sayılmıştır.

Yazı işleri müdürlüğü, yukarıda sayılan istisnalar

arasında da bulunmadığından, boş bulunan söz konusu kadroya vekalet nedeniyle vekalet aylığı ödenmesi mümkün bulunmamaktadır (Sayıştay 4. Daire, 1.5.1997 tarih ve 28390 tutanak sayılı Kararı). Başka bir deyişle, Yazı İşleri müdürlüğü kadrosu, boş olması durumunda aylıksız vekalet suretiyle yürütülecek bir görevdir.

Ancak, 5.5.2006 tarih ve sayılı 26159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 2008 yılında da uygulanmasına devam edilen 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 9 uncu maddesi;

"657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi uyarınca;

... cc) Vekillerin, genel ve ilgili özel mevzuatı uyarınca asaleten atanmada aranan tüm şartları (asaleten atanmada sınav şartı aranan kadro veya görevler için bu sınavlara girebilme hakkının elde edilmiş olması dahil) bir arada taşımaları,

kaydıyla; vekalet ettikleri kadro veya görevler için bu Karar uyarınca öngörülen zam ve tazminatların toplam net tutarının, asli kadro veya görevleri karşılığında fiilen aldıkları zam ve tazminatların toplam net tutarından fazla olması halinde, aradaki fark; 657 sayılı Kanunun 175 inci maddesindeki oranlar dikkate alınmaksızın, vekalet görevine başlanıldığı tarihten itibaren ve vekalet görevinin fiilen yapıldığı sürece ödenir." hükmünü öngördüğünden, personelinizin öğrenim durumu itibarıyla iki yıllık yüksek okul mezunu ve yeterli hizmet süresine sahip olması nedeniyle asaleten atanmada aranan şartları taşıması nedeniyle kendisine vekalet ücreti ödenemeyeceği, ancak vekalet ettiği kadro veya görev için Kararnamade öngörülen zam ve tazminatların toplam net tutarının, asli kadro veya görevi karşılığında fiilen aldıkları zam ve tazminatların toplam net tutarından fazla olması halinde, aradaki farkın, 657 sayılı Kanunun 175 inci maddesindeki oranlar dikkate alınmaksızın, vekalet görevine başlanıldığı tarihten itibaren ve vekalet görevinin fiilen yapıldığı sürece ödeneceği düşünülmektedir.

Ancak, Yasa gereği boş kadrolara ait görevlerin memurlara ücretsiz olarak vekaleten gördürülmesi esas olduğu için vekalet ücreti verilememektedir. İşte bu noktada konuyu yargıya taşıyanlar, öğrenim durumu ne olursa olsun, davayı kazanmaları durumunda vekalet ücreti de alabilmektedirler. Nitekim sizin de belirttiğiniz gibi, bu konuda kazanılmış çok sayıda yargı kararı bulunmaktadır. Fakat yargı kararları kişisel olup, başkaları için emsal oluşturmamaktadır. Bu nedenle, vekalet ücreti alamayanların bizzat kendilerinin yargıya başvurup, kazanmaları durumunda öğrenim ve hizmet sürelerine bakılmaksızın vekalet ücreti alabilmeleri de mümkündür.

Sonuç olarak, emsal karara rağmen ilgiliye vekalet ücreti verilmesi işleminin doğru olmadığı, ancak

vekalet ettiği Yazı İşleri Müdürü kadrosuna ait zam ve tazminat farkını alabileceği değerlendirilmektedir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn.Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Van Gevaş Üysal Belde Belediyesinde Mali Hizmetler Müdürü olarak görev yapmaktayım. Ticaret Lisesi mezunuyum. 3 üncü derecenin 9 uncu kademesinde maaş almaktayım.

Özel Hizmet Tazminatımı %100 üzerinden mi yoksa %135 üzerinden mi almam gerekir? Bu konuda tarafıma bilgi verilmesini saygılarımla arz ederim.

Adil ULUSAL

Üysal Belediyesi

Mali Hizmetler Müdürü

Gevaş/VAN

CEVAP

Sayın Ulusal,

Belediyenizde Mali Hizmetler Müdürü olarak görev yaptığınızı, Ticaret Lisesi mezunu olduğunuzu, 3 üncü derecenin 9 uncu kademesinde maaş almakta olduğunuzdan bahisle, Özel Hizmet Tazminatınızın %100 üzerinden mi yoksa %135 üzerinden mi almanız gerektiği hakkında görüş talep eden yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve aynı Kanunun ek geçici 9 uncu maddesi kapsamına giren kurumlardan aylık alanlara, 2008 yılında ne miktarda zam ve tazminat verileceği, 5.5.2006 tarih ve 26159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 2008 yılında uygulanmasına devam edilen 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda gösterilmiştir. Müdürlere ödenecek Özel Hizmet Tazminatı, Karar'a bağlı II sayılı Cetvelin (A) ÜST YÖNETİM VE GENEL İDARE HİZMETLERİ BÖLÜMÜ'nde gösterilmiştir. Söz konusu Karar'da; 1 inci dereceli müdürler için %135, 2 nci dereceli müdürler için %100, 3 üncü derece müdürler için ise %80 oranında özel hizmet tazminatı öngörülmüştür.

Siz de 3 üncü derecede bulunduğunuzdan, özel hizmet tazminatınızı %80 oranı üzerinden almanız gerekmektedir.

Yan ödeme (zam) oranlarınız ise, I sayılı Cetvelin (G) Bölümünde; İş Güçlüğü 600, Temininde Güçlük 300 ve Mali Sorumluluk 400 olmak üzere toplam 1300 puan olarak belirlenmiştir.

Son olarak hatırlatalım ki, yazınızda 3 üncü derecenin 9 uncu kademesinden aylık almakta olduğunuz belirtilmekle birlikte, bunun 3 üncü derecenin 8 inci kademe olması gerektiği şeklinde düzeltelim. Çünkü, DMK'nın 36 ncı maddesine göre

lise ve dengi okul mezunlarının öğrenim durumları itibariyle ilerleyebilecekleri derece kademe 3/8'dir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah.İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

1969 yılı lise mezunu olup, Kurumumuzda 13.11.1987 tarihinde su endeksi memuru olarak çalışmaya başlayan ve 3.10.1990 tarihinde iki yıllık ön lisans diploması alan ve şu anda çalışmakta olan Mehmet Ali Demirdüzen'in derece ve kademe durumunu bildirmenizi arz ederim.

Not: 1) 20 aylık askerlik borçlanması yatırılmıştır.

Not: 2) 5 yıl 14 günlük SSK'ya tabi hizmeti vardır.

Mahmut Seçim SARAÇ

İmamoğlu Belediyesi

Yazı İşleri Müdürü

ADANA

CEVAP

Sayın Saraç,

1969 yılı lise mezunu olup, Belediyenizde 13.11.1987 tarihinde su endeksi memuru olarak göreve başlayan, 3.10.1990 tarihinde iki yıllık ön lisans diploması alan ve halen çalışmakta olan personelinizin 20 aylık askerlik borçlanmasını yatırmış ve 5 yıl 14 günlük SSK'ya tabi hizmeti olduğundan bahisle, hangi derece ve kademede olması gerektiği hakkındaki yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, memur iken veya memurluktan ayrılarak üst öğrenimi bitirenlerin intibak işlemleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler" başlıklı bölümünün 12/d'ye göre yapılmaktadır. Başka bir deyişle, yüksek öğrenimi sonradan bitiren memurların gelmesi gereken derece ve kademeyi tespit için emsal uygulaması yapılması gerekmektedir.

Ancak, ilgili personeliniz 1969 yılında liseyi bitirdiğinden, emsalinin 2 yıllık yüksek öğrenimini 1971 yılında tamamlayacağı göz önüne alındığında, emsal kaybına uğramadığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda personelinizin hizmet süresine bakıldığında 20.5.2008 tarihi itibariyle;

1- Kazanılmış hak aylığı:

- 13.11.1987 tarihinde memuriyete başladığına göre **20 yıl 6 ay 7 gün,**

- Askerlik hizmeti **20 ay (1 yıl 8 ay),**

olmak üzere kazanılmış hak aylığına esas toplam **22 yıl 2 ay 7 gün** hizmeti bulunmaktadır. Bu da 7 derece 1 kademeye karşılık gelmektedir.

2 yıllık Yüksek Okulu mezunları 10/2 dereceden işe başlayacağına göre, 20.5.2008 tarihi itibariyle, personelinizin kazanılmış hak aylığı 3 üncü derecenin

3 üncü kademesine, 1991 yılında 458 sayılı KHK ile Devlet memurlarına verilen ilave 1 dereceden yararlanmış olacağına göre **2 nci derecenin 3 üncü kademesine** iner, bu derecede 2 ay 7 gün kıdemli olacaktır. Bu durumda personelinizin kazanılmış hak aylığına esas terfi tarihi ise 13.3.2009 tarihi olur.

Ayrıca, personelinizin DMK'nın 64 üncü maddesine göre son 6 yıllık sicil notu ortalamasından pekiyi almış ise, bunun da derece kademesine eklenmesi gerekir.

Ancak, Norm Kadro Yönetmeliğine ekli Memur Kütüğünde memur kadrolarının derece aralıkları 5-11 olarak belirlendiği için memurların kadro derecelerinin 5 inci derecenin altına inmesi mümkün olmadığından personelinizin **kadro derecesi 5** olarak kalacak, kazanılmış hak aylık derecesi ise 657 sayılı DMK'nın 67 nci maddesi uygulanmak suretiyle 2 nci derecenin 3 üncü kademesine yükseltilecek ve ileride 1 inci derecenin 4 üncü kademesine kadar gelebilecektir.

2- Fiili emeklilik aylığı:

Personelinizin sigortalı hizmeti dolayısıyla fiili emeklilik derece ve kademesi, kazanılmış hak aylığından farklı olacaktır. Bu kapsamda;

- Memuriyet ve askerlikte geçen toplam **22 yıl 2 ay 7 gün** hizmeti,

- Özel sektörde geçen **5 yıl 14 gün** hizmet süresi, olmak üzere toplam **27 yıl 2 ay 21 gün** hizmeti bulunmaktadır. Bu da 9 dereceye karşılık gelmektedir.

İki yıllık yüksek okul mezunları 10/2 dereceden işe başlayacağına göre, 20.05.2008 tarihi itibariyle, 1 inci derecenin 2 nci kademesine, ayrıca 458 sayılı KHK uyarınca 1 dereceden yararlanacağı için şu an **1 inci derecenin 4 üncü kademesinde**, yani son kademede bulunmaktadır.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah.İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

1- Belediyemizin nüfusu 7184 iken Sanayi ve ticaretten aldığımız bir X ile Norm Kadro Standartlarına göre D4 Grubunda yer alıyorduk.

En son yapılan adrese dayalı nüfus sayımına göre Beldemizin nüfusu 10192 olmuştur. Yapılacak Norm Kadro ihdasları hangi gruba göre alınmalıdır.

2- Mali Hizmetler Müdürlüğümüz Kasım 2007'de emekli olduğundan, bu tarihten itibaren bu kadroya ben vekalet etmekteyim. 4 yıllık Yönetim Bilimleri Fakültesi mezunuyum. 16 ay Yedek Subay olarak askerlik yaptım. 6 yıl SSK ve Bağ-Kur sigortalısı olarak çalıştım. 14 yıldır Belediyemizin Yazı İşleri Müdürlüğünü yapmaktayım.

657 sayılı DMK'nın 175 inci maddesine göre 1/3

oranındaki vekalet ücreti alabilir miyim? Yanıtlarınızı bekler, saygılar sunarım.

Mehmet GÖÇMEN
Odabaşı Belediyesi
Yazı İşleri Müdürü
ANTAKYA

CEVAP

Sayın Göçmen,

Belediyeniz nüfusunun 7184 iken D4 Grubunda yer almakta iken, en son yapılan adrese dayalı nüfus sayımına göre 10192'ye yükseldiğinden, Norm Kadrolarının hangi nüfus grubuna göre yapılacağı, ayrıca halen boş olan Mali Hizmetler Müdürü kadrosuna vekalet etmeniz nedeniyle 657 sayılı DMK'nın 175 inci maddesine göre 1/3 oranındaki vekalet ücreti alıp alamayacağınız hakkında bilgi talep eden yazınız incelenmiştir.

Bu kapsamda;

1. Belediyelerin norm kadrolarına ilişkin standartlar, İşçileri Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı'nca müştereken belirlenmektedir. Bu amaçla, en son 22 Şubat 2007 tarihinde anılan İdarelerce yönetmelik yayımlanmış ve belediyelerin norm kadroları; nüfus, statü, turizm, sanayi ve ticaret özelliklerine göre tespit edilmiştir. 2007 yılında ise, Adrese Dayalı Nüfus Sayımı yapılmış ve belediyelerin nüfusları yeniden belirlenmiştir. Bu durumda her iki İdare belediyelerin norm kadrolarını yeniden düzenlemeye tabi tutacaktır. Ancak, böyle bir düzenleme yapıp, resmi gazetede yayımlanıncaya kadar, belediyelerin 22 Şubat 2007 tarihli Yönetmelikte yer aldıkları gruptaki sayılarına göre işlem tesis etmeleri, nüfuslarındaki mevcut artış ve azalışları dikkate almamaları gerekmektedir.

2. Devlet memurlarına vekalet görevi ve aylık verilmesinin şartları, 657 sayılı Yasa'nın değişik 86 ncı maddesinde gösterilmiştir. Söz konusu madde; *"Memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılımları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabilir.*

Bir görevin memurlareliyle vekaleten yürütülmesi halinde aylıksız vekalet asıldır.

Ancak, ilkökul öğretmenliği (Yaz tatili hariç), tabiplik, diş tabipliği, eczacılık, köy ve beldeledeki ebelik ve hemşirelik, mühendis ve mimarlık, veterinerlik, köy ve kasaba imamlığına ait boş kadrolara Maliye Bakanlığının izni (mahallî idarelerde izin şartı aranmaz) ile, açıktan vekil atanabilir.

.....

Yukarıda sayılan haller dışında, boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğü takdirde memurlara

ücretsiz olarak vekaleten gördürülebilir..." hükmünü amirdir.

657 sayılı Yasa'nın 86 ncı maddesinin 5 inci fıkrasında hangi görevlere vekalet ücreti verilmek suretiyle gördürüleceği sayılmış; bunların dışındaki boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğü takdirde ücretsiz olarak vekaleten gördürülebileceği belirtilmiştir.

Mali Hizmetler müdürlüğü, yukarıda sayılan istisnalar arasında da bulunmadığından, boş bulunan söz konusu kadroya vekalet nedeniyle vekalet aylığı ödenmesi mümkün bulunmamaktadır (Sayıştay 4. Daire, 1.5.1997 tarih ve 28390 tutanak sayılı Kararı). Başka bir deyişle, Mali Hizmetler Müdürlüğü kadrosu, boş olması durumunda aylıksız vekalet suretiyle yürütülecek bir görevdir.

Ancak, 5.5.2006 tarih ve sayılı 26159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 2008 yılında da uygulanmasına devam edilen 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 9 uncu maddesi;

"657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi uyarınca;

... cc) Vekillerin, genel ve ilgili özel mevzuatı uyarınca asaleten atanmada aranan tüm şartları (asaleten atanmada sınav şartı aranılan kadro veya görevler için bu sınavlara girebilme hakkının elde edilmiş olması dahil) bir arada taşımaları,

kaydıyla; vekalet ettikleri kadro veya görevler için bu Karar uyarınca öngörülen zam ve tazminatların toplam net tutarının, asli kadro veya görevleri karşılığında fiilen aldıkları zam ve tazminatların toplam net tutarından fazla olması halinde, aradaki fark; 657 sayılı Kanunun 175 inci maddesindeki oranlar dikkate alınmaksızın, vekalet görevine başlanıldığı tarihten itibaren ve vekalet görevinin fiilen yapıldığı sürece ödenir." hükmünü öngördüğünden, boş kadroya vekaleteniz dolayısıyla vekalet ücreti ödenemeyeceği, Yazı İşleri Müdürünün Özel Hizmet tazminatı ile Mali Hizmetler Müdürünün aynı olması nedeniyle tazminat farkı da alamayacağınız, ancak Mali Hizmetler Müdürünün Yan ödeme (zam) oranlarının (2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın I sayılı Cetvelinin (G) Bölümünde; İş Güçlüğü 600, Temininde Güçlük 300 ve Mali Sorumluluk 400 olmak üzere toplam 1300 puan), Yazı İşleri Müdürünün yan ödemesinden (zam) 200 puan fazla olduğu için, aradaki farkın vekalet görevine başlanıldığı tarihten itibaren ve vekalet görevinin fiilen yapıldığı sürece alabileceğiniz düşünülmektedir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah.İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU**Sayın Hocam,**

1984 yılında Endüstri Meslek lisesini bitirdim. 1989 yılında 657 sayılı Devlet memurları Kanununa tabi olarak Belediyede işe girdim. 1991 yılında Bayındırlık Bakanlığının açmış olduğu Fen Elemanları Yetiştirme ve Geliştirme kursunun bitirdim ve o günden bugüne kadar Belediyede 4/2 derecede Fen Memuru olarak görev yapmaktayım. Fen Memurlarının norm kadro sistemine göre teknik eleman veya tekniker kadrosuna atanmasının mümkün olup olmadığı ve Başkanımın bu değişiklik atamasında bir mahsurun olup olmadığı hakkında bilgi verilmesini umar, saygılar sunarım.

Kaşif ÇEKÜÇ*Kabadüz Belediyesi**Fen Memuru***ORDU****CEVAP****Sayın Çeküç,**

Endüstri Meslek lisesini olup, Belediyenizde Fen Memuru olarak görev yaptığınızı, 1991 yılında Bayındırlık Bakanlığının açmış olduğu Fen Elemanları Yetiştirme ve Geliştirme kursunun bitirdiğinizi, Fen Memurlarının norm kadroya göre teknik eleman veya tekniker kadrosuna atanmasının mümkün olup olmadığı ve Başkanı bu değişiklik atamasında bir mahsur olup olmadığı hakkında bilgi verilmesi hakkındaki yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde norm kadro uygulamasını düzenleyen “**Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik**”, Resmi Gazete’nin 22 Şubat 2007 tarih ve 26442 sayılı nüshasında yayımlanarak, aynı tarihten geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

Ancak, anılan Esaslar sadece memurların kadro ihdas, iptal ve derece değişikliklerinin ne şekilde yapılacağı hususlarını düzenlemekte ve bu kadrolara yapılacak atamalar konusunda ilgili mevzuata göndermede bulunmaktadır.

Bilindiği üzere, anılan Yönetmelikle Fen Memuru kadroları kaldırılmış, ancak dolu olanların kadroları şahsa bağlı olarak saklı tutulmuştur. Öğrenim durumunuz (End. Mes. Lisesi) itibarıyla teknisyen kadrosuna atanmanız mümkündür. (Tekniker kadrosuna atanabilmek için en az iki yıllık teknik öğrenim görme koşulu olduğundan, bu kadroya atanmanız mümkün değildir.)

Ancak, bunun için kurumunuzca ÖSYM, Milli

Eğitim Bakanlığı veya yüksek öğretim kurumlarından birine branşınız konularından yaptırılacak **unvan değişikliği** sınavına girip başarılı olmanız gerekmektedir. Çünkü, Mahalli idarelerde görev yapan Devlet memurlarının görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavla yapılmaktadır. Bu konuda İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve 05.02.2000 gün ve 23952 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “İl Özel İdareleri, Belediyeler ve İl Özel İdareleri ve Belediyelerin Kurdukları Birlik, Müessese ve İşletmeler İle Bunlara Bağlı Döner Sermayeli Kuruluşlardaki Memurların Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik”in ‘Hizmet grupları’ başlığını taşıyan değişik 5 inci maddesinde, **Teknisyen** kadrosu da unvan değişikliğine tabi kadrolar arasında sayılmıştır.

Bu nedenle Teknisyen kadrosuna atanabilmeniz için önce belediyenizde durumunuza uygun Teknisyen kadrosu bulunması gerekir. Şunu da belirtelim ki; anılan Yönetmeliğe göre, dolu kadrolarda sadece derece değişikliği yapılabildiği için, işgal ettiğiniz Fen Memuru kadrosunun iptal edilerek, başka bir teknik kadroya çevrilmesi mümkün değildir. Bu nedenle, Belediyenizde bir teknisyen kadrosu yoksa, Norm Kadro Yönetmeliğine göre usulüne uygun teknisyen kadrosu ihdas edilmesi gerekmektedir. Şayet kadro varsa Belediyenizce, örneğin ilinizde branşınıza uygun teknik nitelikli bir yüksek okula sınav yaptırıp, başarılı olmak (en 70 puan alınması zorunludur) suretiyle teknisyen kadrosuna atanmanız mümkündür.

Bunun dışında Belediye Başkanınızca yukarıda belirtilen yöntemin dışında, sınavsız atanmanız mevcut yönetmeliğe uygun düşmeyeceği gibi, sorumluluk da doğuracağının bilinmesi gerekir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ***İçişleri Bakanlığı Mah.İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.***ÇEŞİTLİ MEVZUATI****SORU****Sayın Hocam,**

Belediyelerin yasa gereği anons yapma kriterleri nelerdir?

Mehmet AKIN*Aksaray Belediyesi, Zabıta Müdürü***CEVAP****Sayın Akın,**

Bilindiği gibi, belediyeler kanunlardan kaynaklanan bir takım görevleri gereği yaptıkları faaliyetleri ve aldıkları kararları belde halkına duyurmak zorundadır. Bunlara örnek olarak, kesinleşen meclis karar

özetlerinin halka duyurulması, faaliyet raporunun kamuoyuna açıklanması, belediye tarafından hazırlanan yönetmeliklerin mahallinde ilan edilmesi gösterilebilir. Burada sözü edilen duyurular, mahalli gazete, ilan tahtası, belediye hoparlörü, web sayfası vb. araçlarla yapılabilir.

Bazı beldelerde ise, belde halkından gelen talepler üzerine belediye hoparlöründen ilanlar yapılmaktadır. Bu ilanlara örnek olarak, beldeye gelen bir satıcının maliyle ilgili ilan, belde halkından birisinin düğünü, nikahı, cenazesi, vb. duyurular gösterilebilir.

Belde halkından gelen istek üzerine yapılan ilanlardan, 2464 sayılı Kanunun 97 nci maddesi uyarınca belediye meclisi tarafından belirlenen ücret tarifesine göre ücret alınabilecektir. Belediye meclisi isterse, belde halkıyla ilgili ölüm, nişan, düğün gibi ilanların ücretsiz verilmesini de kararlaştırabilir.

Cevaplayan: **Hafize ZÜLÜFLÜ**

İçişleri Bakanlığı Mah.İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinlikleri çerçevesinde ilçemizde bulunan turizm derneğinin yapacağı ve bizim de belediye olarak desteklememiz ve tertip komitesinde yer almamız sebebiyle, söz konusu program için belediye meclisimizce komite kurulması, masrafların ödenmesi ve ödeme yetkilisi tayin edilmesi konusunda karar alınmasına gerek bulunmakta mıdır?

Hülya NAZLI

Çınarcık Belediyesi

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Md.

YALOVA

CEVAP

Sayın Nazlı,

5393 sayılı Belediye Kanununda düzenlenmiş olan belediye meclisinin ve belediye encümeninin görevleri arasında tören komitesi kurulması veya resmi bayramlarda harcama yapılmasıyla ilgili bir husus bulunmamaktadır.

Kutlama komitelerinin kuruluşuna ilişkin hükümler, Ulusal ve Resmi Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliğinde yer almıştır. (1.10.1981, No: 17475 R.G.) Bu Yönetmeliğin "Kutlama komiteleri" başlıklı 5 inci maddesi "Madde 5- 1. İl, İlçe ve Bucaklarda bütün törenler (Zafer Bayramı hariç) Mahalli Mülkiye Amirinin veya görevlendireceği kişinin başkanlığında, Garnizon Komutanlığı, Belediye Başkanlığı, Jandarma, Emniyet,

Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı temsilcilerinden; Bucak Müdürü olmayan Bucaklarda, Kasaba ve Köylerde en yüksek dereceli okul müdürleri arasından en kıdemlisinin Koordinatörlüğünde varsa Belediye Başkanı, Köy Muhtarı ve bir Öğretmenden oluşur." şeklinde düzenlenmiş olup, görüldüğü üzere belediye başkanı da bu komitenin içinde yer almaktadır.

Öte yandan, 5393 sayılı Belediye Kanununun 37 nci maddesi uyarınca belediye başkanı, belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir.

Belediye başkanının görev ve yetkileri Kanunun 38 inci maddesiyle belirlenmiş olup, bu görev ve yetkiler arasında Belediyeyi Devlet dairelerinde ve törenlerde temsil etmek, ayrıca temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneği kullanmak da bulunmaktadır.

Diğer taraftan, belediyenin giderleri Kanunun 60 ıncı maddesinde gösterilmiş olup, yine bu giderler arasında "Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri" yer almıştır.

Belediye bütçesinde yeralan temsil, ağırlama ve tören giderlerinin sarf esas ve usullerini düzenlemek amacıyla İçişleri Bakanlığınca düzenlenen **BELEDİYE BÜTÇESİNDEN YAPILACAK TEMSİL, AĞIRLAMA VE TÖREN GİDERLERİ YÖNERGESİ'nin 9 uncu maddesi;**

"Tören Giderleri

Madde 9- Aşağıda belirtilen törenlerin gerektirdiği giderlerin tümü veya bir kısmı, tören komitesinin kararı ile ödenebilir.

- Resmi ve dini bayramlar ile anma günleri,
- Beldenin kurtuluş günleri,
- Festival ve fuarlar,
- Beldenin sosyal, ekonomik ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak temel atma ve açılış günleri,
- Milli Mücadeleye ait önemli günler." hükmünü taşımaktadır.

Yönergenin 3 üncü maddesi, temsil, ağırlama ve tören giderlerinin konu, kapsam ve miktarının tayininde belediye başkanına takdir yetkisi vermiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri kapsamında, içerisinde belediye başkanının da yer aldığı resmi bayramlarda tören komitesinin kararı ile resmi bayramlara dair yapılacak harcamaların; temsil, tören ve ağırlama giderleri tertibinden belediye başkanının takdir yetkisi dahilinde ödenebileceği değerlendirilmektedir.

Doğal olarak, yapılan giderin belgelenmesi de şarttır.

Cevaplayan: **Hafize ZÜLÜFLÜ**

İçişleri Bakanlığı Mah.İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU**Sayın Hocam,**

5393 Sayılı Belediye Kanunun 67. maddesine istinaden (gelecek yıllara yaygın hizmet yüklemeleri) park, bahçe, refüj bakım onarımları ilk Mahalli İdareler Genel Seçimlerini izleyen 6. ayın sonunu geçmemek üzere ihale yoluyla 3. şahıslara gördürülebilir hükmü gereğince; Belediyemiz park, bahçe, refüj bakım onarımları hizmeti alımı ihalesi 1 Mart 2008 - 31 Ağustos 2009 tarihleri arası açık ihale usulü ile hizmet alım ihalesine çıkılabileceği Belediyemizce düşünülmüştür.

Ancak 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 27. maddesine istinaden (ertesi yıla geçen yüklenme) yukarıda adı geçen hizmet alım ihalemizin yapılamayacağı tereddütü doğmuştur.

Hizmet alımı ihalemizin 2008 mali yılı ile sınırlı mı? Yoksa 1 Mart 2008 - 31 Ağustos 2009 tarihleri arasında (18 ay) açık ihale usulü ile gerçekleştirilebilir mi?

Babaeski Belediyesi*Fen İşleri***CEVAP****Sayın İlgili,**

5393 sayılı Belediye Kanununun "Gelecek yıllara yaygın hizmet yüklenmeleri" başlıklı 67 nci maddesi, " Belediyede belediye meclisinin, belediyeye bağlı kuruluşlarda yetkili organın kararı ile park, bahçe, sera, refüj, kaldırım ve havuz bakımı ve tamiri; araç kiralama, kontrollük, temizlik, güvenlik ve yemek hizmetleri; makine-teçhizat bakım ve onarım işleri; bilgisayar sistem ve santralleri ile elektronik bilgi erişim hizmetleri; sağlıkla ilgili destek hizmetleri; fuar, panayır ve sergi hizmetleri; baraj, arıtma ve katı atık tesislerine ilişkin hizmetler; kanal bakım ve temizleme, alt yapı ve asfalt yapım ve onarımı, trafik sinyalizasyon ve aydınlatma bakımı, sayaç okuma ve sayaç sökme-takma işleri ile ilgili hizmetler; toplu ulaşım ve taşıma hizmetleri; sosyal tesislerin işletilmesi ile ilgili işler, süresi ilk mahallî idareler genel seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmemek üzere ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürülebilir."

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "Ertesi yıla geçen yüklenme" başlıklı 27 nci maddesi, " Niteliğinden dolayı malî yılla sınırlı tutulamayan ve sürekliliği bulunan aşağıdaki iş ve hizmetler için; her iş itibarıyla, bütçelerinde öngörülen ödeneklerin yüzde ellisini, izleyen yılın Haziran ayını

geçmemek ve yüklenme süresi on iki ayı aşmamak üzere, ilgili üst yöneticinin onayıyla ertesi yıla geçen yüklenmelere girişilebilir:

a) Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapım, onarım, etüt ve proje işleri, araştırma-geliştirme projeleri, giyecek ve yiyecek alımları, makine-teçhizat, silah-mühimmat-teçhizat alımlarıyla bunların bakım, onarım ve imalat işleri.

b) Yiyecek, yakacak, akaryakıt ve madeni yağ ihtiyaçları.

c) Temini ve korunması güç olan ilaç, aşı, serum ve tıbbi sarf malzemeleri.

d) Süreli yayın alımı, taşıma, koruma ve güvenlik, temizlik ve yemek hizmetleri.⁽¹⁾

e) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Taşıtların malî sorumluluk sigortası ile yurt dışından tedariki yapılan silah, silah-teçhizat ve mühimmat sevkinin her türlü riske karşı sigortalanması amacıyla yaptırılan nakliyat sigortası.

f) **(Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.)** Makine-teçhizat, yol ve otoyol, bilgisayar ve haberleşme sistemlerinin bakım işleri; her türlü onarım işleri ile elektronik bilgi erişim hizmetleri.

g) **(Ek: 25/4/2007-5628/1 md.)** Emniyet Genel Müdürlüğü'nün giyecek alımları ile silah, mühimmat ve teçhizat alımları.

(Ek ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) Ancak (d) bendinde sayılan işler için bütçelerinde ödeneklerin yüzde ellisinin aşılmayacağı hükmü Millî Eğitim Bakanlığı için aranmaz."

"Gelecek yıllara yaygın yüklenmeler" başlıklı 28 inci maddesinin birinci fıkrası "Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, bir malî yıl içinde tamamlanması mümkün olmayan yatırım projeleri için gelecek yıllara yaygın yüklenmeye girişebilir...."

şeklinde düzenlenmiştir.

Yukarıdaki hükümler çerçevesinde konunun uzmanlarıyla da yapılan görüşmeler neticesinde, 5393 sayılı Kanunun Belediyeler için özel kanun niteliğinde olduğu ve 5018 sayılı Kanundan sonra yürürlüğe girdiği, ayrıca 5018 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin ertesi yıla geçen yüklenmeleri düzenlediği, 28 inci maddesinin ise, gelecek yıllara yaygın yüklenmeye cevaz verdiği değerlendirilmekte olup, Belediyenizce park, bahçe, refüj bakım onarım işi ilk Mahalli İdareler Genel Seçimlerini izleyen 6 ncı ayın sonunu geçmemek üzere ihaleyle üçüncü kişilere yaptırılacaktır.

Cevaplayan: **Hafize ZÜLÜFLÜ**

İçişleri Bakanlığı Mah.İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

PRATİK BİLGİLER

Hazırlayan: Mustafa DÖNMEZ -İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md. Şb. Md.

MEMUR AYLIK KATSAYILARI VE SOSYAL YARDIMLAR (1.1.2008 - 30.6.2008)	
Aylık Katsayılar	
Aylık (Maaş) Katsayı	0,049486
Kıdem Aylığı Göstergesi (20 x Kıdem Yılı x Aylık Katsayı)	20
Taban Aylığı Katsayısı	0,65283
Yan Ödeme Katsayısı	0,01569
Özel Hizmet Tazminat Tavanı (8.000 + 1.500) x 0,049486	470,12
Sosyal Yardımlar	
Aile Yardımı (1500 x Aylık Katsayı).	74,23
Çocuk Yardımı (250 Puan x Aylık Katsayı)	12,37
Çocuk Yardımı (0-6 yaş) : (500 Puan x Aylık Katsayı)	24,74
Doğum Yardımı (2500 Aylık x Katsayı)	123,72
Ölüm Yardımı	
Eş ve Çocuk: (8.000 + 1.500) x Aylık Katsayı)	470,12
Memur: (8.000 + 1.500) x Aylık Katsayı x 2)	940,23

YÜRTİÇİ HARCIRAHLARI (1.1.2008 - 31.12.2008)	
Memur ve Hizmetlilerden;	
Ek göstergesi 8000 ve daha yukarı olanlar.	29,50
Ek göstergesi 5800 (dahil) - 8000 (hariç) olanlar.	26,50
Ek göstergesi 3000 (dahil) - 5800 (hariç) olanlar	24,00
Kadro derecesi 1 - 4 olanlar	21,50
Kadro derecesi 5 - 15 olanlar	20,50

FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ (01.01.2008 - 31.12.2008)		
	Konusu	Tutarı
Fazla Çalışma Saat Ücreti 657 s.K md 178	Genel	0,90
	Büyükşehir ve İl Belediye Başkanı ile birlikte çalışanlar (Ayda 90 saati geçemez)	1,10
	Nüfusu 250 bin ve daha yukarı olan belediyeler (Byş. Belediye sınırları içindeki ilçe belediyeleri dahil) gelirden fiilen çalışanlara (yılda 300 saati geçemez)	2,15
Fazla Çalışma Saat Ücreti 657 s.K md 178	Nüfusu 10 bine kadar olan belediyelerde	141,00
	Nüfusu 10.001-50.000 arasında olan belediyelerde	151,50
	Nüfusu 50.001-100.000 arasında olan belediyelerde	167,00
	Nüfusu 100.001-250.000 arasında olan belediyelerde	188,00
	250.001-1.000.000 arasında olan belediyelerde	224,50
	1.000.000'dan fazla olan belediyelerde	261,00
	Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediyeleri dışındaki büyükşehir itfaiye personeli için	261,00
	Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir sınırları içerisindeki için	350,00

YILLIK İZİNLER (Memurlar İçin)	
1 Yılda 10 yıla kadar olanlar (10 yıl dahil)	20 Gün
10 Yılda fazla olanlar	30 Gün
Doğum izni	3 Gün
Evlilik ve ölüm hallerinde izin	5 Gün
Mazeret izni	10 Gün

4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU PARASAL LİMİTLERİ

(2007/1 s. K.İ.Tebliği, RG : 25.1.2007 - 26414)

(1.2.2008 - 31.01.2009 döneminde geçerlidir)

Eşik Değer	Mal ve hizmet alımları Md. 8/b	934.763
	Yapım işleri Md. 8/c	20.564.840
Açık İhale Kamu İhale Bülteni İlan Limiti (İhalede en az 40 gün önce)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/a-1	934.763
	Yapım işleri Md. 13/a-1	20.564.840
Belli İstek. İha.Kamu İhale Bülteni İlan Limiti (Son başvuru tarihinden en az 14 gün önce)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/a-2	934.763
	Yapım işleri Md. 13/a-2	20.564.840
Pazarlık usu. Res. Gaz. İlan Limiti (İhalede en az 25 gün önce)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/a-3	934.763
	Yapım işleri Md. 13/a-3	20.564.840
Yerel Gazete İlan Limiti (İhal. en az 7 gün önce en az 2 gazetede)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/b-1	61.192
	Yapım işleri Md. 13/b-1	122.386
Kamu İhale Bülteni İlan Limiti İhalede en az 14 gün önce yapılır (milyon)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/b-2	61.192-122.386
	Yapım işleri Md. 13/b-2	122.386 - 1.019.908
Kamu İhale Bülteni İlan Limiti (İhalede en az 21 gün önce)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/b-3	122.386 - 1.019.908
	Yapım işleri Md. 13/b-3	1.019.908 - 20.564.840
İhale Sonucunun Kamu İhale Büteneinde İlan Edilmesi	Mal ve hizmet alımları Md. 47	2.039.822
	Yapım işleri Md. 47	4.079.646
Doğrudan Temin Usulü ile Alımlar	Büyükşehirlerde Md. 22/d	30.595
	Diğerlerinde Md. 22/d	10.195
Pazarlık Usulü ile Alımlar	Madde 21/f	101.986
Şikayette Bulunmada Yatacak Tutar	Madde 53/j-2	301
İhalelerden Kamu İhale Kurumu Payı	Madde 53/j-1(sözleşmenin %005'i)	203.978
İstisna Sınırı	Madde 3/g	4.691.592
Mimar - Mühendislerin Yapım İhalelerine Katılmada Yeterlik Şartı Yıllık Limiti	Madde 62/h	122.387

KABAHAHLER KANUNU'NA GÖRE VERİLECEK PARA CEZALARI

(1.1.2008 - 31.12.2008)

Cezanın Türü	Yasal Dayanağı	Tutarı (YTL)	
		En Az (*)	En Çok (*)
Emre aykırı davranış (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.32	125,00	125,00
Dilencilik (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.33	62,00	62,00
Gürültü (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.36/1	62,00	62,00
	5326 s. K. md.36/2 (Tic. işl. sah.)	1.268,00	6.344,00
Rahatsız etme (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.37	62,00	62,00
İşgal (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.38/1	62,00	62,00
	5326 s. K. md.38/2	125,00	633,00
Çevreyi Kirlletme (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.41/1	23,00	23,00
	5326 s. K. md.41/2	633,00	6.344,00
	5326 s. K. md.41/3	62,00	62,00
	5326 s. K. md.41/4	125,00	3.805,00
	5326 s. K. md.41/4 (Tüz. kişi için)	125,00	6.344,00
	5326 s. K. md.41/5	62,00	62,00
	5326 s. K. md.41/6	316,00	316,00
Afiş Asma (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.42	125,00	3.805,00

(*) 5326 s.K. 17/7.md. uyarınca; idarî para cezasının hesabında bir Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz.

BELEDİYE PARA CEZALARI			
(1.1.2008 - 31.12.2008)			
Ceza Türü ve Ceza Mercii	Yasal Dayanağı	Tutarı (YTL)	
		En Az (*)	En Çok(*)
Belediye cezaları (Belediye Encümeni)	1608 s. K. md.1	125.-	125.-
Belediye cezaları (Belediye Encümeni)	1608 s. K. md.2	250.-	5.000.-
Toptancı Hal Kanununa göre ceza (Belediye Encümeni)	80 s. K. md. 4/1	1.000.-	10.000.-
Ruhsat alınmadan veya ruhsat veya eklerine veya imar mevzuatına aykırı yapılan yapıların yapı sahibine ve müteahhidine (Bel. Enc.)	3194 s. K. md. 42/1	906.-	45.360.-
Kaçak inşaat (Fenni mesule)	3194 s. K. md. 42/1	181.-	9.072.-
İmar Kanunu'nun 28, 33, 34, 39, 40 ıncı md.lerine uymayanlara (Mal sahibi, fenni mesul, müteahhide)	3194 s. K. md. 42/2	906.-	18.142.-
Çevre Kanununa göre verilecek cezalar (Yetki devredilen belediyeler, Bel.Enc.)	2872 s. K. md. 20/h	462.-	462.-
	2872 s. K. md. 20/h	1.386.-	1.386.-
	2872 s. K. md. 20/h	4.622.-	4.622.-
	2872 s. K. md. 20/h	13.867.-	13.867.-
Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hk. KHK'ya göre ceza (Belediye Encümeni)	552 s. KHK md.5/1, 2, 3; md. 7/2	3.679.-	3.679.-
	552 s. KHK md. 6/2,3; md.10/1,2	1.103.-	1.103.-
	552 s.KHK md.8/2; md.10/3; md.26/1	1.470.-	1.470.-
	552 s. KHK md.26/1d	7.358.-	7.358.-
	552 s. KHK md.21	26.800.-	26.800.-
Sular Kanunu'na göre ceza (Belediye Encümeni)	831 s. K. eklenen 2659 s. K. md.7	125.-	125.-
Hafta Tatili Hakkında Kanun'a göre ceza (Belediye Encümen)	394 s. K. md.10	109.-	109.-
Öğle Dinlenmesi Hakkında K. göre ceza (Belediye Encümeni)	6301 s. K. md.7	109.-	109.-
Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine uygulanacak ceza (Belediye Encümeni)	2559 s. K. md.6	633.-	1.268.-
Kat Mülkiyeti Kanun'a göre ceza (Bel. Enc.)	634 s. K. md.14 (Kat mülk. Belgelerini tamamlamama)	1.072.-	1.072.-
Kat Mülkiyeti Kanun'a göre ceza (Bel. Enc.)	634 s. K. Geç. md.1(Kat mülk. Belgelerini tamamlamama)	1.072.-	1.072.-

(*) 5326 s.K. 17/7.md. uyarınca; idarî para cezasının hesabında bir Türk Lirasının kûsuru dikkate alınmaz.

2886 Sayılı DEVLET İHALE KANUNU MİKTAR VE LİMİTLERİ

Madde 17/2 : Günlük Gazetede ilan sınırı		330.000
Madde 17/3 : Resmi Gazetede ilan sınırı		970.000
Madde 45 : Açık Teklif Sınırı		970.000
Madde 51/a : Pazarlık Sınırı	İllerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçelerde ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	30.000
	Diğer ilçelerde	15.000
Madde 76 : Komisyon Yetkisi	İstanbul, Ankara ve İzmir büyükşehir il merkezleri	205.000
	Diğer büyükşehir belediyesi olan il merkezleri	105.000
	Diğer il merkezleri büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	70.500
	Diğer ilçeler	57.500

BELEDİYE BAŞKAN ÖDENEKLERİ
(1.1.2008 - 30.06.2008)

Nüfusuna Göre Belediyeler	Gösterge	Azami Tutarı
Nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde	70.000	3.464,02
Nüfusu 10.001-50.000 arasında olanlar	80.000	3.958,88
Nüfusu 50.001-100.000 arasında olanlar	100.000	4.948,60
Nüfusu 100.001-250.000 arasında olanlar	115.000	5.690,89
Nüfusu 250.001-500.000 arasında olanlar	135.000	6.680,61
Nüfusu 500.001-1.000.000 arasında olanlar	155.000	7.670,33
Nüfusu 1.000.001-2.000.000 arasında olanlar	190.000	9.402,34
Nüfusu 2.000.001'den fazla olanlar	230.000	11.381,78

BELEDİYE MECLİS ÜYESİ HUZUR HAKLARI
(1.1.2008 - 30.06.2008)

Nüfusuna Göre Belediyeler	Azami Tutarı
Nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde	38,49
Nüfusu 10.001-50.000 arasında olanlar	43,99
Nüfusu 50.001-100.000 arasında olanlar	54,98
Nüfusu 100.001-250.000 arasında olanlar	63,23
Nüfusu 250.001-500.000 arasında olanlar	74,23
Nüfusu 500.001-1.000.000 arasında olanlar	85,23
Nüfusu 1.000.001-2.000.000 arasında olanlar	104,47
Nüfusu 2.000.001'den fazla olanlar	126,46

BELEDİYE ENCÜMEN ÜYESİ HUZUR HAKLARI
(1.1.2008 - 30.06.2008)

Nüfusuna Göre Belediyeler	Gösterge	Azami Tutarı
Nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde	3500	173,20
Nüfusu 10.001-50.000 arasında olanlar	4500	222,69
Nüfusu 50.001-200.000 arasında olanlar	6000	296,22
Nüfusu 200.001'den fazla olanlar	7500	371,15
Büyükşehir belediyelerinde	12000	593,83

(*) Belediye encümeninin memur üyelerine bu tutarların yarısı ödenir.

RESMÎ GAZETE

MAYIS

KANUN

KANUN: Emniyet Teşkilatı Kanunu, Devlet Memurları Kanunu ve Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 5757

Kabul Tarihi: 24/4/2008

İçerik: ... **MADDE 3** – 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 36 ncı maddesinin (VII) numaralı bendine “özel kanunlarına göre” ibaresinden sonra gelmek üzere “çarşı ve mahalle bekçisi” ibaresi eklenmiş ve (VIII) numaralı bendinde yer alan “kurumlarda, çarşı ve mahallelerde” ibaresi “kurumlarda” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 152 nci maddesinin “II- Tazminatlar” kısmının “D) EMNİYET HİZMETLERİ TAZMİNATI” bölümünün (a) bendine aşağıdaki (11) numaralı alt bent eklenmiş, takip eden alt bent buna göre teselsül ettirilmiştir ve aynı bölümün (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“11. Çarşı ve Mahalle bekçileri için % 72’sine,” ...

8 Mayıs 2008 tarih ve 26870 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

KANUN: Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 5759

Kabul Tarihi: 30/4/2008

MADDE 1 – 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 301 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama

MADDE 301 – (1) Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Türkiye Büyük Millet Meclisini, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ve Devletin yargı organlarını alenen aşağılayan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Devletin askerî veya emniyet teşkilatını alenen aşağılayan kişi, birinci fıkra hükmüne göre cezalandırılır.

(3) Eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları suç oluşturmaz.

(4) Bu suçtan dolayı soruşturma yapılması, Adalet Bakanının iznine bağlıdır.”

8 Mayıs 2008 tarih ve 26870 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

KANUN: Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 5754

Kabul Tarihi: 17/4/2008

8 Mayıs 2008 tarih ve 26870 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

KANUN: Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 5761

Kabul Tarihi: 7/5/2008

15 Mayıs 2008 tarih ve 26877 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

KANUN: Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanun ile Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Kanun No: 5762

Kabul Tarihi: 9/5/2008

21 Mayıs 2008 tarih ve 26882 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

KANUN: İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Kanun No: 5763

Kabul Tarihi: 15/5/2008

26 Mayıs 2008 tarih ve 26887 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

BAKANLAR KURULU KARARI

BAKANLAR KURULU KARARI: Mahalli İdare Birliklerinin Kurulmasına İzin Verilmesi Hakkında Karar

Karar Sayısı: 2008/13618

İçerik: Ekli listede adları yazılı mahalli idare birliklerinin kurulmasına izin verilmesi; İçişleri Bakanlığının 17/4/2008 tarihli ve 62094 sayılı yazısı üzerine, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 4 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 1/5/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır.

27 Mayıs 2008 tarih ve 26888 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

TBMM KARARI

TBMM KARARI: Ülkemizde Yaşanan Çevre Sorunlarının Araştırılarak Sürdürülebilir Çevre Politikası İçin Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla

Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına İlişkin Karar

Karar No: 916

Karar Tarihi: 6/5/2008

İçerik: Ülkemizde yaşanan çevre sorunlarının araştırılarak sürdürülebilir çevre politikası için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına, bu araştırmayı yapacak Komisyonun 21 üyeden kurulmasına, Komisyonun çalışma süresinin Başkan, Başkanvekili, Sözcü ve Kâtip Üye seçimi tarihinden başlamak üzere 3 ay olmasına ve gerektiğinde Ankara dışında da çalışmasına, Genel Kurulun 6/5/2008 tarihli 99 uncu Birleşiminde karar verilmiştir.

13 Mayıs 2008 tarih ve 26875 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

YER ADININ DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KARAR

YER ADININ DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KARAR:

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINDAN:

İçerik: Muş İli Merkeze bağlı Yağcılar Beldesinin ve Yağcılar Belediyesinin adının “Yeşilova” olarak değiştirilmesi, 5393 sayılı Belediye Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca uygun görülmüştür.

27 Mayıs 2008 tarih ve 26888 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

YÖNETMELİK

YÖNETMELİK: Karar Sayısı: 2008/13617

İçerik: “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in yürürlüğe konulması; Kültür ve Turizm Bakanlığının 28/1/2008 tarihli ve 15878 sayılı yazısı üzerine, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu’nun 37 nci maddesinin (A) bendine göre, Bakanlar Kurulu’nca 29/4/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır.

24 Mayıs 2008 tarih ve 26885 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

YÖNETMELİK: Karar Sayısı: 2008/13644

İçerik: “Yetiştirilmek Amacıyla Yurt Dışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in yürürlüğe konulması; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 80 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 2/5/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır.

28 Mayıs 2008 tarih ve 26889 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

YÖNETMELİK: ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMUNDAN: Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

30 Mayıs 2008 tarih ve 26891 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

TEBLİĞ

TEBLİĞ: 2008 Yılı Mart Ayında Verilen Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi

2 Mayıs 2008 tarih ve 26864 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

TEBLİĞ: ULAŞTIRMA BAKANLIĞINDAN: Bir Kısım Motorlu Karayolu Taşıtlarının Piyasadan Çekilmesine İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 53)

3 Mayıs 2008 tarih ve 26865 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

TEBLİĞ: TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞINDAN: Gıda Maddeleri ve Gıda ile Temasta Bulunan Madde ve Malzemelerin İthalatında Kontrol Belgesi Onaylanması ve İthalat Aşamasındaki Kontrol İşlemleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2008/16)

8 Mayıs 2008 tarih ve 26870 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

TEBLİĞ: KAMU İHALE KURUMUNDAN: Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ **15 Mayıs 2008 tarih ve 26877 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.**

NOT: Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile İlgili Düzeltme **17 Mayıs 2008 tarih ve 26879 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.**

TEBLİĞ: İÇİŞLERİ, MALİYE VE SAĞLIK BAKANLIKLARINDAN: Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Yer, Araç, Bina ve Tesislerde Tütün Ürünü Tüketenlere Verilecek İdari Yaptırım Kararlarının Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ

İçerik: Bu Tebliğin amacı, 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen kamu kurum ve kuruluşlarına ait yer, araç, bina ve tesislerde tütün ürünü tüketenlere ilgili birim amiri tarafından yetki verilen kamu görevlileri tarafından uygulanacak idari yaptırımlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

27 Mayıs 2008 tarih ve 26888 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

TEBLİĞ: MALİYE BAKANLIĞINDAN: Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 382)

30 Mayıs 2008 tarih ve 26891 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

GENELGELER - TEBLİĞLER

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.65.001/80000-12218
Konu : 5747 Sayılı Kanun

01.05.2008

GENELGE (2008/34)

.....VALİLİĞİNE

5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 22/03/2008 tarih ve 26824 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun uygulanması sırasında aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre hareket edilmesi uygun bulunmuştur.

1. 5747 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesine göre köye dönüştürülen belediyeler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde, 5393 sayılı Belediye Kanununun 8 inci maddesindeki usule bağlı olmaksızın, belediye meclisinin kararı ile bağlı oldukları il veya ilçe belediyesine mahalle olarak katılma talebinde bulunabilecektir. Katılma işleminin gerçekleşmesi için katılacak belediye ile katılınacak il veya ilçe belediyesinin sınırları arasında, başka bir belediye veya köyün bulunmaması ve aralarındaki mesafenin meskûn sahadan meskûn sahaya on kilometreden fazla olmaması gerekmektedir.

Katılım işlemi katılınacak il veya ilçe belediye meclisinin olumlu kararı ile sonuçlandırılacak ve Bakanlığa bildirilecektir.

5747 sayılı Kanuna ekli (44) sayılı Listede yer alan ve tüzel kişiliği ilk genel mahalli idareler seçimlerine kadar devam edecek belediyeler arasında, bu Kanun ve 5393 sayılı Kanunu hükümlerine göre birleşme veya katılma işlemleri yapılmayacaktır.

2. 5747 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasına göre, mahallere veya köye dönüşen belediyeler ile il ya da ilçe belediyesine katılan belediyelerin tüzel kişiliği, organları, hakları, yetkileri ve görevleri ilk genel mahalli idareler seçimine kadar devam edecektir. Bu çerçevede, Kanunun yürürlüğe girmesinden önceki mevcut belediye sınırları içinde her türlü belediye hizmetleri bu belediyeler tarafından yürütülecektir.

Bir ilçe belediyesinin sınırları içinde bulunan mahalle veya mahalle kısımlarından, bu Kanun hükümlerine göre başka bir ilçe belediyesine katılan yerlerde, 5393 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine göre yeni mahalle kurma veya mevcut bir mahalle ile birleştirmeye ilişkin işlemler katılınan belediyeler tarafından yapılacaktır. Bu yerlerde, belediye hizmetleri katılınan ilçe belediyeleri tarafından sunulacaktır.

3. 5747 sayılı Kanunun Geçici 2 nci maddesinin beşinci fıkrasına göre, tüzel kişiliği ilk genel mahalli idareler seçimlerine kadar devam edecek belediyelerin, yeni personel istihdamı, toplu iş sözleşmesi yapması, taşınır ve taşınmaz malları ile iş makinesi ve diğer taşınları satması ve borçlanmaları katıldığı belediyenin; ilk kademe belediyelerinin ya da mahalle veya mahalle kısımlarının birleştirilmesi suretiyle yeni kurulan ilçelerdeki belediyelerde büyükşehir belediyesinin; köye dönüşen yerlerde il özel idaresinin onayı ile yapılacaktır.

4. Tüzel kişiliği ilk genel mahalli idareler seçimlerine kadar devam edecek belediyelerin, 5393 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi kapsamında yapacakları personel istihdamı konusunda Bakanlığımıza yapacakları izin başvurularında, köye dönüşen belediyelerde il özel idaresi, ilk kademe belediyelerinin ya da mahalle veya mahalle kısımlarının birleştirilmesi suretiyle yeni kurulan ilçelerdeki belediyelerde büyükşehir belediyesinin ve diğer yerlerde katılınan belediyeden alınacak izin belgesi başvuru evrakına eklenecektir.

5. Tüzel kişiliği ilk genel mahalli idareler seçimlerine kadar devam edecek belediyeler, mevcut personeli, taşınır ve taşınmaz mallarını, iş makinelerini ve diğer taşınları ile kamu kurum ve kuruluşlarına olan borçlarını katılacakları belediyeye, büyükşehir belediye teşkilatı bulunan yerlerde büyükşehir belediyesine, köye dönüşen belediyeler ise il özel idaresine, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde bildirecektir.

Bu bildirimi zamanında yapmamış olan belediyelerin bildirim yapmaları valilikler tarafından sağlanacaktır.

6. Tüzel kişiliği ilk genel mahalli idareler seçimlerine kadar devam edecek belediyeler, yeni nazım ve uygulama imar planı yapmayacaklar, mevcut planlarda yapılması gereken zorunlu değişiklikler ile ifraz, tevhit, parselasyon, yola terk ve yoldan ihdas gibi her türlü imar uygulamasını büyükşehir belediye sınırlarında büyükşehir belediyesinin, diğer belediyelerle birleşme durumunda katılınacak belediyenin, bunun dışındaki hallerde il özel idaresinin onayı ile yapacaktır.

Yürürlükte bulunan imar planlarına uygun olmak şartıyla yapı ruhsatları, tüzel kişiliği ilk genel mahalli idareler seçimlerine kadar devam edecek belediyeler tarafından verilecektir. Ancak, tüzel kişilikleri ilk genel mahalli idareler seçimleri ile birlikte sona erecek belediyelerin sınırlarında yürürlükteki planlara aykırı, kaçak, ruhsatsız ve ruhsata aykırı yapılaşmayı önlemek üzere valilikler, kaymakamlıklar, il özel idareleri, büyükşehir belediyeleri ve katılınan belediyeler

mevzuatta öngörülen yetkilerini kullanacak ve gerekli tedbirleri alacaklardır.

7. 5747 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre paylaşırma, devir ve tasfiye işlemlerinin yürütülmesi için illerde vali veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, ilgili idareler de temsil edilmek suretiyle vali tarafından belirlenecek paylaşım, devir ve tasfiye komisyonu kurulacaktır. Paylaşım, devir ve tasfiye işlemleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk genel mahalli idareler seçimlerinden önce sonuçlandırılacaktır.

8. 5747 sayılı Kanuna göre tüzel kişiliği ilk genel mahalli idareler seçimlerine kadar devam edecek belediyeler, 2009 yılında mahalli idareler seçimlerinin yapılacağı döneme kadar olmak üzere üç aylık bütçe yapacaktır. Bu Kanunla kurulan ilçe belediyeleri ise ilk genel mahalli idareler seçimleri sonucu organlarının teşekkül etmesiyle birlikte 2009 yılına ilişkin olarak 9 aylık bütçe yapacaktır.

İlk kademe belediyesi iken ilçeye dönüştürülen belediyeler ise, katılacak yeni yerleri de dikkate alarak 2009 yılında yıllık bütçe yapacaktır.

9. Yeni kurulan ilçelerdeki kamu binalarının yerleri, ilçe merkezi olarak kabul edilen sınırlar içinde uygun bina ve yer durumuna göre valiliklerce belirlenecektir.

10. 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 14 üncü maddesinde yapılan değişiklik kapsamında kesinleşen belediye meclis kararları, büyükşehir belediyeleri için valiye; büyükşehir belediyesi dışındaki diğer belediyeler için ise bağlı oldukları ilçenin kaymakamına gönderilecektir.

Yeni kurulan ilçelerde belediye meclis kararları, kaymakam ataması yapıncaya kadar valiye gönderilecektir.

11. Kanunun uygulanması ile ilgili olarak karşılaşılabilecek sorun ve tereddütler konusunda, 2006/75 sayılı Genelge çerçevesinde görüş sorulacaktır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Beşir ATALAY
Bakan

DAĞITIM:
81 İl Valiliğine

21 Mayıs 2008 tarih ve 26882 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Başbakanlıktan:

Konu: Adres Kayıt Sisteminin Uygulanması.

GENELGE **2008/8**

Kişilerin yerleşim yeri (ikamet) ve diğer adres bilgilerinin, standartlara uygun şekilde tek merkezde tutulması ve bu bilgilerin belli ilkeler çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılmasını sağlamak amacıyla uygulamaya konulan Adres Kayıt Sisteminin sağlıklı bir şekilde yürütülmesine yönelik olarak aşağıdaki tedbirlerin alınması uygun görülmüştür.

1. Kamu kurum ve kuruluşları yaptıkları işlemlerde MERNİS veri tabanında yer alan ve T.C. kimlik numarası ile ilişkilendirilmiş bulunan “Kimlik Paylaşımı Sistemi”nden (KPS) temin edecekleri yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini esas alacaklardır. Henüz KPS’ye bağlanmayan kamu kurum ve kuruluşları ise hazırlıklarını en kısa sürede tamamlayarak KPS’ye bağlanacaklardır.

2. Kırtasiyeciliğin ortadan kaldırılması Hükümetimizin öncelikli hedeflerindendir. Bu bağlamda, kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülen iş ve işlemlerde, nüfus müdürlüklerinden veya vatandaşlarımızdan yerleşim yeri ve diğer adres belgesi (ikametgâh ilmühaberi) ile nüfus kayıt örneği istenmeyecek, bu belgeler, ilgili kuruluş tarafından doğrudan KPS’den elde edilecektir.

3. Adres Kayıt Sistemi çerçevesinde oluşturulan Ulusal Adres Veri Tabanının sürekliliğinin sağlanması, mahalle, cadde, sokak adı gibi adres bileşenlerinin güncellenmesi, numaralama ve levhalama çalışmalarının mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi ile mümkündür. Ulusal Adres Veri Tabanının güncel tutulması amacıyla İl özel idareleri ve belediyelerce “Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik” hükümleri titizlikle uygulanacak, mahalle, cadde, sokak adı gibi adres bileşenlerinde meydana gelen değişiklikler en kısa sürede kamuoyuna duyurulacaktır.

4. Kurumlar, her türlü iş ve işleminde, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından belirlenen (TS EN 14142-1) adres standardına uyacaklardır.

Bilgilerini, uygulamaların yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde gerçekleştirilmesini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

**T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü**

Sayı : B.05.0.MAH.0.71.00.01/12914
Konu : Sözleşmeli Personel

08.05.2008

.....VALİLİĞİNE
(İl Mahalli İdareler Müdürlüğü)

İlgi : 16/01/2007 tarih ve 2007/10 sayılı genelgemiz.

22/02/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına İlişkin Yönetmelik”in ekindeki (V) sayılı Teknik Personel Kadro Unvanları ve 10/10/2007 tarihli ve 26548 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “İl Özel İdareleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik”in (III) sayılı Teknik Personel Kadro Unvanları listesine “Ekonomist” kadro unvanı ilave edildiğinden;

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına istinaden düzenlenen sözleşmeli personel çalıştırılmasına ilişkin genelgemiz ekindeki sözleşmeli personel kadro unvanları listesine “Ekonomist” unvanı eklenmiştir.

Bilgilerinizi ve iliniz dahilindeki il özel idaresi, belediyeler ve belediyeye bağlı kuruluşlarına duyurulmasını rica ederim.

Zekeriya ŞARBAK
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı

DAĞITIM :
81 İl Valiliğine

**T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü**

Sayı : B.05.0.MAH.0.71.00.01/12534
Konu : Yürütmenin Durdurulması

05.05.2008

.....VALİLİĞİNE

5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına Veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve Bakanlığımız tarafından yayımlanan 2007/1 sayılı Tebliğin uygulanmasına ilişkin, Bakanlığımız aleyhine kurumlar ya da kişiler tarafından dava açılmakta olup, mahkemeler tarafından “...yürütmenin durdurulmasına” ilişkin karar verildiği görülmektedir.

İdari Yargılama Usulü Kanununun Kararların sonuçları başlıklı 28 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez. Ancak, haciz veya ihtiyati haciz uygulamaları ile ilgili davalarda verilen kararlar hakkında bu kararların kesinleşmesinden sonra idarece işlem tesis edilir.” hükmü gereğince;

T.C. Anayasası, Kanunları, uygulamada yaygın kabul gören Danıştay içtihatları ve Bakanlığımızın Genelgeleri ve uygulamaları çerçevesinde gereksiz yazışmalara meydan verilmemesi, zaman kaybına ve maddi ve manevi tazminat davalarına konu olunmaması açısından idari yargı mercileri tarafından verilen yürütmeyi durdurma kararlarının süresi içinde ve gecikmeksizin uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

İliniz özel idaresi, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların kurdukları mahalli idare birliklerine duyurulmasını önemle rica ederim.

Ercan TOPACA
Vali
Bakan a.
Genel Müdür

16 Mayıs 2008 tarih ve 26878 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Başbakanlıktan:

Konu: 4207 Sayılı Kanun Hükümlerinin Uygulanması.

GENELGE
2008/6

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de tütün ürünlerinin tüketilmesi yaygın bir alışkanlık ve ciddi bir halk sağlığı sorunudur. Bu ürünlerin tüketilmesi, kullananların yanı sıra pasif olarak tütün dumanına maruz kalanları da etkilemektedir. Çocuklarımızın ve gençlerimizin günlük hayatta tütün ürünü tüketen yetişkinlerle bir arada bulunmaları ve onlara özenmeleri, gelecek nesillerin sağlığını da tehdit eder durumdadır.

Bilindiği gibi kişileri ve gelecek nesilleri tütün ürünlerinin zararlarından korumak ve herkesin en temel haklarından biri olan temiz hava soluyabilmesini sağlamak amacıyla 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun yürürlüğe konulmuş, 5727 sayılı Kanunla da; bir bölümü 19/5/2008 tarihinde yürürlüğe girmek üzere çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Yapılan mevzuat düzenlemeleri sonucunda ülkemiz tütün ürünlerinin zararlarından korunmak yolunda önemli adımlar atmış ve bu konuda yasal düzenlemesi olan sayılı ülkeler arasına girmiştir. Vatandaşlarımızın da bu konuda yüksek bir duyarlılığa sahip olduğu, tütün bağımlılığı olsun olmasın, tütün ürünlerinin kullanımı konusunda yürütülen mücadeleyi samimiyetle desteklediği bilinmektedir.

Kanun hükümlerinin etkili şekilde uygulanması, uygulamada standardın sağlanması ve herhangi bir aksaklık yaşanmaması bakımından uyulması gereken hususlar aşağıda belirtilmiştir.

1- Sabit veya seyyar bir tavanı veya çatısı (çadır, güneşlik vb. dahil) olan, kapıları, pencereleri ve giriş yolları dışında bütün yan yüzeyleri geçici veya kalıcı olarak tamamen kapatılmış alanlar ile aynı şekilde tavanı veya çatısı olup yan yüzeylerinin yarısından fazlası kapalı bulunan yerler “kapalı alan” olarak değerlendirilecek ve bu alanlarda tütün ürünleri tüketilmesi önlenecektir.

2- a) Kamu hizmet binalarının kapalı alanlarında,

b) Koridorları dahil olmak üzere her türlü eğitim, sağlık, üretim, ticaret, sosyal, kültürel, spor, eğlence ve benzeri amaçlı özel hukuk kişilerine ait olan birden çok kişinin girebileceği (ikamete mahsus konutlar hariç) binaların kapalı alanlarında,

c) Taksi hizmeti verenler dahil olmak üzere karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu toplu taşıma araçlarında, tütün ürünleri tüketilmeyecektir.

Bu alanlarda tütün ürünlerinin tüketilmesi için tahsis edilmiş alanlar varsa, bu alanlar kaldırılacaktır.

3- Yaşlı bakım evlerinde, ruh ve sinir hastalarının yatarak tedavi gördüğü birimlerde ve ceza infaz kurumlarında, şehirlerarası veya uluslar arası güzergâhlarda yolcu taşıyan denizyolu araçlarının güvertelerinde toplam alanın %10’unu geçmeyecek şekilde tütün ürünleri tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulabilecektir.

Bu alanlar, koku ve duman geçişini önleyecek şekilde tecrit edilmiş ve standartlara uygun havalandırma tertibatı ile donatılmış, tavanı, kapı ve pencereleri dışında dört tarafı sert zemin veya duvarla kaplı olacaktır. Alanların kapıları, yangın talimatları da dahil olmak üzere, mevcut diğer düzenlemelere uygun, mekanik kapanan kapılar şeklinde olacaktır. Alanların duvarlarında tütün ürünleri kullanımının zararlarını anlatan sağlık uyarıları görülebilir yerlere asılmış olacak ve kapılarında tütün ürünlerinin tüketimine mahsus alan olduğunu belirtir uyarı yazıları bulunacaktır. Denizyolu araçlarının güvertelerindeki alanlar ise, diğer yolcuların etkilenmesini önleyecek şekilde tecrit edilecek ve girişlerine gerekli uyarı yazıları asılacaktır.

Bu alanların 18 yaşın altındaki kişiler tarafından kullanılmasına izin verilmeyecektir.

4- Dershaneler, özel eğitim ve öğretim kurumları dahil olmak üzere ilk ve orta öğrenim kurumları ile okul öncesi eğitim kurumlarının, kültür ve sosyal hizmet binalarının kapalı alanları ile birlikte açık alanlarında da tütün ürünleri tüketilmeyecektir.

5- Kapalı alanlarında tütün ürünleri tüketilmesi mümkün olmayan kapılar ticaret merkezi, iş hanı, sinema, tiyatro, havaalanı, otogar, spor ve eğlence tesisi, alışveriş merkezi ve benzeri yerlerin içinde olup tütün ürünlerinin tüketilmesine müsaade edilmeyen alanlardan tecrit edilmemiş ve hava geçişi engellenmemiş şekilde faaliyet gösteren lokantalar ile kahvehane, kafeterya, birahane gibi eğlence hizmeti veren işletmelerde tütün ürünleri tüketilmeyecektir.

6- Otelcilik hizmeti verilen işletmelerin, tütün ürünleri tüketen müşterilerin konaklamasına tahsis edilmiş odalarında standartlara uygun havalandırma tertibatı bulunacaktır. Tahsis edilen bu odaların mümkün olduğunca aynı kat, koridor gibi müstakil ve tecrit edilebilir ayrı bölümlerde yer alması sağlanacaktır.

7- Açık havada yapılan her türlü spor, kültür, sanat ve eğlence faaliyetlerinin yapıldığı yerler ile bunların seyir yerlerinde tütün ürünleri kullanılmayacak, bu tesislerde tütün ürünlerinin tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulması halinde bu alanlar toplam seyir alanının %50’sini geçmeyecek ve ortamda bulunan diğer kişilerin etkilenmesini önleyecek şekilde düzenlenecektir.

8- Kanunun 19 Temmuz 2009 tarihinde yürürlüğe girecek hükümleri için de vatandaşlarımızın ve ilgililerin şimdiden konuya hassasiyetle yaklaşmaları uyum açısından önemli olacaktır.

9- Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan özel televizyon ve radyolarda yayınlanmak üzere ilgili kurumlarca hazırlanan programların, Sağlık Bakanlığı’nın uygun görüşü alındıktan sonra Radyo Televizyon Üst Kurulu tarafından yayımlanması sağlanacaktır.

10- Kanuna aykırı davranışlar için öngörülen idari yaptırımlar, ilgililer tarafından adil ve etkili bir şekilde uygulanarak, Kanunun amacına ulaşılması sağlanacaktır.

Ayrıca, bahsi geçen konularla ilgili olarak www.havanikoru.org.tr ve www.dumansizhavasahasi.org.tr web sayfalarından ayrıntılı bilgiye ulaşılabilecektir.

Bilgilerini, 19 Mayıs 2008 tarihinden itibaren yukarıda belirtilen hususlara hassasiyetle uyulması ve aksine hareket edenlere Kanun hükümlerine göre müeyyide uygulanması hususlarında gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan